

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/434, 16. märts 2015, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 1

OTSUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2015/435, 17. detsember 2014, ettenägemata kulude varu kasutusele võtmise kohta 4
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2015/436, 17. detsember 2014, Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta 6
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2015/437, 17. detsember 2014, Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta 7
- ★ Nõukogu otsus (EL) 2015/438, 2. märts 2015, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepinguga moodustatud ühiskomitees võetav seisukoht lepingu rakendamise ühiste suuniste vastuvõtmise suhtes 8
- ★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2015/439, 16. märts 2015, millega pikendatakse Sahelisse nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja volitusi 27
- ★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2015/440, 16. märts 2015, millega pikendatakse Aafrika Sarve piirkonda nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja volitusi 32
- ★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2015/441, 16. märts 2015, millega muudetakse otsust 2010/96/ÜVJP Somaalia julgeolekujõudude väljaõppe toetamiseks läbi viidava Euroopa Liidu sõjalise missiooni kohta ning pikendatakse selle kehtivust 37

★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2015/442, 16. märts 2015, millega käivitatakse Kesk-Aafrika Vabariigis läbiviidav Euroopa Liidu ÜJKP sõjaline nõuandemissioon (EUMAM RCA) ning muudetakse otsust (ÜVJP) 2015/78	39
★ Komisjoni otsus (EL, Euratom) 2015/443, 13. märts 2015, komisjoni julgeoleku kohta	41
★ Komisjoni otsus (EL, Euratom) 2015/444, 13. märts 2015, ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta	53

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2015/434,

16. märts 2015,

millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 ⁽¹⁾,

võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga, ⁽²⁾ eriti selle artikli 136 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XVI lisa A osas sätestatud toodete ja ajavahemike kohta kindlad impordiväärtused.
- (2) Iga turustuspäeva kindel impordiväärtus on arvatud rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 136 lõike 1 kohaselt, võttes arvesse päevaandmete erinevust. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikliga 136 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

⁽²⁾ ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. märts 2015

Komisjoni nimel
presidendi eest
põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektor
Jerzy PLEWA

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(eurot 100 kg kohta)

CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus	
0702 00 00	EG	65,8	
	MA	84,9	
	TR	86,4	
	ZZ	79,0	
0707 00 05	JO	229,9	
	MA	183,9	
	TR	185,1	
	ZZ	199,6	
0709 93 10	MA	119,5	
	TR	192,4	
	ZZ	156,0	
0805 10 20	EG	45,8	
	IL	72,7	
	MA	56,7	
	TN	57,3	
	TR	63,6	
	ZZ	59,2	
0805 50 10	TR	61,4	
	ZZ	61,4	
0808 10 80	BR	70,9	
	CA	81,0	
	CL	100,9	
	CN	91,1	
	MK	25,2	
	US	166,1	
	ZZ	89,2	
	0808 30 90	AR	112,0
		CL	133,2
US		124,8	
ZA		103,5	
ZZ		118,4	

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni 27. novembri 2012. aasta määruses (EL) nr 1106/2012, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega) seoses riikide ja territooriumide nomenklatuuri ajakohastamisega (ELT L 328, 28.11.2012, lk 7). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

OTSUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2015/435,

17. detsember 2014,

ettenägemata kulude varu kasutusele võtmise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle punkti 14,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 ⁽²⁾ artikliga 13 on kehtestatud ettenägemata kulude varu, mille suurus on kuni 0,03 % liidu kogurahvatulust.
- (2) Vastavalt kõnealuse määruse artiklile 6 on komisjon arvutanud ettenägemata kulude varu absoluutsumma aastaks 2014 ⁽³⁾.
- (3) Olles uurinud kõiki muid rahalisi võimalusi, et reageerida ettenägematule olukorrale, mis on tekkinud pärast 2014. aastaks mitmeaastase finantsraamistiku maksete ülemmäära kehtestamist 2013. aasta veebruaris, näib vajalik võtta kasutusele ettenägemata kulude varu, et täiendada Euroopa Liidu 2014. aasta üldeelarves ette nähtud maksete assigneeringuid, ületades maksete ülemmäära.
- (4) Ettenägemata kulude varu kasutusele võtmiseks tuleks lisada maksete assigneeringutele 350 miljonit eurot, kuni jõutakse kokkuleppele muude erivahendite maksete osas.
- (5) Võttes arvesse käesoleval aastal tekkinud väga erilist olukorda, on täidetud määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 artikli 13 lõikes 1 sätestatud viimase võimalusena kasutamise tingimus.
- (6) Et tagada kooskõla määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 artikli 13 lõikega 3, peaks komisjon esitama ettepaneku asjaomase summa tasaarvestuseks mitmeaastase finantsraamistiku maksete ülemmääradega ühel või mitmel järgmisel eelarveaastal, võttes nõuetekohaselt arvesse kokkulepet muude erivahendite maksete kohta, ning piiramata komisjoni institutsioonilisi õigusi,

⁽¹⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

⁽³⁾ Komisjoni 20. detsembri 2013. aasta teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Finantsraamistiku tehniline kohandamine 2014. aastaks vastavalt kogurahvatulu muutustele” (COM(2013) 928).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu 2014. aasta üldeelarve raames võetakse kasutusele ettenägematute kulude varu, millest eraldatakse 3 168 233 715 eurot mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud maksete ülemmäärasid ületavate maksete assignee-ringutena.

Artikkel 2

Maksete ülemmäära varudega tasaarvestatakse 2 818 233 715 euro suurune summa kolmes osas järgmistel aastatel:

- a) 2018: 939 411 200 eurot
- b) 2019: 939 411 200 eurot
- c) 2020: 939 411 315 eurot

Komisjoni kutsutakse üles esitama aegsasti ettepanek ülejäänud 350 miljoni euro kohta.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Strasbourg, 17. detsember 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
B. DELLA VEDOVA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2015/436,**17. detsember 2014,****Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 3,võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta, ⁽²⁾ eriti selle punkti 11,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit on loonud Euroopa Liidu Solidaarsusfondi (edaspidi „fond”), et näidata üles solidaarsust katastroofide tagajärjel kannatanud piirkondade elanikega.
- (2) Nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 ⁽³⁾ artikli 10 kohaselt on fondi jaoks eraldatava summa ülemmäär 500 miljonit eurot aastas (2011. aasta hindades).
- (3) Määrus (EÜ) nr 2012/2002 sisaldab sätteid, mille alusel on võimalik fond kasutusele võtta.
- (4) Itaalia on esitanud taotluse fondi vahendite kasutuselevõtmiseks üleujutuste tõttu.
- (5) Kreeka on esitanud taotluse fondi vahendite kasutuselevõtmiseks maavärina tõttu.
- (6) Sloveenia on esitanud taotluse fondi vahendite kasutuselevõtmiseks lumetormide tõttu.
- (7) Horvaatia on esitanud taotluse fondi vahendite kasutuselevõtmiseks lumetormide ja neile järgnenud üleujutuste tõttu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu 2014. aasta üldeelarves võetakse Euroopa Liidu Solidaarsusfondist kasutusele 46 998 528 eurot kulukohustuste assigneeringutena.

Euroopa Liidu 2015. aasta üldeelarves võetakse Euroopa Liidu Solidaarsusfondist kasutusele 46 998 528 eurot maksete assigneeringutena.

*Artikkel 2*Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Strasbourg, 17. detsember 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
B. DELLA VEDOVA

⁽¹⁾ EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3.⁽²⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.⁽³⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2015/437,**17. detsember 2014,****Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 3,võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta, ⁽²⁾ eriti selle punkti 11,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit on loonud Euroopa Liidu Solidaarsusfondi (edaspidi „fond“), et näidata üles solidaarsust katastroofide tagajärjel kannatanud piirkondade elanikega.
- (2) Nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 ⁽³⁾ artikli 10 kohaselt on fondi jaoks eraldatava summa ülemmäär 500 miljonit eurot aastas (2011. aasta hindades).
- (3) Määrus (EÜ) nr 2012/2002 sisaldab sätteid, mille alusel on võimalik fondi vahendeid kasutusele võtta.
- (4) Serbia on esitanud taotluse fondi vahendite kasutuselevõtmiseks üleujutuste tõttu.
- (5) Horvaatia on esitanud taotluse fondi vahendite kasutuselevõtmiseks üleujutuste tõttu.
- (6) Bulgaaria on esitanud taotluse fondi vahendite kasutuselevõtmiseks üleujutuste tõttu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu 2014. aasta üldeelarves võetakse Euroopa Liidu Solidaarsusfondist kasutusele 79 726 440 eurot kulukohustuste assigneeringutena.

Euroopa Liidu 2015. aasta üldeelarves võetakse Euroopa Liidu Solidaarsusfondist kasutusele 79 726 440 eurot maksete assigneeringutena.

*Artikkel 2*Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Strasbourg, 17. detsember 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
B. DELLA VEDOVA

⁽¹⁾ EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽³⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2015/438,**2. märts 2015,****millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepinguga moodustatud ühiskomitees võetav seisukoht lepingu rakendamise ühiste suuniste vastuvõtmise suhtes**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti a koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu ⁽¹⁾ (edaspidi „leping“) artikliga 12 moodustatakse ühiskomitee. Artikliga on ette nähtud, et ühiskomitee teostab järelevalvet lepingu rakendamise üle.
- (2) Euroopa Liidu ja Ukraina vaheline leping, millega muudetakse Euroopa Ühenduse ja Ukraina vahelist viisade väljastamise lihtsustamise lepingut ⁽²⁾ (edaspidi „muutmisleping“) jõustus 1. juulil 2013.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 810/2009 ⁽³⁾ kehtestati kord ja tingimused, mille alusel antakse viisamid liikmesriigi territooriumi läbivaks transiidiks ja liikmesriigi territooriumil kuni 90-päevaseks viibimiseks 180 päeva jooksul.
- (4) Ühiskomitee pidas oma pädevuse piires vajalikuks võtta vastu ühised suunised, et tagada lepingu ühetaoline rakendamine liikmesriikide konsulaatides ning selgitada seoseid lepingu ja lepinguosaliste selliste õigusaktide vahel, mille alusel väljastatakse lepinguga hõlmamata viisamid.
- (5) Ühiskomitee võttis need suunised vastu oma 25. novembri 2009. aasta otsusega nr 1/2009. Suuniseid tuleks kohandada muutmislepingus sätestatud lepingu uute sätete ja liidu viisapoliitika valdkonna õigusaktide muudatustega. Selguse huvides on asjakohane asendada need uute suunistega.
- (6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel ühiskomitees võetav seisukoht lepingu rakendamise ühiste suuniste vastuvõtmise suhtes,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu artikliga 12 moodustatud ühiskomitees lepingu rakendamise ühiste suuniste vastuvõtmise suhtes, põhineb käesolevale otsusele lisatud ühiskomitee otsuse eelnõul.

⁽¹⁾ ELT L 332, 18.12.2007, lk 68.

⁽²⁾ ELT L 168, 20.6.2013, lk 11.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 2. märts 2015

Nõukogu nimel
eesistuja
D. REIZNIECE-OZOLA

EELNÕU

**EUROOPA LIIDU JA UKRAINA VAHELISE VIISADE VÄLJASTAMISE LIHTSUSTAMISE
LEPINGUGA MOODUSTATUD ÜHISKOMITEE OTSUS nr .../2014,**

...

lepingu rakendamise ühiste suuniste vastuvõtmise kohta

ÜHISKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Liidu ja Ukraina vahelist viisade väljastamise lihtsustamise lepingut (edaspidi „leping”), eriti selle artiklit 12,

arvestades, et kõnealune leping jõustus 1. jaanuaril 2008,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesoleva otsuse lisas kehtestatakse Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu rakendamise ühised suunised.

Artikkel 2

Ühiskomitee otsus nr 1/2009 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

...

*Euroopa Liidu nimel**Ukraina nimel*

_____

LISA

ÜHISED SUUNISED EUROOPA LIIDU JA UKRAINA VAHELISE VIISADE VÄLJASTAMISE LIHTSUSTAMISE LEPINGU RAKENDAMISE KOHTA

1. jaanuaril 2008 jõustus Euroopa Liidu ja Ukraina vaheline viisade väljastamise lihtsustamise leping, mida on muudetud 23. juulil 2012. aastal sõlmitud ja 1. juulil 2013. aastal jõustunud Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise lepinguga (edaspidi „leping“). Lepingu eesmärk on vastastikku lihtsustada Ukraina kodanikele viisade väljastamise korda, kui kavandatud viibimine ei ole pikem kui 90 päeva 180-päevase ajavahemiku jooksul.

Lepingu artikliga 12 on kehtestatud vastastikkuse põhimõtte alusel õiguslikult siduvad õigused ja kohustused eesmärgiga lihtsustada Ukraina kodanikele viisade andmise korda.

Käesolevad suunised on vastu võetud lepinguga moodustatud ühiskomitees ning nende eesmärk on tagada lepingu õige ja ühetaoline rakendamine liikmesriikide diplomaatilistes ja konsulaaresindustes. Need suunised ei ole lepingu osa ega seetõttu õiguslikult siduvad. Sellegipoolest on soovitatav, et lepingu rakendamisel järgiksid diplomaatilised ja konsulaaresindused neid järjepidevalt.

Suunised ei ole lõplikud, vaid neid ajakohastatakse vastavalt lepingu rakendamisel saadud kogemustele. Selle eest vastutab ühiskomitee. Suunised võeti vastu ühiskomitee 25. novembri 2009. aasta koosolekul. Neid on kohandatud vastavalt Euroopa Liidu ja Ukraina vahelisele lepingule, millega muudetakse Euroopa Ühenduse ja Ukraina vahelist viisade väljastamise lihtsustamise lepingut (edaspidi „muutmisleping“), ja uutele liidu õigusaktidele, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 810/2009 ⁽¹⁾ („viisaeeskiri“).

I. ÜLDISED KÜSIMUSED**1.1. Eesmärk ja kohaldamisala**

Lepingu artiklis 1 on sätestatud: „Käesoleva lepingu eesmärk on lihtsustada viisade väljastamist Ukraina kodanikele, kelle kavatsetav viibimise aeg ei ole pikem kui 90 päeva 180 päeva jooksul.“

Lepingut kohaldatakse kõigi lühiajalist viisat taotlevate Ukraina kodanike suhtes sõltumata sellest, millises riigis nad elavad.

Lepingu artikli 1 lõikes 2 on sätestatud: „Ukraina võib viisanõude taastada ainult kõigi liikmesriikide kodanikele või teatavatele kodanike kategooriatele, kuid mitte eraldi üksikute liikmesriikide kodanikele või kodanike kategooriatele. Kui Ukraina taastab viisanõude ELi kodanikele või ELi kodanike teatavatele kategooriatele, kehtivad automaatselt ja vastastikkuse põhimõttel asjaomastele ELi kodanikele samad soodustused, mis käesoleva lepinguga antakse Ukraina kodanikele.“

Ukraina valitsus on vastu võtnud otsused, mille kohaselt on alates 1. maist 2005 viisanõudest vabastatud liidu kodanikud, kes reisivad Ukrainasse kuni 90 päevaks, ja alates 1. jaanuarist 2008 liidu kodanikud, kes läbivad Ukraina transiitreisiga. Säte ei mõjuta Ukraina valitsuse õigust neid otsuseid muuta.

1.2. Lepingu reguleerimisala

Lepingu artiklis 2 on sätestatud:

„1. Käesolevas lepingus sätestatud viisade väljastamise lihtsustatud korda kohaldatakse nende Ukraina kodanike suhtes, kes ei ole Euroopa Liidu või liikmesriikide õigusnormide, käesoleva lepingu või teiste rahvusvaheliste lepingute alusel viisanõudest vabastatud.“

2. Selliste käesolevas lepingus käsitlemata küsimuste puhul nagu viisa väljastamisest keeldumine, reisidokumentide tunnustamine, toimetulekuks piisavate vahendite olemasolu tõendamine ning sissepääsu keelamine ja väljasaatmismeetmed kehtivad Ukraina, liikmesriikide või Euroopa Liidu õigusaktid.“

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

Ilma et see piiraks lepingu artikli 10 kohaldamist (millega nähakse ette Ukraina diplomaatilise passi ja biomeetrilise teenistuspassi kasutajate viisanõudest vabastamine), ei mõjuta leping viisanõuet ja sellest vabastamist käsitlevaid eeskirju. Näiteks vastavalt nõukogu määruse nr 539/2001⁽¹⁾ artiklile 4 võivad liikmesriigid viisanõudest vabastada lisaks muudele isikute kategooriatele ka tsiviillennukite ja -laevade meeskonnaliikmed.

Lepinguga reguleerimata küsimuste puhul, mille hulka kuuluvad näiteks viisa väljastamisest keeldumine, reisidokumentide tunnustamine, toimetulekuks piisavate vahendite olemasolu tõendamine ning sissepääsu keelamine ja väljasaatmismeetmed, kohaldatakse ka edaspidi Schengeni eeskirju ning vajaduse korral liikmesriikide õigusakte. Schengeni eeskirjade kohaselt määratakse kindlaks ka liikmesriik, kes peab viisataotluse läbi vaatama. Seepärast peaks Ukraina kodanik ka edaspidi taotlema viisat selle liikmesriigi konsulaadist, mis on tema reisi peamine sihtkoht. Kui aga reisil ei ole ühte peamist sihtkohta, tuleks taotlus esitada selle Schengeni ala liikmesriigi konsulaadis, kuhu ta siseneb kõigepealt.

Kuid ka juhul, kui on täidetud lõik lepingu tingimused, näiteks kui mõnda lepingu artiklis 4 sätestatud kategooriasse kuuluv viisataotleja esitab reisi eesmärgi tõendava dokumendi, võib keelduda viisa väljastamisest, kui on täitmata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 562/2006⁽²⁾ („Schengeni piirieskirjad“) artiklis 5 ettenähtud tingimused, st isikul puudub kehtiv reisidokument, tema kohta on SISi sisestatud hoiatusteade, isikut peetakse ohuks avalikule korrale või sisejulgeolekule jms.

Muud viisaeeskirjaga ettenähtud viisade väljastamise paindlikkuse suurendamise võimalused jäävad kehtima. Näiteks juhul, kui on täidetud viisaeeskirja nõuded (vt viisaeeskirja artikli 24 lõige 2), võib anda pika, maksimaalselt viieaastase kehtivusajaga mitmekordse viisa ka muudele kui lepingu artiklis 5 osutatud isikutele. Samuti jäävad kehtima viisaeeskirja sätted viisatasust loobumise ja selle vähendamise kohta (vt punkt II.2.1.1).

1.3. Lepingu reguleerimisalasse kuuluvad viisad

Vastavalt lepingu artikli 3 punktile d on viisa liikmesriigi „väljastatud luba või liikmesriigi otsus, mida nõutakse selleks, et:

- siseneda kõnealusesse liikmesriiki või mitmesse liikmesriiki, et viibida seal kokku mitte rohkem kui 90 päeva,
- siseneda transiitreisijana kõnealusesse liikmesriiki või mitmesse liikmesriiki, et need riigid läbida.”

Leping hõlmab järgmist liiki viisaid:

- C-viisa (lühiajaline viisa).

Lepingukohane lihtsustus kehtib kõigi liikmesriikide territooriumil kehtivate ühtsete viisade ja piiratud territoriaalse kehtivusega viisade suhtes.

1.4. Viisa alusel riigis viibimise kestuse arvutamine, sealhulgas kuuekuise perioodi kindlaksmääramine

Schengeni piirieskirjade hiljutiste muudatustega on muudetud lühiajalise viibimise määratlust. Praegu käsitatakse lühiajalise viibimisena „90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul, mis tähendab igale viibimispäevale eelneva 180-päevase ajavahemiku arvestamist.”

Sisenemiskuupäevaks loetakse liikmesriikide territooriumil viibimise esimene päev ja väljumiskuupäevaks liikmesriikide territooriumil viibimise viimane päev. Väljend „mis tahes” osutab sellele, et kohaldatakse liikuvat 180-päevast võrdlusperioodi ning et võetakse arvesse liikmesriikide territooriumil viibimise kõiki päevi viimase 180 päeva jooksul, et kontrollida, kas nõue, mille kohaselt on liikmesriigi territooriumil lubatud viibida 90 päeva 180-päevase ajavahemiku jooksul, on endiselt täidetud. See tähendab, et kui liikmesriikide territooriumil ei ole viibitud katkematu 90-päevase ajavahemiku jooksul, on lubatud uus kuni 90-päevane viibimine.

Määratlus jõustus 18. oktoobril 2013. Kalkulaator on internetis järgmisel aadressil: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

⁽¹⁾ Nõukogu 15. märtsi 2001. aasta määrus (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 105, 13.4.2006, lk 1).

Uue määratluse alusel viibimise kestuse arvutamise näited:

Üheaastase (18.4.2014–18.4.2015) mitmekordse viisaga isik siseneb liikmesriikide territooriumile esimest korda 19. aprillil 2014 ja viibib seal 3 päeva. 18. juunil 2014 siseneb ta uuesti ja viibib 86 päeva. Milline on olukord konkreetsetel kuupäevadel? Millal võib isik uuesti liikmesriikide territooriumile siseneda?

Seisuga 11. september 2014 on isik viimase 180 päeva jooksul (16.3.2014–11.9.2014) viibinud liikmesriikide territooriumil 3 päeva (19.–21.4.2014) pluss 86 päeva (18.6.2014–11.9.2014) ehk kokku 89 päeva. Viibimise lubatud kestust ei ole ületatud. Isik võib liikmesriikide territooriumil viibida veel ühe päeva.

Seisuga 16. oktoober 2014 võib isik liikmesriikide territooriumile siseneda ja viibida seal veel 3 päeva (16. oktoobril 2014 ei võta enam arvesse viibimist 19. aprillil 2014, sest see jääb 180-päevasesst ajavahemikust välja); 17. oktoobril 2014 ei võeta enam arvesse viibimist 20. aprillil 2014, sest see jääb 180-päevasesst ajavahemikust välja, jne.

Seisuga 15. detsember 2014 võib isik liikmesriikide territooriumile siseneda veel 86 päevaks, kuna 15. detsembril 2014 ei võta enam arvesse viibimist 18. juunil 2014, mis jääb 180-päevasesst ajavahemikust välja; 16. detsembril 2014 ei võta enam arvesse viibimist 19. juunil 2014 jne.

1.5. Olukord seoses liikmesriikidega, kes Schengeni *acquis*'d veel täielikult ei kohalda, liikmesriikidega, kes ei osale ELi ühise viisapoliitikas, ja assotsieerunud riikidega.

Liiduga 2004. aastal (Tšehhi Vabariik, Eesti, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia), 2007. aastal (Bulgaaria ja Rumeenia) ja 2013. aastal (Horvaatia) ühinenud liikmesriikide suhtes kohaldatakse lepingut alates selle jõustumisest.

Ainult Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia ei rakenda Schengeni *acquis*'d veel täielikult. Nad annavad endiselt välja oma riigi viisamid, mis kehtivad ainult nende territooriumil. Kui need liikmesriigid on Schengeni *acquis*' täielikult rakendanud, jätkavad nad lepingu kohaldamist.

Kuni nendes liikmesriikides Schengeni *acquis*' täieliku rakendamise kuupäevani reguleeritakse küsimusi, mida leping ei hõlma, siseriiklike õigusaktidega. Alates sellest kuupäevast kohaldatakse lepinguga reguleerimata küsimuste suhtes Schengeni eeskirju ja siseriiklike õigusakte.

Bulgaaria, Horvaatia, Küpros ja Rumeenia võivad lubada lühiajalist viibimist oma territooriumil Schengeni riikide ja assotsieerunud riikide väljastatud elamislubade, D-viisade ja lühiajaliste viisade alusel.

Vastavalt Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artiklile 21 peavad Schengeni riigid tunnustama üksteise pikaajalisi viisamid ja elamislube ning võimaldama nende alusel lühiajalist viibimist oma territooriumil. Schengeni liikmesriigid tunnustavad assotsieerunud riikide ning assotsieerunud riigid tunnustavad Schengeni liikmesriikide elamislube, D-viisamid ja lühiajalisi viisamid ning võimaldavad nende alusel oma territooriumile sisenemist ja seal lühiajalist viibimist.

Lepingut ei kohaldata Taani, Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes, kuid selles on esitatud ühisdeklaratsioonid, milles soovitatakse nimetatud liikmesriikidel sõlmida Ukrainaga kahepoolne viisalihtsustusleping.

Taani ja Ukraina kahepoolne viisalihtsustusleping jõustus 1. märtsil 2009. Ukraina ja Iirimaa ega Ukraina ja Ühendkuningriigi vahel ei ole läbirääkimisi viisarežiimi lihtsustamiseks peetud.

Lepingut ei kohaldata Schengeni lepinguga seotud Islandi, Liechtensteini, Norra ega Šveitsisuhetes, kuid lepingus on esitatud ühisdeklaratsioonid, milles soovitatakse neil Schengeni riikidel sõlmida Ukrainaga kahepoolne viisalihtsustusleping.

Norra kirjutas kahepoolsele viisalihtsustuslepingule alla 13. veebruaril 2008. Leping jõustus 1. septembril 2011.

Šveitsi läbirääkimised kahepoolse viisalihtsustuslepingu üle jõudsid lõpule 2011. aasta novembris. Island on teatanud Ukrainaga läbirääkimiste alustamisest.

1.6. Leping ja kahepoolsed lepingud.

Lepingu artikli 13 lõikes 1 on sätestatud:

„1. Käesolev leping on jõustumisest alates ülimuslik üksikute liikmesriikide ja Ukraina vahel sõlmitud kahe- või mitmepoolsete lepingute või kokkulepete suhtes, mis hõlmavad käesolevas lepingus käsitletud küsimusi.”

Lepingu jõustumise kuupäevast alates ei kohaldata enam neid liikmesriikide ja Ukraina vaheliste kahepoolsete lepingute sätteid, mis käsitlevad viisalihtsustuslepinguga reguleeritud küsimusi. Kooskõlas liidu õigusaktidega tuleb liikmesriikidel kõrvaldada vastuolud oma kahepoolsete lepingute ja liidu sõlmitud lepingu vahel.

Lepingu artikli 13 lõikes 2 on aga sätestatud:

„2. Jätakuvalt kohaldatakse enne käesoleva lepingu jõustumist üksikute liikmesriikide ja Ukraina vahel sõlmitud kahe- või mitmepoolsete lepingute või kokkulepete sätteid, mis käsitlevad mittebiomeetrilise teenistuspassi kasutajate vabastamist viisanõudest, ilma et see piiraks asjaomaste liikmesriikide või Ukraina õigust kõnealuste kahepoolsete lepingute või kokkulepete täitmine peatada või need denonseerida.”

Järgmistel liikmesriikidel on Ukrainaga kahepoolne leping, mille kohaselt ei nõuta viisat teenistuspassi kasutajailt: Bulgaaria, Horvaatia, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Poola, Rumeenia ja Slovakkia.

Mis aga puudutab biomeetrilise teenistuspassi kasutajaid, siis vastavalt lepingu artikli 13 lõikele 1 on lepingu artikli 10 lõige 2 ülimuslik kahepoolsete lepingute ees. Kooskõlas lepingu artikli 13 lõikega 2 kohaldatakse neid kahepoolseid lepinguid, juhul kui need on sõlmitud enne muutmislepingu jõustumist, veel üksnes mittebiomeetrilise teenistuspassi kasutajate suhtes, ilma et see piiraks asjaomaste liikmesriikide ja Ukraina õigust kahepoolsed lepingud ja kokkulepped kehtetuks tunnistada või nende kohaldamine lõpetada. Mittebiomeetrilise teenistuspassi kasutajad, kelle liikmesriik on vabastanud viisanõudest, võivad viisata reisida ainult selles liikmesriigis, mitte aga teistesse Schengeni ala liikmesriikidesse.

Nende liikmesriikide suhtes, kellel on Ukrainaga sõlmitud kahepoolne leping või kokkulepe küsimustes, mida leping ei hõlma, kohaldatakse seda erandit ka pärast lepingu jõustumist.

1.7. Euroopa Ühenduse deklaratsioon, milles käsitletakse viisataotlejate juurdepääsu teabele lühiajaliste viisade väljastamise korra ja nende viisade taotlemisel esitatavate dokumentide kohta, ning teabe andmise korra ühtlustamist

Selleks et viisataotlejad saaksid kõikjal ühtset ja ühesugust teavet, on kõnealuse lepingule lisatud Euroopa Ühenduse deklaratsiooni alusel koostatud põhiteabematerjal viisataotlejaile liikmesriikide diplomaatilistele ja konsulaaresindustele juurdepääsu ning viisa taotlemise menetluse, viisa saamise tingimuste ning viisa liikide ja nende kehtivuse kohta. See teave on kättesaadav Ukrainas asuva ELi delegatsiooni veebisaidil: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_en.htm.

Liikmesriikide diplomaatilistel ja konsulaaresindustel on palutud igati – infotahvlitel, voldikutena, veebisaitidel jms – seda teavet levitada. Neil tuleb levitada ka täpset teavet viisade väljastamise tingimuste ja liikmesriikide esinduste kohta Ukrainas ning teha avalikkusele kättesaadavaks ELi ühtlustatud nimekirja viisa taotlemisel nõutavate tõendavate dokumentide kohta.

II. SUUNISED KONKREETSETE SÄTETE KOHTA

2.1. Eeskirjad, mida kohaldatakse kõigi viisataotlejate suhtes

Oluline märkus: tuleb meeles pidada, et allpool nimetatud lihtsustusi, mis käsitlevad viisataotluse menetlemise tasu, viisataotluste menetlemise kestust, reisimist, kui dokumendid on kaotatud või varastatud, ning erandkorras viisa kehtivuse pikendamist, kohaldatakse kõikide Ukraina viisataotlejate ja viisaomanike suhtes.

2.1.1. Viisataotluse menetlemise tasu

Lepingu artikli 6 lõikes 1 on sätestatud:

„Ukraina kodanike esitatavate viisataotluste töötlemise tasu on 35 eurot. Nimetatud summa võib läbi vaadata artikli 14 lõikes 4 sätestatud menetluse kohaselt.”

Vastavalt artikli 6 lõikele 1 on viisataotluse menetlemise tasu 35 euro. Seda tasu kohaldatakse kõikide Ukraina viisataotlejate, sh turistide suhtes, kes taotlevad lühiajalist viisat sisenemiste arvust olenemata. Sama tasu kohaldatakse ka siis, kui viisataotlus esitatakse välispiiril.

Lepingu artikli 6 lõikes 2 on sätestatud:

„Kui Ukraina taastab viisanõude ELi kodanikele, ei võta Ukraina suuremat viisatasu kui 35 eurot või summa, mis lepatakse kokku tasu suuruse läbivaatamise käigus vastavalt artikli 14 lõikes 4 sätestatud korrale.”

Lepingu artikli 6 lõikes 3 on sätestatud:

„Liikmesriigid võtavad 70 euro suurust viisatöötlemistasu, kui taotleja elukohta ja taotluse esitamise asukoha vahelise vahemaa alusel on taotleja taotlenud, et otsus taotluse kohta tehakse kolme päeva jooksul selle esitamisest ning konsulaat on nõustunud otsuse kolme päeva jooksul tegema.”

Viisataotluste menetlemise eest tuleb 70 euro suurust tasu maksta juhul, kui on teada, et viisataotluse ja täiendavad dokumendid esitanud viisataotleja elukoht on oblastis, kus viisataotleja reisisihiks oleval liikmesriigil ei ole konsulaaresindust (st kui selles oblastis ei ole selle liikmesriigi konsulaati ega viisataotluskeskust ega ka mõne sellise liikmesriigi konsulaati, kellega viisataotleja reisisihiks oleval liikmesriigil on sõlmitud esindusleping) ning kui diplomaatiline või konsulaaresindus on nõustunud tegema viisataotluse kohta otsuse kolme päeva jooksul. Andmed viisataotleja elukohta kohta esitatakse viisataotluse vormil.

Põhimõtteliselt on lepingu artikli 6 lõike 3 eesmärk lihtsustada viisataotluse esitamist nende taotlejate jaoks, kelle elukoht on konsulaadist kaugel. Eesmärk on väljastada viisa kiiresti, et taotleja, kellel tuleb taotluse esitamiseks teha pikk reis, ei peaks seda reisi tegema veel teist korda.

Juhul kui viisataotluse läbivaatamiseks asjaomases diplomaatilises või konsulaaresinduses kulub tavaliselt kolm päeva või vähem, võetakse eespool nimetatud põhjustel taotluse läbivaatamise eest tavalist 35 euro suurust tasu.

Nende diplomaatiliste ja konsulaaresinduste puhul, kus on kasutusel vastuvõtuoja eelregistreerimise süsteem, ei arvestata vastuvõtuni kuulvat aega menetlemise aja sisse (vt ka punkt II.2.1.2).

Lepingu artikli 6 lõikes 4 on sätestatud:

„4. Ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist, on viisataotluse menetlemise tasu maksmisest vabastatud järgmistesse kategooriatesse kuuluvad isikud:

- a) lähisugulased – liikmesriikide territooriumil seaduslikult elavate Ukraina kodanike abikaasad, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas hooldajad), vanavanemad ja lapselapsed või Euroopa Liidu kodanikud, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad on;”

(NB! Selle punktiga reguleeritakse nende Ukrainas elavate lähisugulaste olukorda, kes külastavad liikmesriikides seaduslikult elavaid Ukraina kodanikke või selliseid Euroopa Liidu kodanikke, kes elavad selle liikmesriigi territooriumil, mille kodanikud nad on. Nendele Ukraina viisataotlejatele, kes on liidu kodaniku pereliikmed Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ⁽¹⁾ artikli 5 lõike 2 tähenduses, antakse viisa kiirendatud menetlusega, tasuta ja võimalikult kiiresti.)

- „b) ametlike delegatsioonide liikmed, kes osalevad Ukrainale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja ametlikes vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil;
- c) kesk- ja piirkondliku valitsuse liikmed ning riigi ja piirkondliku parlamendi liikmed, põhiseadus- ja ülemkohtu liikmed, kui nad ei ole käesoleva lepinguga viisanõudest vabastatud;
- d) õpilased, üliõpilased, kraadiõppes osalevad isikud ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või koolitus;
- e) puudega isikud ja vajadusel neid saatvad isikud;” (NB! Selleks et saada vabastust menetlemistasu maksmisest, tuleb esitada tõendid selle kohta, et iga viisataotleja kuulub sellesse kategooriasse.)
- „f) isikud, kes on esitanud dokumendid, mis tõendavad vajadust reisida humanitaarsetel põhjustel, sealhulgas selleks, et saada kiiresti arstiabi, ning sellist isikut saatev isik, ning isikud, kes on esitanud dokumendid, mis tõendavad vajadust osaleda lähisugulase matusel või külastada raskelt haiget lähisugulast;
- g) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad isikud;” (NB! Saatvate isikutena käsitatakse ainult ametiülesannete täitjaid ja nende hulka ei arvata poolehoidjaid.)

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- „h) teadus-, kultuuri- või kunstiuuringute, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud;
- i) sõpruslinnade ja muude omavalitsuste ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad;
- j) ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad;” (NB! Hõlmatud on ka lepingu artikli 4 lõike 1 punktis e käsitletud ajakirjanikud.)
- „k) pensionärid;” (NB! Selleks et viisataotleja vabastataks menetlemistasust, tuleb tal esitada tõendid selle kohta, et ta on pensionär.)
- „l) autojuhid, kes osutavad rahvusvahelisi kauba ja reisijate liikmesriikide territooriumile vedamise teenuseid Ukrainas registreeritud sõidukitega;
- m) liikmesriikide territooriumile liiklevate rahvusvaheliste rongide vagunite, külmutusvagunite ja vedurite personal;
- n) alla 18 aastased lapsed ja alla 21 aastased ülalpeetavad lapsed;” (NB! Selleks et viisataotleja vabastataks menetlemistasust, tuleb tal esitada tõendid laste vanuse ning kuni 21 aastaste laste puhul ka nende ülalpidamise kohta.)
- „o) usukogukondade esindajad;
- p) kutsealade liikmed, kes osalevad rahvusvahelistel näitustel, konverentsidel, sümposiumidel, seminaridel või muudel samalaadsetel üritustel, mida peetakse mõne liikmesriigi territooriumil;
- q) kuni 25 aasta vanused isikud, kes osalevad mittetulundusühingute korraldatud seminaridel, konverentsidel, spordi-, kultuuri- ja haridusüritustel;
- r) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kelle reisi eesmärk on koolitus, seminarid ja konverentsid, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames;
- s) Euroopa Liidu ametlikes piiriülestes koostööprogrammides (nt Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi raames) osalejad.

Esimest lõiku kohaldatakse ka juhul, kui reisi eesmärk on transiit.”

Lepingu artikli 6 lõike 4 teist lõiku kohaldatakse ainult juhul, kui kolmandasse riiki reisimise eesmärk vastab mõnele lepingu artikli 6 lõike 4 punktides a–s loetletud eesmärgile, näiteks kui taotleja kavatseb kolmandas riigis osaleda seminaril, külastada pereliikmeid, osaleda kodanikuühiskonna organisatsioonide programmis jms.

Eespool nimetatud kategooriatesse kuuluvatelt isikutelt ei võeta mingit tasu. Kooskõlas viisaeskirja artikli 16 lõikega 6 võib üksikjuhtudel viisatasu vähendada või selle nõudmisest loobuda, kui seda tehakse kultuuri- või spordihuvide, välispoliitika, arengupoliitika või muude oluliste üldiste huvide edendamiseks või humanitaarkaaluks.

Selle reegli alusel aga ei saa viisataotlejat vabastada 70 euro suurusest viisatasust üksikjuhtumel, kui viisataotluse ja täiendavad dokumentide esitaja elukoht on liikmesriigi diplomaatilisest või konsulaaresindusest kaugel ja ta kuulub mõnda lepingu artikli 6 lõikes 4 loetletud kategooriasse, olles viisatasu maksmisest vabastatud.

Samuti tuleb meenutada, et viisatasu maksmisest vabastatud isikute kategooriatesse kuulujail võib siiski nõuda teenustasu, kui liikmesriik teeb koostööd välise teenuseosutajaga.

Lepingu artikli 6 lõikes 5 on sätestatud:

„5. Kui liikmesriik teeb viisade väljastamisel koostööd välise teenuseosutajaga, võib väline teenuseosutaja selle eest teenustasu võtta. Kõnealune tasu on proportsionaalne kuludega, mida väline teenuseosutaja on kandnud ülesannete täitmisel, ning ei tohi ületada 30 eurot. Liikmesriigid säilitavad kõigile taotlejatele võimaluse esitada taotlus otse liikmesriigi konsulaadis. Kui taotlejalt nõutakse taotluse esitamiseks kohtumise kokkuleppimist, toimub see reeglina kahe nädala jooksul alates kuupäevast, mil kohtumist taotleti.”

Selleks et kõikide kategooriate viisataotlejad saaksid esitada taotluse konsulaadis, mitte välise teenuseosutaja kaudu, peab neil olema reaalne valikuvõimalus. Juurdepääsu võimalus konsulaadile ei pea olema samaväärne või sarnane juurdepääsuga teenuseosutajale, kuid tingimused peavad olema sellised, et konsulaat oleks reaalselt kättesaadav. Konsulaadis vastuvõtule saamise ooteaeg võib olla pikem kui ooteaeg teenusepakkuja vastuvõtule saamiseks, kuid see ei tohiks olla nii pikk, et juurdepääs konsulaadile muutuks praktiliselt võimatuks.

2.1.2. Viisataotluste menetlemise kestus

Lepingu artiklis 7 on sätestatud:

- „1. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused otsustavad viisa väljastamise 10 kalendripäeva jooksul alates taotluse ja viisa väljaandmiseks nõutavate dokumentide kättesaamise kuupäevast.
2. Viisataotluse kohta otsuse vastuvõtmise tähtaega võib üksikjuhtudel pikendada kuni 30 kalendripäevani, eelkõige juhul, kui viisataotlus tuleb põhjalikumalt läbi vaadata.
3. Kiireloomulistel juhtudel võib viisataotluse kohta otsuse tegemise tähtaega lühendada kahe tööpäevani või veelgi lühema ajani.”

Otsus viisataotluse kohta tehakse üldiselt 10 kalendripäeva jooksul pärast taotluse ja kõigi tõendavate dokumentide saamist.

Kui taotlus tuleb põhjalikumalt läbi vaadata, näiteks pidades nõu keskasutusega, võib tähtaega pikendada kuni 30 kalendripäevani.

Tähtaja algus on hetk, kui taotlus on täielik, st kuupäev, kui on saadud viisataotlus ja kõik täiendavad dokumendid.

Nende diplomaatiliste ja konsulaaresinduste puhul, kus on kasutusel vastuvõtutaja eelregistreerimise süsteem, ei arvestata vastuvõtuni kuluvat aega menetlemise aja sisse. Kui viisataotleja osutab, et tema taotlus on kiireloomuline, ja rakendatakse lepingu artikli 7 lõiget 3, tuleks seda vastuvõtutaja kokkuleppimisel arvesse võtta. Kohtumine peaks reeglina toimuma kahe nädala jooksul alates kuupäevast, mil seda taotleti (vt lepingu artikli 6 lõige 5). Pikem tähtaeg peaks olema pigem erandiks ka suurima koormuse korral. Ühiskomitee jälgib kõnealust küsimust tähelepanelikult. Liikmesriigid püüavad tagada, et neil kiireloomulistel juhtudel, kui kutse on saadetud hilinemisega, võetaks Ukraina ametlike delegatsioonide liikmed diplomaatilistes ja konsulaaresindustes vastu võimalikult kiiresti, eelistatavalt kahe tööpäeva jooksul.

Otsuse selle kohta, kas viisataotlus rahuldatakse lepingu artikli 7 lõikes 3 osutatud lühendatud tähtajaga, teeb konsulaartöötaja.

2.1.3. Viisa kehtivuse pikendamine erakorralistel asjaoludel

Lepingu artiklis 9 on sätestatud:

„Kui Ukraina kodanikel ei ole võimalik lahkuda liikmesriikide territooriumilt viisale märgitud ajaks vääramatu jõu tõttu, pikendatakse nende viisa tähtaega tasuta vastavalt vastuvõtva riigi õigusaktidele ajaks, mida on vaja nende tagasipöördumiseks elukohariiki.”

Mis puudutab viisa kehtivusaja pikendamist vääramatu jõu korral, näiteks ettenägematutel põhjustel või ootamatu haiguse või õnnetuse tõttu haiglasse sattumise korral, mille tõttu viisaomanik ei saa liikmesriigist lahkuda viisa kehtivuse lõppkuupäevaks, kohaldatakse viisaeeskirja artikli 33 lõiget 1, tingimusel et see on kooskõlas lepinguga (nt on ka pikendatud viisa endiselt ühtne viisa, mis annab õiguse siseneda kõikidesse Schengeni liikmesriikidesse, samamoodi nagu viisa väljaandmise ajal). Lepingu kohaselt pikendatakse vääramatu jõu korral viisa tasuta.

2.2. Eeskirjad, mida kohaldatakse teatavate viisataotlejate kategooriate suhtes

2.2.1. Reisi eesmärgi tõendavad dokumendid

Lepingu artikli 4 lõikes 1 loetletud kategooriatesse kuuluvad isikud, sealhulgas rahvusvahelisi kauba- ja reisijateveo-teenuseid osutavad autojuhid, peavad esitama ainult dokumendid reisi eesmärgi kohta. Nende kategooriate viisataotlejailt ei tohi viibimise eesmärgi kohta nõuda muid dokumente. Vastavalt lepingu artikli 4 lõikele 3 ei ole vaja esitada muud põhjendust, kutset ega kinnitust reisi eesmärgi kohta.

Üksikjuhtudel, kui reisi tegeliku eesmärgi kohta on kahtlusi, kutsutakse viisataotleja (täiendavale) põhjalikule vestlusele saatkonda või konsulaati, kus talt küsitakse reisi tegelikku eesmärki ja selgitatakse välja tema kavatsus tagasi pöörduda (vt viisaeeskirja artikli 21 lõige 8). Sellistel üksikjuhtudel võib viisataotleja esitada või erandjuhul konsulaartöötaja nõuda täiendavaid dokumente. Ühiskomitee jälgib küsimust tähepanelikult.

Lepingu artikli 4 lõikes 1 nimetamata kategooriatesse kuuluvatelt isikutelt nõutakse ka edaspidi reisi eesmärgi tõendavate dokumentide esitamist vastavalt senistele eeskirjadele. Sama kehtib dokumentide suhtes, millega tõendatakse vanemate nõusolekut alla 18aastaste laste reisimiseks.

Schengeni eeskirja ja siseriiklike õigusakte kohaldatakse nende küsimuste suhtes, mida käesolev leping ei hõlma, näiteks reisidokumentide tunnustamine, reisi- ja tervisekindlustus, tagasipöördumistagatis ning piisavate elatusvahendite olemasolu (vt punkt I.1.2).

Muutmislepingule lisatud Euroopa Liidu deklaratsioonis lühiajaliste viisade taotlemisel esitatavate dokumentide kohta on sätestatud, et Euroopa Liit koostab viisaeeskirja artikli 48 lõike 1 punkti a alusel tõendavate dokumentide ühtlustatud loetelu, tagamaks, et Ukrainast pärit taotlejad esitaksid põhimõtteliselt ühesuguseid tõendavaid dokumente. Liikmesriikide konsulaatidel tuleb kohaliku Schengeni koostöö korras tagada, et Ukraina viisataotlejatele pakutaks ühtset ja ühesugust põhiteavet ning neilt nõutaks kõigis liikmesriikide konsulaatides põhimõtteliselt ühesuguseid tõendavaid dokumente.

Põhimõtteliselt esitatakse koos viisataotlusega originaal taotlus või lepingu artikli 4 lõikes 1 ettenähtud tõendavad dokumendid, kuid konsulaat võib alustada viisataotluse menetlemist ka faksi teel saadetud taotluse ja tõendavate dokumentide või taotluse ja tõendavate dokumentide koopia alusel. Esimese taotluse korral võib konsulaat nõuda ka originaaldokumendi esitamist. Konsulaat nõuab originaaldokumendi esitamist neil üksikjuhtudel, kui tal tekib kahtlusi.

Allpool on esitatud asutuste loetelu, mis mõnel juhul sisaldab ka selle isiku nime, kellel on õigus allkirjastada taotlusi ja tõendeid. Ukraina ametiasutused peaksid kohaliku Schengeni koostöös osalejaid teavitama, kui need isikud on asendatud.

Lepingu artiklis 4 on sätestatud:

„1. Järgmistesse kategooriatesse kuuluvate Ukraina kodanike puhul piisab, kui nad esitavad teise lepinguosalise territooriumile reisimise eesmärgi tõendamiseks järgmised dokumendid:

a) ametlike delegatsioonide liikmed, kes osalevad Ukrainale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja ametlikes vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil:

— Ukraina ametiasutuse kiri, millega kinnitatakse, et taotleja reisib tema delegatsiooni koosseisus teise lepinguosalise territooriumile, et osaleda eespool nimetatud üritustel, ja millele lisatakse ametliku kutse koopia;”

Pädeva asutuse kirjas tuleb märkida isiku nimi ning kinnitada, et ta on ametliku delegatsiooni liige ning osaleb teise lepinguosalise territooriumil toimuval koosolekul. Kuigi võib juhtuda, et ametlik kutse esitatakse konkreetsele isikule, ei pea taotleja nimi tingimata olema märgitud ametlikul koosolekukutsel.

Seda sätet kohaldatakse nii biomeetriline teenistuspassiga kui ka tavalise passiga ametlike delegatsioonide liikmete suhtes.

„b) äri- ja tegelejate ja äriorganisatsioonide puhul:

— vastuvõtva juriidilise isiku või äriühingu või juriidilise isiku või äriühingu kontori, liikmesriigi riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuse või liikmesriikide territooriumil peetava kaubandus- ja tööstusnäituse, konverentsi või sümposiumi korralduskomitee kirjalik taotlus;

- c) autojuhid, kes osutavad rahvusvahelisi kauba ja reisijate liikmesriikide territooriumile vedamise teenuseid Ukrainas registreeritud sõidukitega:
- rahvusvahelise autoveoga tegelevate Ukraina veoettevõtjate üleriigilise ühenduse kirjalik taotlus, milles esitatakse reise eesmärk, kestus, sihtkoht (sihtkohad) ja sagedus;”.

Rahvusvahelise maanteetranspordi valdkonna pädevad asutused, kelle pädevusse kuulub tõendada Ukrainas registreeritud sõidukitega liikmesriikide territooriumil rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veoteenuseid osutavate autojuhtide reisi eesmärki, kestust, sihtkohta ja vedude toimumise sagedust, on järgmised:

1. Association of International Road Carriers of Ukraine (AsMAP/„AcMAII”) (Ukraina rahvusvaheliste autovedudega tegelevate ettevõtjate assotsiatsioon)

Postiaadress:

11, Shorsa str.

Kyiv, 03150, Ukraine

Ametnikud, kellel on õigus taotlusele alla kirjutada:

Kostiuchenko Leonid – Ukraina AsMAPi esimees;

Dokil’ Leonid – Ukraina AsMAPi esimehe asetäitja;

Kuchynskiy Yurii – Ukraina AsMAPi esimehe asetäitja.

2. State Enterprise „Service on International Road Carriages” (SE „SIRC”) (Riigiettevõtte „Ukraina Rahvusvahelised Autoveoteenused”)

Postiaadress:

57, av. Nauka

Kyiv, 03083, Ukraine

Tel +38 044 524 21 01

Faks +38 044 524 00 70

Ametnikud, kellel on õigus taotlusele alla kirjutada:

Tkachenko Anatolij – SE „SIRC” direktor;

Neronov Oleksandr – SE „SIRC” direktori esimene asetäitja.

3. Ukrainian Road Transport and Logistics Union (Ukraina maanteetranspordi- ja logistikaühing)

Postiaadress:

28, Predslavinska str.

Kyiv, 03150, Ukraine

Tel/faks +38 044 528 71 30, +38 044 528 71 46, +38 044 529 44 40

Ametnik, kellel on õigus taotlusele alla kirjutada:

Lypovskiy Vitalij – liidu esimees

4. All-Ukrainian Association of Automobile Carriers (AAAC) (Всеукраїнська асоціація автомобільних перевізників) (Ukraina autoveoettevõtjate assotsiatsioon)

Postiaadress:

139, Velyka Vasylkivska str.

Kyiv, 03150, Ukraine

Tel/faks +38044-538-75-05, +38044-529-25-21

Ametnikud, kellel on õigus taotlusele alla kirjutada:

Reva Vitalii (Віталій Рева) – AAAC esimees

Glavatskyi Petro (Петро Главатський) – AAAC esimehe asetäitja

e-post: vaap@i.com.ua

5. All-Ukrainian Association of Automobile Carriers (AAAC) (Всеукраїнська асоціація автомобільних перевізників) (Ukraina autoveoettevõtjate assotsiatsioon)

Postiaadress:

3, Rayisy Okipnoyi str.

Kyiv, 02002, Ukraine

Tel/faks +38044-517-44-31, +38044-516-47-26

Ametnikud, kellel on õigus taotlusele alla kirjutada:

Vakulenko Volodymyr (Вакулєнко Володимир Михайлович) – AAAC esimehe asetäitja

6. Ukrainian State Enterprise „Ukrinteravtoservice” (Українське державне підприємство по обслуговуванню іноземних та вітчизняних автотранспортних засобів „Укрінтеравтосервіс”) (Ukraina riigiettevõtte „Ukrinteravtoservice”)

Postiaadress:

57, av. Nauky

Kyiv, 03083, Ukraine

Ametnikud, kellel on õigus taotlusele alla kirjutada:

Dobrohod Serhii (Доброход Сергій Олександрович) – „Ukrinteravtосervice” peadirektor (tel. +38 044 524-09-99; mobiiltelefon +38 050 463-89-32);

Kubalska Svitlana (Кубальська Світлана Сергіївна) – „Ukrinteravtосervice” peadirektori asetäitja (tel. +38 044 524-09-99; mobiiltelefon +38 050 550-82-62).

Ühiskomitee jälgib tähelepanelikult kõnealuse sätte rakendamist, kuna selle kategooria viisataotlejatega on praegu probleeme.

„d) liikmesriikide territooriumile liiklevate rahvusvaheliste rongide vagunite, külmutusvagunite ja vedurite personal:

— Ukraina pädeva raudtee-ettevõtte kirjalik taotlus, milles esitatakse reise eesmärk, kestus ja sagedus;”.

Ukraina raudteetranspordi valdkonnas pädev asutus on Ukraina riiklik raudteetranspordiamet (Ukrzaliznytsia/Укрзалізниця).

Postiaadress:

5-7 Tverskaya str.

Kyiv, 03680, Ukraine

Vastavalt „Ukrzaliznytsia” juhtkonna liikmete ülesannete jaotusele tõendavad liikmesriikide territooriumile reisivate rahvusvahelisi veeteenuseid osutavate rongide, külmutusvagunite ja vedurite meeskonnaliikmete reisi eesmärki ja kestust ning vedude toimimise sagedust järgmised juhtkonna liikmed:

Bolobolin Serhii (Болоболін Сергій Петрович) – „Ukrzaliznytsia” esimene peadirektor (tel. +38 044 465 00 10);

Serhiyenko Mykola (Сергієнко Микола Іванович) – „Ukrzaliznytsia” peadirektori esimene asetäitja (tel. +38 044 465 00 01);

Zhurakivskyy Vitaliy (Жураківський Віталій Олександрович) – „Ukrzaliznytsia” peadirektori esimene asetäitja (tel. +38 044 465 00 41);

Slipchenko Oleksiy (Сліпченко Олексій Леонтійович) – „Ukrzaliznytsia” peadirektori asetäitja (tel. +38 044 465 00 14);

Naumenko Petro (Науменко Петро Петрович) – „Ukrzaliznytsia” peadirektori asetäitja (tel +38 044 465 00 12);

Chekalov Pavlo (Чекалов Павло Леонтійович) – „Ukrzaliznytsia” peadirektori asetäitja (tel +38 044 465 00 13);

Matviiv Igor – „Ukrzaliznytsia” rahvusvaheliste suhete osakonna juhataja (tel. +38 044 465 04 25).

„e) ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad:

- kutseorganisatsiooni või taotleja tööandja väljastatud tõend või muu dokument, millega tõendatakse, et asjaomane isik on kutseline ajakirjanik ning märgitakse, et reisi eesmärk on ajakirjandusliku tööülesande täitmine või tõendatakse, et kõnealune isik on tehniline töötaja, kes saadab ajakirjanikku ametiülesannete täitmisel;”.

Sellesse kategooriasse ei kuulu vabakutselised ajakirjanikud.

Esitada tuleb tõend või dokument selle kohta, et taotleja on kutseline ajakirjanik, või tööandja väljastatud originaaldokument, milles märgitakse, et reisi eesmärk on ajakirjandusliku tööülesande täitmine või tõendatakse, et kõnealune isik on tehniline töötaja, kes saadab ajakirjanikku ametiülesannete täitmisel.

Seda, et asjaomane isik on kutseline ajakirjanik, tõendavad järgmised Ukraina pädevad kutseorganisatsioonid:

1. Ukraina Ajakirjanike Liit (NUJU) (Національна спілка журналістів України, НСЖУ).

NUJU väljastab kutselistele ajakirjandustöötajatele riikliku ajakirjaniku kaardi ja Rahvusvahelise Ajakirjanike Föderatsiooni kehtestatud vormi kohase rahvusvahelise pressikaardi.

Postiaadress:

27-a Khreschatyk str.

Kyiv, 01001, Ukraine

NUJU pädev isik:

Nalyvaiko Oleg Igorovych (Наливайко Олег Ігорович) – NUJU juhataja

Tel/faks +38044-234-20-96; +38044-234-49-60; +38044-234-52-09

e-post: spilka@nsju.org; admin@nsju.org.

2. Independent Media Union of Ukraine (IMUU) Незалежна медіа-профспілка України („Ukraina sõltumatu ajakirjanike liit”)

IMUU postiaadress:

Office 25,

27 – A, Khreshchatyk Str.,

Kyiv, 01001, Ukraine

Pädevad isikud on:

Lukanov Yurii (Луканов Юрій Вадимович) – IMUU esimees

Vynnychuk Oksana (Оксана Винничук) – IMUU tegevsekretär

Tel + 38 050 356 57 58

e-post: sekretar@profspilka.org.ua.

„f) isikud, kes osalevad teadus-, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides:

- korraldava organisatsiooni kirjalik kutse nendel üritustel osalemiseks;

g) õpilased, üliõpilased, kraadiõppes osalevad isikud ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või kooolitus, kaasa arvatud vahetusprogrammide ning teiste õpingutega seotud ürituste raames:

- vastuvõtva ülikooli, kolledži või kooli väljastatud tõend vastuvõtmise kohta või nende asutuste kirjalik taotlus või (üli)õpilaspilet või tõend kuulatavate ainete kohta;”.

Üliõpilaspiletit võib reisi eesmärki tõendava dokumendina vastu võtta üksnes juhul, kui selle on välja andnud asukohariigi ülikool, kolledž või kool, kus õpingud toimuvad või koolitust pakutakse.

„h) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud:

— kirjalik taotlus vastuvõtvalt organisatsioonilt: liikmesriigi pädev ametiasutus, üleriigiline alaliit või olümpiakomitee;”.

Rahvusvaheliste spordiürituste puhul võivad saatvate isikute nimekirja kuuluda ainult sportlast saatvad isikud, kes täidavad ametiülesandeid: treenerid, massöörid, mänedžer, meditsiinitöötajad ja spordiklubi juhataja. Poolehoidjaid saatjate hulka ei arvata.

„i) sõpruslinnade või muude omavalitsuste ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad:

— selliste linnade või muude kohalike omavalitsusüksuste juhi/linnapea kirjalik taotlus;”.

Selliseks linna või muu kohaliku omavalitsusüksuse juhiks/linnapeaks, kes on pädev väljastama kirjalikku taotlust, on selle linna linnapea või kohaliku omavalitsusüksuse juht, kus toimub sõpruslinnade või muude partneromavalitsuste üritus. See kategooria hõlmab vaid ametlikku partnerlust.

„j) lähisugulased – abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas hooldajad), vanavanemad ja lapselapsed, kes külastavad liikmesriigi territooriumil seaduslikult elavaid Ukraina kodanikke või Euroopa Liidu kodanike lähisugulasi, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad on:

— vastuvõtva isiku kirjalik taotlus;”.

Selle punktiga reguleeritakse nende Ukrainas elavate lähisugulaste olukorda, kes külastavad liikmesriikides seaduslikult elavaid Ukraina kodanikke või selliseid Euroopa Liidu kodanikke, kes elavad selle liikmesriigi territooriumil, mille kodanikud nad on.

Kutse esitaja allkirja ehtsust peab olema tõendanud tema elukohariigi pädev asutus vastavalt siseriiklikele õigusaktidele.

Tõendatud peavad olema ka perekondlikud sidemed ja asjaolu, et kutse esitaja elab selles riigis seaduslikult. Nii näiteks tuleb koos vastuvõtja kirjaliku kutsega esitada ka koopia tema seisundit tõendavatest dokumentidest, näiteks elamisloast ja perekondlike sidemete tõendavatest dokumentidest.

Seda sätet kohaldatakse ka diplomaatiliste esinduste ja konsulaatide töötajate sugulaste suhtes, kes kavatsevad kuni 90 päeva jooksul külastada oma pereliikmeid liikmesriikide territooriumil, kuid liikmesriigis seadusliku elamise ja perekondlike sidemete tõestamist nende puhul ei nõuta.

Muutmislepingu Euroopa Liidu deklaratsioonis pereliikmetele viisade väljastamise lihtsustamise kohta on sätestatud: „Et lihtsustada liikmesriikides seaduslikult elavate Ukraina kodanikega või Euroopa Liidu kodanikega, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad on, perekonnasidemeid omavate laiendatud hulga isikute (eelkõige õed ja vennad ning nende lapsed) liikumist, kutsub Euroopa Liit liikmesriikide konsulaaresindusi üles kasutama kõiki viisaeskirjades ettenähtud võimalusi sellesse kategooriasse kuuluvatele isikutele viisade väljastamise lihtsustamiseks, sealhulgas eelkõige lihtsustama taotlejatele nõutavate tõendavate dokumentide nõudeid, vabastama taotlejaid menetlemise tasust ja vajadusel väljastama neile mitmekordsed viisad.”

„k) sugulased, kes osalevad matusetseremoonial:

— surma fakti tõendav ametlik dokument ning taotleja ja maetava omavahelist perekondlikku või sugulust tõendav dokument;”.

Lepingus ei ole nimetatud seda, millise riigi ametiasutus peaks eespool nimetatud ametliku dokumendi välja andma – kas riik, kus toimub matusetalitus, või riik, kus elab matusetalitust külastada sooviv isik. Seega on vastuvõetav mõlema riigi pädeva asutuse väljastatud ametlik dokument.

Esitada tuleb see surma fakti tõendav ametlik dokument ning taotleja ja maetava omavahelist perekondlikku seost või sugulust tõendav dokument, näiteks sünni- ja/või abielutunnistus.

„l) isikute puhul, kes soovivad külastada sõjaväelaste ja tsiviilisikute matmispaiku:

— haua olemasolu ja säilimist tõendav ametlik dokument ning taotleja ja maetu omavahelist perekondlikku seost või sugulust tõendav dokument;”.

Lepingus ei ole nimetatud, millise riigi ametiasutus peaks eespool nimetatud ametliku dokumendi välja andma – kas riik, kus asub matmispaik, või riik, kus elab haauplatsti külastada sooviv isik. Seega on vastuvõetav mõlema riigi pädeva asutuse väljastatud ametlik dokument.

Esitada tuleb haa olemasolu ja säilimist tõendav ametlik dokument ning taotleja ja maetu omavahelist perekondlikku seost või sugulust tõendav dokument.

Vastavalt lepingule lisatud Euroopa Ühenduse deklaratsioonile sõjaväelaste ja tsiviilisikute matmispaikade külastamiseks lühiajaliste viisade väljastamise kohta antakse sõjaväelaste ja tsiviilisikute matmispaiku külastavatele isikutele üldjuhul kuni 14-päevane lühiajaline viisa.

„m) külastamiseks meditsiinilistel põhjustel, ja isikud, kes peavad neid saatma:

- meditsiiniastutuse ametlik dokument, millega tõendatakse, et arstiabi tuleb osutada selles meditsiiniastutuses, ning tõendatakse saatva isiku vajadust, ja tõend, et on olemas rahalised vahendid, millest piisab ravi eest tasumiseks;”.

Esitada tuleb meditsiiniastutuse ametlik dokument, millega tõendatakse, et arstiabi tuleb osutada selles meditsiiniastutuses, ja tõend, et on olemas rahalised vahendid, millest piisab ravi eest tasumiseks. Neis tuleb ka kinnitada vajadust saatva isiku järele.

„n) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kelle reisi eesmärk on koolitus, seminarid ja konverentsid, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames:

- vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, kinnitus, et isik esindab kodanikuühiskonna organisatsiooni, ja riigi õigusaktide kohaselt vastavast registrist väljastatud riigi ametiasutuse tõend asjaomase organisatsiooni asutamise kohta;”.

Ukrainas kodanikuühiskonna organisatsiooni registreerimist tõendav dokument on Ukraina Registriameti kiri, milles esitatakse kodanike ühenduste registri teave.

„o) kutsealade liikmed, kes osalevad rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümposiumil, seminaril või muul samalaadsel üritusel, mida peetakse mõne liikmesriigi territooriumil:

- vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, millega tõendatakse, et asjaomane isik osaleb kõnealusel üritusel;

p) usukogukondade esindajad:

- Ukrainas registreeritud usukogukonna kirjalik taotlus, milles esitatakse reisi eesmärk, kestus ja sagedus;”.

Ukrainas usukogukonna registreerimist tõendav dokument on ühtse juriidiliste üksuste ja üksikettevõtjate riikliku registri väljavõte koos märkega, et juriidiline isik on organisatsioonilise ja juriidilise vormi poolest usukogukond.

„q) Euroopa Liidu ametlikes piiriülestes koostööprogrammides (nt Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi raames) osalejad:

- kirjalik taotlus vastuvõtvalt organisatsioonilt.”

Oluline märkus: lepinguga ei looda uusi vastutuse eeskirju kirjalikke taotlusi (kutseid) esitavate füüsiliste ja juriidiliste isikute jaoks. Valetaotluste esitajate suhtes kohaldatakse asjakohaseid ELi ja siseriiklikke õigusakte.

2.2.2. Mitmekordsete viisade väljastamine

Viisataotlejale, kes reisib sageli või regulaarselt liikmesriikide territooriumile, antakse mitmekordne lühiajaline viisa, kuid tema liikmesriikides viibimise kogukestus ei tohi ületada 90 päeva 180 päeva jooksul.

Lepingu artikli 5 lõikes 1 on sätestatud:

„1. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad viieaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisaid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele:

- a) ametiülesandeid täitvad kesk- ja piirkondlike valitsuste liikmed ning riigi ja piirkondlike parlamentide liikmed, konstitutsioonikohtu ja ülemkohtu liikmed, riigi- ja piirkonnaprokurörid ja nende asetäitjad, kui nad ei ole käesoleva lepinguga viisanõudest vabastatud;

- b) ametlike delegatsioonide alalised liikmed, kes osalevad Ukrainale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid liikmesriikide territooriumil;
- c) abikaasad, alla 21aastased või ülalpeetavad lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed) ja vanemad (sealhulgas hooldajad), kes külastavad mõne liikmesriigi territooriumil seaduslikult elavaid Ukraina kodanikke või Euroopa Liidu kodanikke, kes elavad liikmesriigi territooriumil, mille kodanikud nad on;
- d) ettevõtjad ja äriühingute esindajad, kes korrapäraselt reisivad liikmesriikidesse;
- e) ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad.

Erandina esimesest lõigust, kui sageli või regulaarselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg sama ajavahemikuga, eelkõige

- punktis a osutatud isikute puhul, kui nende ametiaeg,
- punktis b osutatud isikute puhul, kui nende ametlike delegatsioonide alaliseks liikmeks oleku aeg,
- punktis c osutatud isikute puhul, kui seaduslikult Euroopa Liidus elavate Ukraina kodanike ametliku elamisloa kehtivusaeg,
- punktis d osutatud isikute puhul, kui nende ettevõtlusorganisatsioonide esindajaks oleku aeg või töölepingu kehtivusaeg,
- punktis e osutatud isikute puhul, kui nende töölepingu kehtivusaeg

on vähem kui viis aastat.”

Nendes kategooriatesse kuuluvatele isikutele antakse üldjuhul viieaastane mitmekordne viisa, võttes arvesse nende tööalast staatust või perekondlikku seost liikmesriikide territooriumil seaduslikult elavate Ukraina kodanikega või nende Euroopa Liidu kodanikega, kes elavad selle liikmesriigi territooriumil, mille kodanikud nad on. Lepingu algversioonis kasutati väljendit „kuni viieaastase kehtivusajaga”, millega määrati kindlaks ainult viisade maksimaalne kehtivusaeg, iga viisa kehtivusaeg oli konsulaadi otsustada. Muutmislepingu uue sõnastuse kohaselt on kaalutusõiguse asemel ette nähtud konkreetne viieaastane kehtivusaeg. Seega kui viisataotleja vastab kõigile lepingu artikli 5 lõike 1 nõudeile, „väljastavad liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused viieaastase kehtivusajaga mitmekordse viisa”.

Lepingu artikli 5 lõike 1 punktiga a hõlmatud isikute puhul tuleks tõendada nende tööalasest staatust ja volituste tähtaega.

Seda sätet ei kohaldata nende lepingu artikli 5 lõike 1 punktiga a hõlmatud isikute suhtes, kes on viisanõudest vabastatud, st nad kasutavad diplomaatilist või biomeetrilist teenistuspassi.

Lepingu artikli 5 lõike 1 punktiga b hõlmatud isikute puhul tuleb tõendada nende seisundit delegatsiooni alalise liikmena ja vajadust osaleda korrapäraselt kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel või vahetusprogrammides.

Lepingu artikli 5 lõike 1 punktiga c hõlmatud isikute puhul tuleb tõendada, et kutse esitaja elab liikmesriigis seaduslikult (vt punkt II.2.2.1).

Lepingu artikli 5 lõike 1 punktiga d ja e hõlmatud isikute puhul tuleb tõendada nende tööalast staatust ja töötamise kestust.

Lepingu artikli 5 lõikes 2 on sätestatud:

„2. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad üheaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisaid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele, tingimusel et neile on eelneva aasta jooksul väljastatud vähemalt üks viisa ning et nad on seda kasutanud vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele:

- a) autojuhid, kes osutavad rahvusvahelisi kauba ja reisijate liikmesriikide territooriumile vedamise teenuseid Ukrainas registreeritud sõidukitega;

- b) liikmesriikide territooriumile liiklevate rahvusvaheliste rongide vagunite, külmutusvagunite ja vedurite personal;
- c) teadus-, kultuuri- või kunstiuuringute, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse;
- d) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud;
- e) sõprus- ja muude omavalitsuste ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad;
- f) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse, et osaleda koolitusel, seminaridel või konverentsidel, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames;
- g) Euroopa Liidu ametlikes piiriülestes koostööprogrammides (nt Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi raames) osalejad;
- h) õpilased ja kraadiõppes osalevad isikud, kes reisivad korrapäraselt õppimise või koolituse eesmärgil, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames;
- i) usukogukondade esindajad;
- j) kutsealade liikmed, kes osalevad rahvusvahelistel näitustel, konverentsidel, sümposiumidel, seminaridel või muudel samalaadsetel üritustel, mida peetakse mõne liikmesriigi territooriumil;
- k) isikud, kes peavad meditsiinilistel põhjustel külastama riiki korrapäraselt, ja isikud, kes peavad neid saatma.

Erandina esimesest lõigust, kui sageli või regulaarselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg sama ajavahemikuga.”

Lepingu algversioonis kasutati väljendit „kuni üheaastase kehtivusajaga”, millega määrati kindlaks ainult viisade maksimaalne kehtivusaeg, iga viisa kehtivusaeg oli konsulaadi otsustada. Muutmislepingu uue sõnastusega on kaalutusõiguse asemel ette nähtud konkreetne üheaastane kehtivusaeg. Seega kui viisataotleja vastab kõigile lepingu artikli 5 lõike 2 nõudeile, „väljastavad liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused üheaastase kehtivusajaga mitmekordse viisa”. Kui eespool nimetatud kategooriatesse kuuluval isikul, kellele on eelmise aasta (12 kuu) jooksul antud vähemalt üks viisa ja ta on kasutanud seda kooskõlas sihtriigi (sihtriikide) riiki sisenemist ja seal viibimist käsitlevate õigusaktidega (näiteks ta ei ole ületanud lubatud viibimisaega), on põhjust taotleda mitmekordset viisat, antakse talle üheaastase kehtivusajaga mitmekordne viisa. Seejuures ei ole nõutav, et viisataotleja taotleks uut Schengeni viisat samalt riigilt, kellelt ta sai viisa eelmisel aastal. Juhul kui üheaastase kehtivusega viisa väljastamine ei ole põhjendatud, näiteks kui vahetusprogrammi kestus on alla aasta või kui isikul puudub vajadus reisida tihti või korrapäraselt terve aasta jooksul, kuid muud viisa saamise tingimused on täidetud, antakse lühema kui aastase kehtivusajaga viisa.

Lepingu artikli 5 lõigetes 3 ja 4 on sätestatud:

„3. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused annavad välja vähemalt kaheaastase ja maksimaalselt viieaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisaid käesoleva artikli lõikes 2 osutatud isikutele, tingimusel et nad on eelneva kahe aasta jooksul kasutanud üheaastase kehtivusajaga mitmekordset viisat vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele, välja arvatud juhul, kui sageli või regulaarselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, millisel juhul piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg sama ajavahemikuga.

4. Käesoleva artikli lõigetes 1 kuni 3 nimetatud isikud võivad viibida liikmesriikide territooriumil 180 päeva jooksul kokku maksimaalselt 90 päeva.”

Lepingu artikli 5 lõikes 2 nimetatud kategooriatesse kuuluvatele isikutele antakse mitmekordne kahe- kuni viie aastane viisa, tingimusel et nad on eelneva kahe aasta jooksul kasutanud üheaastase kehtivusajaga mitmekordset viisat vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele, ning kelle puhul ei saa väita, et neil on vaja tihti või regulaarselt reisida ainult lühema ajavahemiku jooksul. Tuleb märkida, et kahe- kuni viieaastase kehtivusajaga viisa väljastatakse vaid viisataotlejale, kellele eelneva aasta jooksul on antud kaks aastase, mitte aga lühema kehtivusajaga viisat, ja ta on kasutanud neid kooskõlas sihtriigi (sihtriikide) riiki sisenemist ja seal viibimist käsitlevate õigusaktidega. Diplomaatilised ja konsulaaresindused otsustavad viisa kehtivusaja (kahest kuni viie aastani) konkreetse viisataotleja läbivaatamise tulemusel.

Lepingu artikli 5 lõikes 2 esitatud määratluse („tingimusel et ... mitmekordse viisa taotlemise alus on endiselt kehtiv”) ja lepingu artikli 5 lõikes 3 esitatud määratluse („tingimusel et ... mitmekordse viisa taotlemise põhjendus kehtib endiselt”) puhul kohaldatakse seda liiki viisade väljastamiseks viisaeeskirja artikli 24 lõike 2 punktis a sätestatud kriteeriume, st isikul peab olema vaja sageli reisida ühte või mitmesse liikmesriiki näiteks äri huvides.

Viisataotlejale, kes eelmist viisat ei kasutanud, ei pea mitmekordset viisat väljastama. Taotlejale võib siiski anda mitmekordse viisa, kui ta eelmine viisa jäi kasutamata temast sõltumatutel põhjustel, näiteks kui veoauto juht oli haige ega saanud töötada.

Reisi eemärki tõendavad dokumendid lepingu artiklis 5 nimetatud kategooriatesse kuuluvatele isikutele mitmekordse viisa väljastamiseks – vt punkt II.2.2.1.

2.2.3. *Diplomaatilise ja teenistuspassi kasutajad*

Lepingu artiklis 10 on sätestatud:

- „1. Ukraina kodanikud, kellel on kehtiv diplomaatiline pass, võivad liikmesriikide territooriumile siseneda, sellelt lahkuda või sellest läbi sõita ilma viisata.
2. Ukraina kodanikud, kellel on kehtiv biomeetriline teenistuspass, võivad liikmesriikide territooriumile siseneda, sellelt lahkuda või sellest läbi sõita ilma viisata.
3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud võivad viibida liikmesriigi territooriumil 180 päeva jooksul maksimaalselt 90 päeva.”

Kahepoolsed lepingud ja kokkulepped, mis käsitlevad mittebiomeetrilise teenistuspassi kasutajate vabastamist viisanõudest, jäävad kehtima, kui neid ei ole kehtetuks tunnistatud või nende kohaldamist ei ole peatatud (vt punkt I.1.6).

Leping ei reguleeri diplomaatide lähetamist liikmesriikidesse. Selle suhtes kohaldatakse tavapäraselt akrediteerimismenetlust.

III. STATISTIKA

Selleks et ühiskomitee saaks lepingu täitmist tõhusalt jälgida, tuleb liikmesriikide diplomaatilistel ja konsulaaresindustel esitada komisjonile iga kuu kuu järel, võimaluse korral iga kuu kohta eraldi, statistiline kokkuvõte järgmisest:

- väljastatud viisade liigid lepinguga hõlmatud isikute kategooriate kaupa;
  - viisa väljastamisest keeldumised lepinguga hõlmatud isikute kategooriate kaupa;
  - vestlusele kutsutud taotlejate osatähtsus taotlejate koguarvust (protsentides) isikute kategooriate kaupa;
  - Ukraina kodanikele antud viieaastase kehtivusajaga mitmekordsete viisade arv riikide kaupa;
  - tasuta väljastatud viisad lepinguga hõlmatud isikute kategooriate kaupa.
-

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2015/439,**16. märts 2015,****millega pikendatakse Sahelisse nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja volitusi**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 33 ja artikli 31 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 18. märtsil 2013 vastu otsuse 2013/133/ÜVJP, ⁽¹⁾ millega nimetatakse Michel Dominique REVEYRAND – DE MENTHON Euroopa Liidu eriesindajaks Sahelis („ELi eriesindaja”). ELi eriesindaja volitusi on pikendatud nõukogu otsusega 2014/130/ÜVJP ⁽²⁾ ja need lõppevad 28. veebruaril 2015.
- (2) ELi eriesindaja volitusi tuleks pikendada veel kaheksa kuu võrra.
- (3) ELi eriesindaja täidab oma volitusi olukorras, mis võib halveneda ja takistada aluslepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1***Euroopa Liidu eriesindaja**

1. Sahelisse nimetatud ELi eriesindaja Michel Dominique REVEYRAND – DE MENTHONi ametiaega pikendatakse 31. oktoobrini 2015. ELi eriesindaja volituste kehtivuse võib lõpetada varem, kui nõukogu liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja”) ettepanekul nii otsustab.
2. ELi eriesindaja volituste kohaldamisel määratletakse Saheli piirkond selliselt, et see hõlmab Saheli julgeolekut ja arengut käsitleva ELi strateegia („strateegia”) põhisuundi, milleks on Burkina Faso, Tšaad, Mali, Mauritaania ja Niger. Laiema piirkondliku mõjuga küsimustes teeb ELi eriesindaja asjakohasel juhul koostööd teiste riikidega ning piirkondlike või rahvusvaheliste ühendustega väljaspool Sahelit ning samuti Lääne-Aafrikas ja Guinea lahe piirkonnas.
3. Pidades silmas vajadust kasutada kõnealuse piirkonna omavahel seotud probleemide suhtes piirkondlikku lähenemisviisi, konsulteerib ELi eriesindaja Sahelis põhjalikult teiste asjaomaste ELi eriesindajatega, sealhulgas ELi eriesindajaga Vahemere lõunapiirkonnas, ELi inimõiguste eriesindajaga ning ELi eriesindajaga Aafrika Liidus.

*Artikkel 2***Poliitilised eesmärgid**

1. ELi eriesindaja volitused põhinevad Sahelit puudutavatel liidu poliitilistel eesmärkidel, et aidata aktiivselt kaasa piirkondlikele ja rahvusvahelistele jõupingutustele saavutada kõnealuses piirkonnas püsiv rahu, turvalisus ja areng. ELi eriesindaja püüab lisaks parandada liidu mitmetahulise tegevuse kvaliteeti, intensiivsust ja mõju Sahelis.
2. ELi eriesindaja aitab arendada ja rakendada liidu lähenemisviisi, mis hõlmab liidu tegevuse kõiki aspekte, eelkõige poliitika, julgeoleku ja arengu valdkonnas, sealhulgas strateegiat, ning koordineerib liidu tegevuse kõiki asjakohaseid vahendeid.
3. Esialgu seatakse prioriteediks Mali ja selle pikaajaline stabiliseerimine ning sealse konflikti piirkondlik mõõde.

⁽¹⁾ Nõukogu 18. märtsi 2013. aasta otsus 2013/133/ÜVJP, millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Sahelis (ELT L 75, 19.3.2013, lk 29).

⁽²⁾ Nõukogu 10. märtsi 2014. aasta otsus 2014/130/ÜVJP, millega pikendatakse Sahelisse nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja volitusi (ELT L 71, 12.3.2014, lk 14).

4. Mali puhul on liidu poliitiline eesmärk edendada kõikide oma vahendite kooskõlastatud ja tõhusa kasutamise abil Mali ja tema rahva tagasipöördumist rahu, leppimise, turvalisuse ja arengu teele. Kohast tähelepanu tuleks pöörata ka Burkina Fasole ja Nigerile, eelkõige nimetatud riikides peatselt toimuvate valimistega seoses.

Artikkel 3

Volitused

1. Liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks Sahelis on ELi eriesindajal järgmised volitused:
  - a) strateegiale tuginedes panustada aktiivselt piirkondliku kriisi suhtes võetud liidu tervikliku lähenemisviisi rakendamisse, koordineerimisse ja edasiarendamisse, et saavutada üldine eesmärk tõhustada Saheli piirkonnas, eelkõige Malis, läbiviidava liidu tegevuse järjepidevust ja tõhusust;
  - b) teha koostööd kõigi piirkonna asjakohaste sidusrühmade, valitsuste, piirkondlike ametivõimude, piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide, kodanikuühiskonna ja diasporaadega, et edendada liidu eesmärke ning aidata kaasa paremale arusaamisele liidu rollist Sahelis;
  - c) esindada liitu asjakohastel piirkondlikel ja rahvusvahelistel foorumitel, sealhulgas Malis valitseva olukorra jälgimise rühmas, ning tagada, et liidu toetus kriisiohjamisele ja -ennetusele, sealhulgas Mali relvajõudude väljaõppe toetamiseks läbiviidav Euroopa Liidu sõjaline missioon (EUTM Mali) ja Euroopa Liidu ÜJKP missioon Nigeris (EUCAP Sahel Niger), oleks nähtav;
  - d) säilitada tihe koostöö ÜROga, eelkõige ÜRO peasekretäri eriesindajaga Lääne-Aafrika küsimustes ja ÜRO peasekretäri eriesindajaga Malis, Aafrika Liiduga, eelkõige Aafrika Liidu Mali ja Saheli kõrge esindajaga, Lääne-Aafrika Riikide Majandusühenduse (ECOWAS) ning teiste juhtivate riiklike, piirkondlike ja rahvusvaheliste sidusrühmadega, sealhulgas teiste Sahelisse nimetatud erisaadikutega, ning samuti asjakohaste Magribi piirkonna asutustega;
  - e) jälgida pingsalt kriisi piirkondlikku ja piiriülest mõõdet, sealhulgas terrorismi, organiseeritud kuritegevust, relvade salakaubavedu, inimkaubandust, uimastikaubandust, pagulas- ja rändevooge ning asjaomaseid rahavooge; aidata tihedas koostöös ELi terrorismivastase võitluse koordinaatoriga kaasa ELi terrorismivastase võitluse strateegia edasisele rakendamisele;
  - f) säilitada korrapärane kõrgetasemeline poliitiline kontakt terrorismist ja rahvusvahelisest kuritegevusest mõjutatud riikidega piirkonnas, et tagada ühtne ja terviklik lähenemisviis ning liidu oluline roll rahvusvahelistes püüdlustes võidelda terrorismi ja rahvusvahelise kuritegevusega. See hõlmab liidu aktiivset toetust piirkondliku julgeolekualase suutlikkuse arendamisele ning selle tagamist, et tegeletakse piisavalt terrorismi ja rahvusvahelise kuritegevuse algpõhjustega Sahelis;
  - g) jälgida pingsalt piirkonna humanitaarkriisi poliitilisi ja julgeolekutagajärgi;
  - h) Mali osas panustada piirkondlikesse ja rahvusvahelistesse jõupingutustesse eesmärgiga hõlbustada kriisi lahendamist Malis, eelkõige tavapärase põhiseadusliku korra ja valitsemise täielikku taastamist kogu territooriumil ning püsiva poliitilise kokkulepeni viiva usaldusväärse kaasava riigisisese dialoogi tagamist;
  - i) aidata kaasa institutsioonide ülesehitamisele, julgeolekusektori reformile ning pikaajalise rahu tagamisele ja leppimisele Malis;
  - j) aidata koostöös ELi inimõiguste eriesindajaga kaasa liidu inimõigustepoliitika, sealhulgas inimõigusi käsitlevate ELi suuniste (eelkõige ELi suunised laste ja relvastatud konfliktide kohta, samuti naiste ja tüdrukute vastu suunatud vägivalda ning nende diskrimineerimise kõigi vormide vastast võitlust käsitlevad ELi suunised ning liidu poliitika, mis käsitleb naisi, rahu ja julgeolekut) rakendamisele kõnealuses piirkonnas, jälgides sealhulgas arengusuundi ja koostades nende kohta aruandeid ning soovitusi; säilitada korrapärased kontaktid asjakohaste ametivõimudega Malis ja kõnealuses piirkonnas, Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Prokuratuuri, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo ning piirkonnas tegutsevate inimõiguste kaitsjate ja vaatlejatega;
  - k) jälgida ÜRO Julgeolekunõukogu asjaomaste resolutsioonide, eelkõige resolutsioonide 2056 (2012), 2071 (2012), 2085 (2012) ja 2100 (2013) täitmist ja anda selle kohta aru.
2. Oma volituste täitmiseks ELi eriesindaja muu hulgas:
  - a) annab nõu ja esitab asjakohasel juhul piirkondlikel ja rahvusvahelistel foorumitel liidu seisukohtade määratlemise kohta aruandeid, et proaktiivselt edendada ja tugevdada liidu terviklikku lähenemisviisi Sahelis valitseva kriisi suhtes;
  - b) hoiab end kursis kõigi liidu tegevustega ning teeb tihedat koostööd asjaomaste liidu delegatsioonidega.

*Artikkel 4***Volituste täitmine**

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste täitmise eest, tegutsedes kõrge esindaja alluvuses.
2. Poliitika- ja julgeolekukomiteel on ELi eriesindajaga eelissidemed ning ta on ELi eriesindaja peamine kontaktorgan nõukogus. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab ELi eriesindajale tema volituste raames strateegilisi juhtnööre ja poliitilisi suuniseid, ilma et see piiraks kõrge esindaja kohustusi.
3. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd Euroopa välisteenistuse ja selle asjaomaste osakondadega, eelkõige Saheli koordinaatoriga.

*Artikkel 5***Rahastamine**

1. ELi eriesindaja volituste täitmisega seotud kulude katmiseks ajavahemikul 1. märts 2015 kuni 31. oktoober 2015 ette nähtud lähtesumma on 900 000 eurot.
2. Kulusid hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja eeskirjadele.
3. Kulude haldamise kohta sõlmitakse ELi eriesindaja ja komisjoni vahel leping. ELi eriesindaja annab kõigist kuludest aru komisjonile.

*Artikkel 6***Meeskonna moodustamine ja koosseis**

1. ELi eriesindaja vastutab volituste ja vastavate eraldatud rahaliste vahendite piires oma meeskonna moodustamise eest. Meeskonda kuuluvad vastavalt volitustele konkreetsetes poliitika- ja julgeolekuküsimustes pädevad isikud. ELi eriesindaja teavitab nõukogu ja komisjoni viivitamata oma meeskonna koosseisust.
2. Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja Euroopa välisteenistus võivad teha ettepaneku isikkoosseisu liikmete lähetamiseks ELi eriesindaja juurde. ELi eriesindaja lähetatud isikkoosseisu liikmete palga katab vastavalt kas liikmesriik, liidu asjaomane institutsioon või Euroopa välisteenistus. Liikmesriikide poolt liidu institutsioonidesse või Euroopa välisteenistusse lähetatud eksperdid võib määrata ka ELi eriesindaja juurde. Rahvusvahelistel lepingulistel töötajatel peab olema liikmesriigi kodakondsus.
3. Kõik lähetatud isikkoosseisu liikmed jäävad neid lähetanud liikmesriigi, liidu institutsiooni või Euroopa välisteenistuse haldusalluvusse ning täidavad oma kohustusi ja tegutsevad ELi eriesindaja volituste huvides.
4. ELi eriesindaja isikkoosseis paigutatakse kokku asjaomaste Euroopa välisteenistuse osakondade või liidu delegatsioonidega, et tagada nende asjaomase tegevuse sidusus ja järjepidevus.

*Artikkel 7***ELi eriesindaja ja tema isikkoosseisu liikmete privileegid ja immunitetid**

ELi eriesindaja ja tema isikkoosseisu liikmete missiooni läbiviimiseks ja sujuvaks toimimiseks vajalikud privileegid, immunitetid ja täiendavad tagatised lepitakse asjakohasel juhul kokku vastuvõtivate riikidega. Liikmesriigid ja komisjon annavad selleks kogu vajaliku toetuse.

*Artikkel 8***ELi salastatud teabe kaitse**

ELi eriesindaja ja tema meeskonna liikmed peavad kinni nõukogu otsusega 2013/488/EL⁽¹⁾ kehtestatud julgeolekupõhimõtetest ja miinimumstandarditest.

⁽¹⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

*Artikkel 9***Juurdepäas teabele ja logistiline tugi**

1. Liikmesriigid, komisjon, Euroopa välisteenistus ja nõukogu peasekretariaat tagavad, et ELi eriesindajale võimaldatakse juurdepäas igasugusele asjakohasele teabele.
2. Liidu delegatsioonid ja/või liikmesriigid osutavad asjakohasel juhul piirkonnas logistilist abi.

*Artikkel 10***Julgeolek**

ELi eriesindaja võtab oma otsesse alluvusse kuuluvate isikkoosseisu liikmete julgeoleku tagamiseks kõik otstarbekad meetmed, tehes seda kooskõlas liidu poliitikaga aluslepingu V jaotise alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud isikkoosseisu julgeoleku kohta ning vastavalt oma volitustele ja julgeolekuolukorrale tema geograafilises vastutusalas, tegutsedes eelkõige järgmiselt:

- a) koostades Euroopa välisteenistuse suunistele tuginedes eriomase julgeolekukava, milles nähakse ette eriomased füüsilised, organisatsioonilised ja menetluslikud julgeolekumeetmed, millega reguleeritakse isikkoosseisu ohutu liikumise korda geograafilisse piirkonda ja geograafilises piirkonnas ning julgeolekualaste juhtumite ohjamist, ning erandolukorra lahendamise plaani ja missiooni evakueerimisplaani;
- b) tagades geograafilises piirkonnas valitsevatele tingimustele vastava kõrge riski kindlustuskaitse kõigile väljapoole liitu lähetatud isikkoosseisu liikmetele;
- c) tagades, et kõik meeskonna väljapoole liitu lähetatud liikmed, sealhulgas kohapeal tööle võetud lepingulised isikkoosseisu liikmed, on saanud enne geograafilisse piirkonda saabumist või sinna saabudes asjakohase julgeoleku-koolituse, mis tugineb missiooni piirkonnale omistatud riskiastmele;
- d) tagades, et kõik korrapärase julgeolekuhinnangute tulemusel esitatud kokkulepitud soovitusel viiakse ellu, ja esitades nende elluviimise ja muude julgeolekuküsimuste kohta nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile kirjalikke aruandeid eduaruande ning volituste täitmist käsitleva aruande raames.

*Artikkel 11***Aruandlus**

1. ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale ning poliitika- ja julgeolekukomiteele korrapäraselt aruandeid. Vajaduse korral annab ELi eriesindaja aru ka nõukogu töörühmadele. Korrapärased aruanded edastatakse COREU-võrgu kaudu. ELi eriesindaja võib esitada aruandeid välisasjade nõukogule. Kooskõlas aluslepingu artikliga 36 võib ELi eriesindaja osaleda Euroopa Parlamendi teavitamises.
2. ELi eriesindaja annab koordineeritult liidu delegatsioonidega piirkonnas aru parima viisi kohta, kuidas ellu viia liidu algatusi, näiteks liidu panus läbiviidavatesse reformidesse, sealhulgas seoses liidu asjaomaste arenguprojektide poliitiliste aspektidega.

*Artikkel 12***Kooskõlastamine teiste liidu osalejatega**

1. Liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks aitab ELi eriesindaja strateegia raames kaasa liidu poliitilise ja diplomaatilise tegevuse ühtsuse, järjepidevuse ja tõhususe tagamisele ning aitab tagada, et kõiki liidu vahendeid ja liikmesriikide meetmeid kasutatakse järjekindlalt.
2. ELi eriesindaja tegevus kooskõlastatakse liidu delegatsioonide ja komisjoni ning piirkonnas tegutsevate teiste ELi eriesindajate tegevustega. ELi eriesindaja korraldab korrapäraselt teabekoosolekuid piirkonnas asuvatele liikmesriikide esindustele ja liidu delegatsioonidele.
3. Kohapeal tehakse tihedat koostööd liidu delegatsioonide juhtidega ning liikmesriikide esinduste juhtidega. ELi eriesindaja annab tihedas koostöös asjakohaste liidu delegatsioonidega missiooni EUCAP SAHEL Niger juhile ja missiooni EUCAP Sahel Mali juhile ning missiooni EUTM Mali ülemale kohaliku tasandi poliitilisi juhtnõure. Vajaduse korral konsulteerivad ELi eriesindaja, missiooni EUTM Mali ülem ning missioonide EUCAP Sahel Niger ja EUCAP Sahel Mali tsiviiloperatsioonide ülem omavahel.

*Artikkel 13***Läbivaatamine**

Käesoleva otsuse rakendamine ja selle kooskõla liidu muu panusega kõnealuses piirkonnas vaadatakse korrapäraselt läbi. ELi eriesindaja esitab nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile enne 2015. aasta augusti lõppu täieliku aruande volituste täitmise kohta.

*Artikkel 14***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. märtsist 2015.

Brüssel, 16. märts 2015

Nõukogu nimel

eesistuja

F. MOGHERINI

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2015/440,**16. märts 2015,****millega pikendatakse Aafrika Sarve piirkonda nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja volitusi**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 33 ja artikli 31 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 8. detsembril 2011 vastu otsuse 2011/819/ÜVJP, (1) millega nimetatakse Alexander RONDOS Euroopa Liidu eriesindajaks („ELi eriesindaja”) Aafrika Sarve piirkonnas. ELi eriesindaja volitused lõppevad 28. veebruaril 2015.
- (2) ELi eriesindaja volitusi tuleks veel pikendada kuni 31. oktoobrini 2015.
- (3) ELi eriesindaja täidab oma volitusi olukorras, mis võib halveneda ja takistada aluslepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1***Euroopa Liidu eriesindaja**

Aafrika Sarve piirkonda nimetatud ELi eriesindaja Alexander Rondosi volitusi pikendatakse kuni 31. oktoobrini 2015. Nõukogu võib poliitika- ja julgeolekukomitee hinnangule tuginedes ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja”) ettepaneku põhjal otsustada, et ELi eriesindaja volituste kehtivus lõpetatakse varem.

ELi eriesindaja volituste kohaldamisel määratletakse Aafrika Sarv järgmiselt: see hõlmab Djibouti Vabariiki, Eritrea Riiki, Etioopia Demokraatlikku Liitvabariiki, Kenya Vabariiki, Somaalia Liitvabariiki, Sudaani Vabariiki, Lõuna-Sudaani Vabariiki ja Uganda Vabariiki. Laiema piirkondliku mõjuga küsimustes teeb ELi eriesindaja asjakohasel juhul koostööd riikide ja piirkondlike üksustega väljaspool Aafrika Sarve.

*Artikkel 2***Poliitilised eesmärgid**

1. ELi eriesindaja volitused põhinevad Aafrika Sarve puudutavatel liidu poliitilistel eesmärkidel, mis on esile toodud 14. novembril 2011. aastal vastu võetud strateegilises raamistikus ning asjakohastes nõukogu järeldustes, ning nende eesmärk on aidata aktiivselt kaasa piirkondlikele ja rahvusvahelistele jõupingutustele saavutada kõnealuse piirkonna riikide siseselt ja üleselt rahumeelne kooseksisteerimine ning püsiv rahu, turvalisus ja areng. ELi eriesindaja püüab lisaks parandada liidu mitmetahulise tegevuse kvaliteeti, intensiivsust, mõju ja nähtavust Aafrika Sarve piirkonnas.

2. Need poliitilised eesmärgid hõlmavad muu hulgas järgmist:

- a) Somaalia jätkuv stabiliseerimine, võttes eelkõige arvesse piirkondlikku mõõdet;
- b) Sudaani ja Lõuna-Sudaani rahumeelne kooseksisteerimine kahe elujõulise ja jõuka riigina, kellel on tugevad ja vastutustundlikud poliitilised struktuurid;
- c) kõnealuse piirkonna riikide vaheliste või siseste olemasolevate konfliktide lahendamine ning võimalike uute konfliktide ärahoidmine;
- d) poliitika-, julgeoleku- ja majanduslase piirkondliku koostöö toetamine.

(1) Nõukogu 8. detsembri 2011. aasta otsus 2011/819/ÜVJP, millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Aafrika Sarve piirkonnas (ELT L 327, 9.12.2011, lk 62).

Artikkel 3

Volitused

1. Aafrika Sarve puudutavate liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks on ELi eriesindajal järgmised volitused:
  - a) teha koostööd kõigi piirkonna asjakohaste sidusrühmade, valitsuste, piirkondlike asutuste, rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide, kodanikuühiskonna ja diasporaadega, et edendada liidu eesmärke ning aidata kaasa paremale arusaamisele liidu rollist kõnealuses piirkonnas;
  - b) esindada vajaduse korral liitu asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel ja tagada, et liidu toetus kriisiohjamisele ning konfliktide lahendamisele ja ennetamisele oleks nähtav;
  - c) ergutada ja toetada piirkonnas tõhusat poliitika- ja julgeolekualast koostööd ja majandusintegratsiooni, kasutades liidu partnerlust Aafrika Liidu (AL) ja piirkondlike organisatsioonidega, eelkõige Valitsustevahelise Arengumetiga (IGAD);
  - d) jälgida poliitilisi suundumusi piirkonnas ja aidata kaasa piirkonda käsitleva liidu poliitika väljatöötamisele, sealhulgas seoses Somaaliaga, Sudaaniga, Lõuna-Sudaaniga, Etioopia-Eritrea piiriküsimusega ja Alžiiri lepingu rakendamise, Niiluse vesikonna algatuse ning muude piirkonda puudutavate küsimustega, mis mõjutavad selle turvalisust, stabiilsust ja õitsengut;
  - e) seoses Somaaliaga aidata tihedas koostöös ELi erisaadikuga Somaalias ning asjakohaste piirkondlike ja rahvusvaheliste partneritega, sealhulgas ÜRO peasekretäri eriesindajaga Somaalias ja ALiga, aktiivselt kaasa meetmetele ja algatustele, mille eesmärk on saavutada olukorra edasine stabiliseerimine ja üleminekujärgse korra kehtestamine Somaalias, pöörates erilist tähelepanu Somaaliat käsitleva koordineeritud ja tervikliku rahvusvahelise lähenemisviisi edendamisele, heanaaberlike suhete arendamisele ja Somaalia julgeolekusektori arengu toetamisele, sealhulgas Somaalia julgeolekujõudude väljaõppe toetamiseks läbi viidava Euroopa Liidu sõjalise missiooni (EUTM Somalia), Euroopa Liidu juhitavate merevägede (EUNAVFOR Atalanta) ja Euroopa Liidu missiooni piirkondlike merenduslaste võimete tugevdamiseks Aafrika Sarve piirkonnas (EUCAP NESTOR) abil ning liidu jätkuva toetusega Aafrika Liidu missioonile Somaalias (AMISOM), tehes seejuures tihedat koostööd liikmesriikidega;
  - f) seoses Sudaani ja Lõuna-Sudaaniga aidata tihedas koostöös asjaomaste ELi delegatsioonide juhtidega kaasa sidusa ja tõhusa liidu poliitika edendamisele Sudaani ja Lõuna-Sudaani suhtes ning toetada nende rahumeelset koostööteerimist, eelkõige Addis Abeba kokkulepete rakendamise ja üldise rahukokkuleppe järgsete seni lahendamata küsimuste, sealhulgas Abyei küsimuse lahendamise, käimasolevate konfliktidele, eelkõige Darfuri, Lõuna-Kordofani ja Sinise Niiluse konfliktidele poliitiliste lahenduste leidmise, Lõuna-Sudaanis institutsioonide ülesehitamise ning rahvusliku lepitamise kaudu. Sellega seoses aitab ELi eriesindaja tihedas koostöös ALi ja eelkõige Sudaaniga tegeleva ALi kõrgetasemelise komisjoni (AUHIP), ÜRO ning teiste juhtivate piirkondlike ja rahvusvaheliste sidusrühmadega kaasa sidusa rahvusvahelise lähenemisviisi edendamisele;
  - g) jälgida hoolikalt Aafrika Sarve piirkonda mõjutavaid piiriüleseid probleeme, sealhulgas terrorismi, radikaliseerumist, meresõidu turvalisust ja piraatlust, organiseeritud kuritegevust, relvade salakaubavedu, pagulas- ja rändevooge ning kõiki humanitaarkriiside poliitilisi ja julgeolekualaseid tagajärgi;
  - h) edendada humanitaarabi juurdepääsu kogu piirkonnas;
  - i) aidata koostöös ELi inimõiguste eriesindajaga kaasa nõukogu otsuse 2011/168/ÜVJP ⁽¹⁾ ning liidu inimõigustepoliitika (sh ELi suunised inimõiguste kohta, eelkõige ELi suunised laste ja relvastatud konfliktide kohta, samuti naiste ja tüdrukute vastu suunatud vägivalda ning diskrimineerimise kõigi vormide vastast võitlust käsitlevad ELi suunised ning liidu poliitika seoses ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1325 (2000)) rakendamisele, sealhulgas jälgides sündmusi ja koostades nende kohta aruandeid ning soovitusi.
2. Oma volituste täitmiseks teeb ELi eriesindaja muu hulgas järgmist:
  - a) asjakohasel juhul annab nõu ja esitab aruandeid liidu seisukohtade kindlaksmääramise kohta rahvusvahelistel foorumitel, et proaktiivselt edendada liidu terviklikku poliitilist lähenemisviisi Aafrika Sarve suhtes;
  - b) säilitab ülevaate kõigist liidu tegevustest.

(¹) Nõukogu 21. märtsi 2011. aasta otsus 2011/168/ÜVJP Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta, millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2003/444/ÜVJP (ELT L 76, 22.3.2011, lk 56)..

*Artikkel 4***Volituste täitmine**

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste täitmise eest, tegutsedes kõrge esindaja alluvuses.
2. Poliitika- ja julgeolekukomiteel on ELi eriesindajaga eelissidemed ning ta on ELi eriesindaja peamine kontaktorgan nõukogus. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab ELi eriesindajale tema volituste raames strateegilisi juhtnööre ja poliitilisi suuniseid, ilma et see piiraks kõrge esindaja volitusi.
3. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd Euroopa välisteenistuse ja selle asjaomaste osakondade, piirkonnas asuvate liidu delegatsioonide ja komisjoniga.

*Artikkel 5***Rahastamine**

1. ELi eriesindaja volituste täitmisega seotud kulude katmiseks ajavahemikul 1. märts 2015 kuni 31. oktoober 2015 ette nähtud lähtesumma on 1 770 000 eurot.
2. Kulusid hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja eeskirjadele.
3. Kulude haldamise kohta sõlmitakse ELi eriesindaja ja komisjoni vahel leping. ELi eriesindaja annab kõigist kuludest aru komisjonile.

*Artikkel 6***Meeskonna moodustamine ja koosseis**

1. ELi eriesindaja vastutab volituste ja vastavate eraldatud rahaliste vahendite piires oma meeskonna moodustamise eest. Meeskonda kuuluvad vastavalt volitustele konkreetsetes poliitika- ja julgeolekuküsimustes pädevad isikud. ELi eriesindaja teavitab nõukogu ja komisjoni viivitamata ja korrapäraselt oma meeskonna koosseisust.
2. Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja Euroopa välisteenistus võivad teha ettepaneku isikkoosseisu liikmete lähetamiseks ELi eriesindaja juurde. Lähetatud isikkoosseisu liikmete töötasu katab vastavalt kas liikmesriik, liidu asjaomane institutsioon või Euroopa välisteenistus. Liikmesriikide poolt liidu institutsioonidesse või Euroopa välisteenistusse lähetatud eksperdid võib määrata ka ELi eriesindaja juurde. Rahvusvahelistel lepingulistel töötajatel peab olema liikmesriigi kodakondsus.
3. Kõik lähetatud isikkoosseisu liikmed jäävad neid lähetanud liikmesriigi, liidu institutsiooni või Euroopa välisteenistuse haldusalluvusse ning täidavad oma kohustusi ja tegutsevad ELi eriesindaja volituste huvides.
4. ELi eriesindaja isikkoosseis paigutatakse kokku asjaomaste Euroopa välisteenistuse osakondade või liidu delegatsioonidega, et aidata tagada nende asjaomase tegevuse sidusus ja järjepidevus.

*Artikkel 7***ELi eriesindaja ja tema isikkoosseisu liikmete privileegid ja immuuniteedid**

ELi eriesindaja ja tema isikkoosseisu liikmete missiooni läbiviimiseks ja sujuvaks toimimiseks vajalikud privileegid, immuuniteedid ja täiendavad tagatised lepitakse asjakohasel juhul kokku vastuvõtivate riikidega. Liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus annavad selleks kogu vajaliku toetuse.

*Artikkel 8***ELi salastatud teabe kaitse**

ELi eriesindaja ja tema meeskonna liikmed peavad kinni nõukogu otsusega 2013/488/EL⁽¹⁾ kehtestatud julgeolekupõhimõtetest ja miinimumstandarditest.

⁽¹⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

*Artikkel 9***Juurdepäas teabele ja logistiline tugi**

1. Liikmesriigid, komisjon, Euroopa välisteenistus ja nõukogu peasekretariaat tagavad, et ELi eriesindajale võimaldatakse juurdepäas igasugusele asjakohasele teabele.
2. Liidu delegatsioonid piirkonnas ja liikmesriigid osutavad piirkonnas vastavalt vajadusele logistilist abi.

*Artikkel 10***Julgeolek**

ELi eriesindaja võtab oma otsesse alluvusse kuuluvate isikkoosseisu liikmete julgeoleku tagamiseks kõik otstarbekad meetmed, tehes seda kooskõlas liidu poliitikaga aluslepingu V jaotise alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud isikkoosseisu julgeoleku kohta ning vastavalt ELi eriesindaja volitustele ja julgeolekuolukorrale tema geograafilises vastutusalas, tegutsedes eelkõige järgmiselt:

- a) koostades Euroopa välisteenistuse suunistele tuginedes missioonile eriomase julgeolekukava, milles nähakse ette missioonile eriomased füüsilised, organisatsioonilised ja menetluslikud julgeolekumeetmed, millega reguleeritakse isikkoosseisu ohutu liikumise korda missiooni piirkonda ja piirkonnas ning julgeolekualaste juhtumite ohjamist, ning milles nähakse ette erandolukorra lahendamise plaan ja missiooni evakueerimisplaan;
- b) tagades missiooni piirkonnas valitsevatele tingimustele vastava kõrge riski kindlustuskaitse kõigile väljapoole liitu lähetatud isikkoosseisu liikmetele;
- c) tagades, et kõik ELi eriesindaja meeskonna väljapoole liitu lähetatud liikmed, sealhulgas kohapeal tööle võetud lepingulised isikkoosseisu liikmed, on saanud enne missiooni piirkonda saabumist või sinna saabudes asjakohase julgeolekukoolituse, mis tugineb missiooni piirkonnale Euroopa välisteenistuse poolt omistatud riskiastmele;
- d) tagades, et kõik korrapäraste julgeolekuhinnangute tulemusel esitatud kokkulepitud soovitusel viiakse ellu, ning esitades nende elluviimise ja muude julgeolekuküsimuste kohta nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile kirjalikke aruandeid eduaruande ja volituste täitmist käsitleva aruande raames.

*Artikkel 11***Aruandlus**

1. ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale ning poliitika- ja julgeolekukomiteele korrapäraselt suulisi ja kirjalikke aruandeid. Vajaduse korral annab ELi eriesindaja aru ka nõukogu töörühmadele. Korrapärased aruanded edastatakse COREU-võrgu kaudu. ELi eriesindaja võib esitada aruandeid välisasjade nõukogule. Kooskõlas aluslepingu artikliga 36 võib ELi eriesindaja osaleda Euroopa Parlamendi teavitamises.
2. ELi eriesindaja annab koordineeritult liidu delegatsioonidega piirkonnas aru parima viisi kohta, kuidas ellu viia liidu algatusi, näiteks liidu panus läbiviidavatesse reformidesse, sealhulgas seoses liidu asjaomaste arenguprojektide poliitiliste aspektidega.

*Artikkel 12***Koordineerimine**

1. ELi eriesindaja toetab liidu meetmete ühtsust, järjepidevust ja tõhusust ning aitab tagada, et kõiki liidu vahendeid ja liikmesriikide meetmeid kasutatakse järjepidevalt liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks. ELi eriesindaja tegevus kooskõlastatakse liidu delegatsioonide ja komisjoni tegevusega. ELi eriesindaja korraldab korrapäraselt teabekoosolekuid piirkonnas asuvatele liikmesriikide esindustele ja liidu delegatsioonidele.
2. Kohapeal tehakse tihedat koostöö liidu delegatsioonide juhtidega ning liikmesriikide esinduste juhtidega. Nad teevad kõik endast sõltuva, et aidata ELi eriesindajat tema volituste täitmisel. ELi eriesindaja annab tihedas koostöös asjakohaste liidu delegatsioonidega EUNAVFOR Atalanta vägede juhatajale, EUTM Somalia missiooni ülemale ja EUCAP Nestori ülemale kohaliku tasandi poliitilisi juhtnõure. Vajaduse korral konsulteerivad ELi eriesindaja, ELi operatsiooniülemad ja tsiviiloperatsioonide ülem üksteisega.

3. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd asjaomaste riikide ametivõimude, ÜRO, ALi, IGADi, muude riiklike, piirkondlike ja rahvusvaheliste sidusrühmadega ning samuti piirkonna kodanikuühiskonnaga.

Artikkel 13

Läbivaatamine

Käesoleva otsuse rakendamine ja selle kooskõla muude liidu meetmetega kõnealuses piirkonnas vaadatakse korrapäraselt läbi. ELi eriesindaja esitab nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile enne 31. augustit 2015 täieliku aruande volituste täitmise kohta.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Seda kohaldatakse alates 1. märtsist 2015.

Brüssel, 16. märts 2015

Nõukogu nimel

eesistuja

F. MOGHERINI

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2015/441,**16. märts 2015,****millega muudetakse otsust 2010/96/ÜVJP Somaalia julgeolekujõudude väljaõppe toetamiseks läbi viidava Euroopa Liidu sõjalise missiooni kohta ning pikendatakse selle kehtivust**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 42 lõiget 4 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- 1) Nõukogu võttis 15. veebruaril 2010 vastu otsuse 2010/96/ÜVJP⁽¹⁾. ELi sõjalise missiooni volitused lõpevad 31. märtsil 2015.
- 2) 16. septembril 2013 Brüsselis toimunud Somaalia konverents lõi põhja Somaalia paktile ja käivitas koordineerimise ja Somaalia omaluse mehhanismi Somaalia „uue kokkuleppe” rakkerühma kaudu.
- 3) Ühendkuningriigi ja Somaalia poolt ühiselt korraldatud rahvusvahelisel kohtumisel, mis toimus 18. septembril 2014 Londonis, tegi föderaalvalitsus kokkuvõtte kaitseministeeriumi kavast Somaalia riikliku sõjaväe arendamiseks 2019. aastani ning selle vahetutest vajadustest.
- 4) 2014. aasta oktoobris toimunud strateegilise läbivaatuse kohaselt tuleks ELi sõjalise missiooni volitusi pikendada kuni 31. detsembrini 2016.
- 5) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artikliga 5 ei osale Taani liidu kaitsepoliitilise tähendusega otsuste ja meetmete väljatöötamises ning rakendamises. Taani ei osale käesoleva otsuse rakendamises ja seetõttu ka käesoleva missiooni rahastamises.
- 6) ELi sõjalise missiooni volitusi tuleks täiendavalt pikendada koos volituste kohandamisega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2010/96/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 1 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõikes 1 sätestatud eesmärkide saavutamiseks lähetatakse Somaaliasse ELi sõjaline missioon, et tegeleda nii institutsioonide ülesehitamisega kaitsesektoris strateegiliste nõuannete abil kui ka toetada otseselt Somaalia riiklikku sõjaväge koolitamise, nõuannete ja juhendamise kaudu. Samuti on ELi sõjaline missioon valmis toetama oma vahendite ja võimete piires teisi liidu toimijaid nende vastavate volituste täitmisel Somaalia julgeoleku ja kaitse valdkonnas.”

- 2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

*„Artikkel 3***Missiooni peakorterite määramine**

1. Missiooni peakorter asub Somaalias, Mogadishu rahvusvahelises lennujaamas Mogadishus. Peakorter toimib nii operatsiooni peakorterina kui ka vägede peakorterina.
2. Missiooni peakorterite alla kuulub Nairobis asuv kontakt- ja tugibüroo ning Brüsselis asuv tugiuksus.”

(¹) Nõukogu 15. veebruari 2010. aasta otsus 2010/96/ÜVJP Somaalia julgeolekujõudude väljaõppe toetamiseks läbi viidava Euroopa Liidu sõjalise missiooni kohta (ELT L 44, 19.2.2010, lk 16).

3) Artikli 7 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. ELi sõjaline missioon teeb oma vahendite ja võimate piires tihedat koostööd piirkonnas esindatud teiste rahvusvaheliste toimijatega, eelkõige ÜRO ja AMISOMiga, kooskõlas Somaalia föderaalvalitsusega kokkulepitud nõuetega.”

4) Artiklile 10 lisatakse järgmine lõige:

„5. ELi sõjalise missiooni ühiste kulude lähtesumma ajavahemikul 1. aprillist 2015 kuni 31. detsembrini 2016 on 17 507 399 eurot. ATHENA artikli 25 lõikes 1 osutatud lähtesumma protsent on 30 % ja ATHENA artikli 32 lõikes 3 osutatud kulukohustuste protsent on 90 %.”

5) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 10b

Projektiüksus

1. ELi sõjalisel missioonil on projektiüksus liikmesriikide või kolmandate riikide rahastatavate ning missiooni eesmärkidega kooskõlas olevate ja mandaadi täitmist toetavate projektide kindlaksmääramiseks ja rakendamiseks.

2. Kui lõikest 3 ei tulene teisiti, on ELi missiooni ülem volitatud kasutama liikmesriikide või kolmandate riikide rahalist panust, et rakendada projekte, mille puhul on leitud, et need täiendavad järjekindlal moel ELi sõjalise missiooni teisi tegevusi. Sellisel juhul sõlmib ELi missiooni ülem kõnealuste riikidega kokkuleppe, millega reguleeritakse eelkõige kolmandate osapoolte esitatud kaebuste lahendamise korda seoses kahjuga, mida ELi missiooni ülem on põhjustanud oma tegevuse või tegevusetusega kõnealuste riikide poolt talle kättesaadavaks tehtud vahendite kasutamisel.

Ühelgi juhul ei saa panustavad riigid pidada liitu või kõrget esindajat vastutavaks ELi missiooni ülema tegevuse või tegevusetuse eest kõnealustelt riikidelt saadud vahendite kasutamisel.

3. Projektiüksusele kolmandate riikide poolt antava rahalise panuse vastuvõtmise kiidab heaks poliitika- ja julgeolekukomitee.”

6) Artiklit 11 muudetakse järgmiselt:

a) lõikes 1 asendatakse sissejuhataav osa järgmisega: „Kõrgel esindajal on volitused avaldada kooskõlas nõukogu otsusega 2013/488/EL (*) käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele asjakohastel juhtudel ja vastavalt missiooni vajadustele selle läbiviimisel tekkinud ELi salastatud teavet:

(*) Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).”;

b) lõigetes 2 ja 3 asendatakse sõnad „otsusega 2011/292/EL” sõnadega „otsusega 2013/488/EL”.

7) Artikli 12 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. ELi sõjalise missiooni volitused lõpevad 31. detsembril 2016.

3. Käesolev otsus tunnistatakse kehtetuks alates ELi peakorteri, Nairobis asuva kontakt- ja tugibüroo ja Brüsselis asuva tugiüksuse sulgemise kuupäevast kooskõlas ELi sõjalise missiooni lõpetamiseks heakskiidetud kavadega ning mõjutamata ATHENAs sätestatud ELi sõjalise missiooni raamatupidamisaruannete auditeerimist ja esitamist käsitlevaid menetlusi.”

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Seda kohaldatakse alates 1. aprillist 2015.

Brüssel, 16. märts 2015

Nõukogu nimel

eesistuja

F. MOGHERINI

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2015/442,**16. märts 2015,****millega käivitatakse Kesk-Aafrika Vabariigis läbiviidav Euroopa Liidu ÜJKP sõjaline nõuandemissioon (EUMAM RCA) ning muudetakse otsust (ÜVJP) 2015/78**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 42 lõiget 4 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse nõukogu 19. jaanuari 2015. aasta otsust (ÜVJP) 2015/78 Euroopa Liidu ÜJKP sõjalise nõuandemissiooni kohta Kesk-Aafrika Vabariigis (EUMAM RCA), ⁽¹⁾ ning eriti selle artiklit 4,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 19. jaanuaril 2015 vastu otsuse (ÜVJP) 2015/78.
- (2) Nõukogu kiitis 9. veebruaril 2015 heaks EUMAM RCA jõukasutusreeglid.
- (3) Nõukogu kiitis 6. märtsil 2015 heaks EUMAM RCA missiooni plaani.
- (4) Poliitika- ja julgeolekukomitee tervitas 11. märtsil 2015 missiooni ülema kirja seoses soovitusel käivitada EUMAM RCA ja EUMAM RCA esmase operatsioonivõime saavutamise kavandatud ajakavaga.
- (5) EUMAM RCA tuleks käivitada 16. märtsil 2015.
- (6) Koosõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artikliga 5 ei osale Taani liidu kaitsepoliitilise tähendusega otsuste ja meetmete väljatöötamises ning rakendamises. Sellest tulenevalt ei osale Taani käesoleva otsuse rakendamises ning seega ei osale ta käesoleva missiooni rahastamises,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ÜJKP sõjaline nõuandemissioon Kesk-Aafrika Vabariigis (EUMAM RCA) käivitatakse 16. märtsil 2015.

Artikkel 2

EUMAM RCA ELi missiooni ülemale antakse luba alustada viivitamatult missiooni.

Artikkel 3

Otsuse (ÜVJP) 2015/78 artikli 4 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. EUMAM RCA käivitatakse nõukogu otsuse alusel missiooni ülema soovitatud kuupäeval pärast seda, kui on heaks kiidetud missiooni plaan ja vajaduse korral täiendavad jõukasutusreeglid.”

⁽¹⁾ ETL L 13, 20.1.2015, lk 8.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel, 16. märts 2015

Nõukogu nimel
eesistuja
F. MOGHERINI

KOMISJONI OTSUS (EL, Euratom) 2015/443,**13. märts 2015,****komisjoni julgeoleku kohta**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 249,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse aluslepingutele lisatud Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7, eriti selle artiklit 18,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni julgeoleku tagamise eesmärk on võimaldada komisjonil tegutseda ohutus ja turvalises keskkonnas, töötades julgeoleku suhtes välja sidusa ja tervikliku lähenemisviisi, pakkudes inimestele, varale ja teabele kaitset tasemel, mis vastab kindlaks tehtud riskidele, ning tagades julgeoleku tulemusliku ja õigeaegse kindlustamise.
- (2) Komisjon puutub sarnaselt muude rahvusvaheliste organitega julgeoleku valdkonnas kokku suurte ohtude ja raskustega, eelkõige seoses terrorismi, küberrünnakute ning poliitilise ja majandusliku spionaažiga.
- (3) Euroopa Komisjon on sõlminud oma peamiste tegevuskohtade julgeolekut käsitlevad kokkulepped Belgia, Luksemburgi ja Itaalia valitsusega ⁽¹⁾. Nendes kokkulepetes kinnitatakse, et komisjon vastutab oma julgeoleku eest.
- (4) Selleks et tagada inimeste, vara ja teabe julgeolek, võib komisjon võtta meetmeid põhiõigustega kaitstud valdkondades vastavalt põhiõiguste harta ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni sätetele ning Euroopa Kohtu praktikale.
- (5) Kõik kõnealused meetmed peaksid olema põhjendatud vastavalt nende kaitstavate huvide tähtsusele, olema proportsionaalsed ja tagama põhiõiguste, kaasa arvatud eraelu puutumatus ja andmekaitsega seotud õiguste igakülge austamise.
- (6) Õigusriigil ja põhiõiguste austamisel põhinevas süsteemis peab komisjon püüdma pakkuda oma töötajatele, varale ja teabele nõuetekohast kaitset, nii et tööülesannete täitmine oleks tagatud, kuid põhiõigusi ei piirataks rohkem, kui see on rangelt vajalik.
- (7) Komisjoni julgeolek põhineb seaduslikkuse, läbipaistvuse, proportsionaalsuse ja aruandekohustuse põhimõttel.
- (8) Töötajad, keda on volitatud võtma julgeolekumeetmeid, ei tohiks sattuda oma tegevuse tõttu ebasoodsasse olukorda, kui nad ei ole tegutsenud väljaspool oma volituste piire või rikkunud õigusnorme, ning seega tuleb käesolevat otsust käsitleda teenistusjuhendina personalieeskirjade tähenduses.
- (9) Komisjon peaks tegema asjakohaseid algatusi, et soodustada ja tugevdada oma julgeolekukultuuri, tagada julgeoleku tõhusam kindlustamine, parandada julgeolekualast juhtimistava, tõhustada võrkusid ja koostööd asjaomaste rahvusvahelise, Euroopa ja riikliku tasandi asutuste vahel ning parandada julgeolekumeetmete rakendamise järelevalvet ja kontrolli.
- (10) Euroopa välisteenistuse kui funktsionaalselt sõltumatu liidu organi asutamine on mõjutanud märkimisväärselt liidu julgeolekuhuve, eeldades seega, et Euroopa välisteenistuse ja komisjoni vahel kehtiksid julgeoleku ja turvalisuse alast koostööd käsitlevad normid ja menetlused, eelkõige seoses komisjoni vastutuskohustuse täitmisega liidu delegatsioonides töötava komisjoni personali suhtes.

⁽¹⁾ Vrd „Arrangement entre le Gouvernement belge et le Parlement européen, le Conseil, la Commission, le Comité économique et social européen, le Comité des régions, la Banque européenne d'investissement en matière de sécurité”, 31. detsember 2004, „Accord de sécurité signé entre la Commission et le Gouvernement luxembourgeois”, 20. jaanuar 2007, ja „Accordo tra il Governo italiano e la Commissione europea dell'energia atomica (Euratom) per l'istituzione di un Centro comune di ricerca nucleare di competenza generale”, 22. juuli 1959.

- (11) Komisjoni julgeolekupoliitikat tuleks viia ellu viisil, mis on kooskõlas muude julgeolekumõõdet sisaldada võivate siseprotsesside ja -menetlustega. Nende hulka kuuluvad eeskätt talitluspidevuse haldamine, mille eesmärk on säilitada komisjoni elutähtsad talitlused töökatkestuse korral, ning protsess ARGUS mitut valdkonda hõlmavate kriiside koordineerimiseks.
- (12) Olenemata käesoleva otsuse vastuvõtmise ajal kehtivatest ja Euroopa Andmekaitseinspektorile ⁽¹⁾ teatatud meetmetest kehtivad kõigi selle otsuse alusel võetud ja isikuandmete töötlemisega seotud meetmete suhtes rakenduseeskirjad kooskõlas artikliga 21, milles sätestatakse andmesubjektide asjakohased kaitsemeetmed.
- (13) Seetõttu peab komisjon oma julgeoleku suhtes kohaldatava olemasoleva õigusliku aluse läbi vaatama ning seda ajakohastama ja konsolideerima.
- (14) Seega tuleks komisjoni otsus K(94) 2129 ⁽²⁾ kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „vara” – komisjonile kuuluv vallas- ja kinnisvara ning valdused;
- 2) „komisjoni talitus” – komisjoni peadirektoraat või talitus või komisjoniliikme kabinet;
- 3) „side- ja infosüsteem” – süsteem, mis võimaldab elektroonilises vormis oleva teabe töötlemist, kaasa arvatud süsteemi toimimiseks vajaliku vara ning infrastruktuuri, töökorralduse, töötajate ja teabega seotud ressursid;
- 4) „riskide ohjamine” – mis tahes turvameede, mille puhul võib põhjendatult eeldada julgeolekuriski tulemuslikku ohjämist selle ennetamise, leevendamise, vältimise või ülekandmise teel;
- 5) „kriisiolukord” – asjaolu, sündmus, vahejuhtum või eriolukord (või nende jada või kombinatsioon), mis sõltumata päritolust kujutab endast suurt või vahetut ohtu komisjoni julgeolekule;
- 6) „andmed” – teave kujul, mis võimaldab selle edastamist, salvestamist või töötlemist;
- 7) „julgeolekuküsimuste eest vastutav komisjoni liige” – komisjoni liige, kelle juhtimise all on personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat;
- 8) „isikuandmed” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001 ⁽³⁾ artikli 2 lõikes a määratletud isikuandmed;
- 9) „objekt” – komisjonile kuuluv kinnisvara või muu sarnane vara ja valdused;
- 10) „riskiennetus” – turvameetmed, millest võib põhjendatult eeldada julgeolekuriski takistamist, viivitamist või peatamist;
- 11) „julgeolekurisk” – ohtu taseme, haavatavuse taseme ja sündmuse võimaliku mõju kombinatsioon;
- 12) „komisjoni julgeolek” – komisjoni isikute, vara ja teabe julgeolek, eelkõige isikute füüsiline puutumatus, vara füüsiline terviklikkus, teabe ning side- ja infosüsteemide terviklikkus, konfidentsiaalsus ja kättesaadavus ning komisjoni tööülesannete takistusteta täitmine;

⁽¹⁾ DPO-914.2, DPO-93.7, DPO-153.3, DPO-870.3, DPO-2831.2, DPO-1162.4, DPO-151.3, DPO-3302.1, DPO-508.6, DPO-2638.3, DPO-544.2, DPO-498.2, DPO-2692.2, DPO-2823.2.

⁽²⁾ Komisjoni otsus K(94) 2129, 8. september 1994, julgeolekubüroo ülesannete kohta.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001, 18. detsember 2000, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜTL 8, 12.1.2001, lk 1).

- 13) „turvameede” – käesoleva otsusega kooskõlas võetud mis tahes meede julgeolekuriskide ohjamiseks;
- 14) „personalieeskirjad” – Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 ⁽¹⁾ ja seda muutvates õigusaktides;
- 15) „julgeolekuoht” – sündmus või tegur, millest võib põhjendatult eeldada kahjulikku mõju julgeolekule, kui sellele ei reageerita ja kui seda kontrolli alla ei võeta;
- 16) „vahetu julgeolekuoht” – julgeolekuoht, mille kohta ei ole antud eelnevat hoiatust või on antud äärmiselt lühikese etteteatamisajaga hoiatus;
- 17) „suur julgeolekuoht” – julgeolekuoht, mis võib põhjendatult eeldusel viia inimohvrite, raskete vigastuste või kahju, märkimisväärse varalise kahju, eriti tundliku teabe ohtu sattumise ning IT-süsteemide või komisjoni esmase operatsioonivõime häireteni;
- 18) „haavatavus” – mis tahes laadi puudus, mille puhul võib põhjendatult eeldada kahjulikku mõju komisjoni julgeolekule, kui üks või mitu ohtu seda ära kasutavad.

Artikkel 2

Reguleerimise

1. Käesoleva otsusega kehtestatakse komisjoni julgeolekuga seotud eesmärgid, aluspõhimõtted, struktuur ja kohustused.
2. Käesolevat otsust kohaldatakse kõigi komisjoni talituste suhtes ning kõigil komisjoni objektidel. Liidu delegatsioonides töötava komisjoni personali suhtes rakendatakse Euroopa välis teenistuse julgeolekueeskirju. ⁽²⁾
3. Olenemata konkreetsetest viidetest teatavatele personali rühmadele kohaldatakse käesolevat otsust komisjoni liikmete, Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ning liidu muude teenistujate teenistustingimuste kohaldamisalas oleva komisjoni personali, komisjoni lähetatud riikide ekspertide, teenusepakkujate ja nende personali, praktikantide ning kõigi isikute suhtes, kellel on juurdepääs komisjoni hoonetesse või muule varale või komisjoni töödeldavale teabele.
4. Käesoleva otsuse sätete kohaldamine ei piira komisjoni otsuse 2002/47/EÜ, ESTÜ, Euratom, ⁽³⁾ komisjoni otsuse 2004/563/EÜ, Euratom, ⁽⁴⁾ komisjoni otsuse K(2006) 1623 ⁽⁵⁾ ja komisjoni otsuse K(2006) 3602 ⁽⁶⁾ kohaldamist.

2. PEATÜKK

PÕHIMÕTTED

Artikkel 3

Komisjoni julgeolekut käsitlevad põhimõtted

1. Käesoleva otsuse rakendamisel järgib komisjon aluslepinguid ning eelkõige põhiõiguste hartat ja Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7, põhjenduses 2 osutatud vahendeid, asjaomaseid siseriiklikke õigusakte ja käesoleva otsuse tingimusi. Vajaduse korral antakse välja sellekohaseid suuniseid andev julgeolekuteade artikli 21 lõike 2 tähenduses.
2. Komisjoni julgeolek põhineb seaduslikkuse, läbipaistvuse, proportsionaalsuse ja aruandekohustuse põhimõttel.
3. Seaduslikkuse põhimõtte tähistab vajadust püsida käesoleva otsuse rakendamisel rangelt õiguslikus raamistikus ning vajadust olla vastavuses õigusnormidega.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, 29. veebruar 1968, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (muudele teenistujatele kohaldatav kord) (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

⁽²⁾ Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja otsus nr 2013/C 190/01, 19. aprill 2013, Euroopa välis teenistuse julgeolekueeskirjade kohta (ELT C 190, 29.6.2013, lk 1).

⁽³⁾ Komisjoni otsus 2002/47/EÜ, ESTÜ, Euratom, 23. jaanuar 2002, millega muudetakse komisjoni kodukorda (EÜT L 21, 24.1.2002, lk 23). Otsusega lisatakse kodukorrale dokumendihaldust käsitlevad sätted.

⁽⁴⁾ Komisjoni otsus 2004/563/EÜ, Euratom, 7. juuli 2004, millega muudetakse komisjoni kodukorda (ELT L 251, 27.7.2004, lk 9). Otsusega lisatakse kodukorrale elektroonilisi ja digitaalseid dokumente käsitlevad sätted.

⁽⁵⁾ Otsus K(2006) 1623, 21. aprill 2006, millega luuakse ühtlustatud töötervishoiu ja tööohutuse poliitika kõikide komisjoni töötajate jaoks.

⁽⁶⁾ Otsus K(2006) 3602, 16. august 2006, milles käsitletakse Euroopa Komisjoni kasutatavate infosüsteemide turvalisust.

4. Mis tahes turvameede võetakse avalikult, kui avalikustamine ei vähenda põhjendatud eelduse kohaselt selle tulemuslikkust. Turvameetme adressaate teavitatakse eelnevalt meetme võtmise põhjustest ja selle mõjust, välja arvatud juhul, kui meetme tulemuslikkus võib sellise teabe edastamise tõttu põhjendatud eelduse kohaselt väheneda. Sellisel juhul teavitatakse turvameetme adressaati pärast seda, kui turvameetme tulemuslikkuse vähenemise riski enam ei ole.

5. Komisjoni talitused tagavad, et julgeolekuküsimusi võetakse arvesse nende vastutusalasse kuuluvate komisjoni poliitikameetmete, otsuste, programmide, projektide ja tegevuste väljatöötamise ja rakendamise algusest peale. Selleks kaasavad nad juba varasemates ettevalmistusetappides personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi seoses üldiste küsimustega ning komisjoni infoturbe juhi seoses IT-süsteemidega.

6. Komisjon teeb vastavalt vajadusele ja võimalusele koostööd vastuvõtva riigi pädevate asutuste, teiste liikmesriikide ja muude ELi institutsioonide, asutuste või organitega, võttes arvesse meetmeid, mida need asutused on kõnealuse julgeolekuriski maandamiseks võtnud või kavandanud.

Artikkel 4

Järgimise kohustus

1. Käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjade ning volitatud personali võetud julgeolekumeetmete ja antud suuniste järgimine on kohustuslik.
2. Julgeolekueeskirjade eiramine võib tuua kaasa aluslepingute ja personalieeskirjade kohase distsiplinaarvastutuse, lepingulised sanktsioonid ja/või riiklike õigusnormide kohase kohtumenetluse.

3. PEATÜKK

JULGEOLEKU KINDLUSTAMINE

Artikkel 5

Volitatud personal

1. Üksnes personalile, kellel on seoses jooksvate tööülesannetega personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektori antud nimelise volitusega kaasnev luba, võib anda õiguse võtta ühe või mitu järgmistest meetmetest:

- 1) külgrelvade kandmine;
- 2) artiklis 13 osutatud julgeolekualaste uurimiste korraldamine;
- 3) artiklis 12 osutatud turvameetmete võtmine vastavalt volitusele.

2. Lõikes 1 osutatud volitused antakse ajavahemikuks, mis ei ületa ajavahemikku, mille vältel asjaomane isik on määratud ametisse või täidab ülesandeid, millega seoses kõnealune volitus on antud. Volitused antakse artikli 3 lõike 1 kohaldatavate sätete alusel.

3. Volitatud personali seisukohast kujutab käesolev otsus endast teenistusjuhendit personalieeskirjade artikli 21 tähenduses.

Artikkel 6

Üldsätted turvameetmete kohta

1. Turvameetmete võtmisel tagab komisjon mõistlikkuse piires eelkõige järgmist:
  - a) ta otsib toetust või abi üksnes asjaomaselt riigilt, tingimusel et see riik on kas Euroopa Liidu liikmesriik või Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni osaline või suudab tagada õigused, mis on vähemalt samaväärsed nimetatud konventsioonis tagatud õigustega;
  - b) ta edastab määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 9 kohaselt isikuandmeid üksnes vastuvõtjatele, kes ei ole ühenduse institutsioonid ja organid ja kes ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ⁽¹⁾ alusel vastuvõetud siseriiklike õigusaktide kohased vastuvõtjad;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ, 24. oktoober 1995, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

- c) kui isik kujutab endast julgeolekuohtu, suunatakse kõik turvameetmed selle isiku vastu ja seda isikut võib kohustada kandma kaasnevad kulud. Nimetatud turvameetmeid võib suunata teiste isikute vastu üksnes juhul, kui on vaja võtta kontrolli alla vahetu või suur julgeolekuoht ning kui on täidetud järgmised tingimused:
- a) julgeolekuohtu kujutava isiku vastu kavandatud meetmeid ei ole võimalik võtta või nende tulemuslikkus ei ole tõenäoline;
  - b) komisjon ei suuda oma tegevuse abil julgeolekuohtu hallata või ei suuda seda teha õigeaegselt;
  - c) meede ei kujuta endast ebaproportsionaalset ohtu teisele isikule ja tema õigustele.
2. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi julgeolekudirektoraat koostab ülevaate turvameetmetest, mille võtmiseks võib olla vajalik kohtuniku määrus kooskõlas nende liikmesriikide õigusnormidega, kus komisjoni objektid asuvad.
3. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi julgeolekudirektoraat võib pöörduda lepinglase poole julgeolekualaste ülesannete täitmiseks julgeolekudirektoraadi juhtimise ja järelevalve all.

Artikkel 7

Isikuid käsitlevad julgeolekumeetmed

1. Komisjoni objektidel viibivatele isikutele tagatakse asjakohane kaitsetase, võttes arvesse julgeoleku- ja turvanõudeid.
2. Suurte julgeolekuriskide korral pakub personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat lähikaitset komisjoni liikmetele või muule personalile, kui ohuhinnang on näidanud, et selline kaitse on vajalik nende turvalisuse ja julgeoleku tagamiseks.
3. Suurte julgeolekuriskide korral võib komisjon anda käsu objektide evakueerumiseks.
4. Komisjoni objektidel toimunud õnnetuste või rünnakute ohvritele antakse abi.
5. Julgeolekuriskide vältimiseks ja ohjamiseks võib volitatud personal teha käesoleva otsuse reguleerimisalas olevatele isikutele taustakontrolle, et teha kindlaks, kas sellistele isikutele komisjoni objektidele või teabele juurdepääsu andmine kujutab endast julgeolekuohtu. Sel eesmärgil ning kooskõlas määrusega (EÜ) nr 45/2001 ja artikli 3 lõike 1 sätetega võib asjaomane volitatud personal:
  - a) kasutada komisjoni käsutuses olevat mis tahes teabeallikat, võttes arvesse selle teabeallika usaldusväärsust;
  - b) kui see on nõuetekohaselt põhjendatud, tutvuda isiklike toimikute või isikuandmetega, mis on komisjoni valduses seoses tööle võetud või tööle võetavate isikutega või lepinglaste personaliga.

Artikkel 8

Füüsilist julgeolekut ja vara käsitlevad julgeolekumeetmed

1. Vara turvalisuse tagamiseks rakendatakse asjakohaseid füüsilisi ja tehnilisi kaitsemeetmeid ning asjaomaseid menetlusi (edaspidi „füüsiline julgeolek“), mis moodustavad mitmetasandilise süsteemi.
2. Käesoleva artikli alusel võib võtta meetmeid komisjonis viibivate inimeste ja leiduva teabe või vara kaitsmiseks.
3. Füüsilisel julgeolekul on järgmised eesmärgid:
  - hoida ära komisjoni liikmete või käesoleva otsuse reguleerimisalasse kuuluvate isikute vastu suunatud vägivalda;
  - hoida ära tundliku või salastatud teabega seotud spionaaži või pealtkuulamist;
  - hoida ära vargust, vandalismi, sabotaaži ja muid vägivaldakte, mille eesmärk on komisjoni hoonete ja vara kahjustamine või hävitamine;

- võimaldada julgeolekuga seotud intsidentide uurimist, sealhulgas artikli 22 lõikes 2 osutatud sisenemis- ja väljumisregistrite, valvekaamerate ja telefonikõnede salvestiste, muude samalaadsete andmete ning muude teabeallikate kontrollimise teel.
4. Füüsiline julgeolek hõlmab järgmist:
- juurdepääsupõhimõtted, mis kehtivad iga isiku või sõiduki suhtes, kes taotleb juurdepääsu komisjoni objektidele, kaasa arvatud parklatele;
  - juurdepääsu kontrollimise süsteem, mis koosneb valvuritest, tehnilistest vahenditest ja meetmetest, teabesüsteemidest või nende kombinatsioonist.
5. Füüsilise julgeoleku tagamiseks võib võtta järgmisi meetmeid:
- isikute, sõidukite, kaupade ja varustuse komisjoni objektidele sisenemise ja sealt väljumise salvestamine;
  - isikukontroll komisjoni objektidel;
  - sõidukite, kaupade ja varustuse kontrollimine visuaalselt või tehniliste vahenditega;
  - volitamata isikute, sõidukite ja kaupade komisjoni objektidele sisenemise takistamine.

Artikkel 9

Teavet käsitlevad julgeolekumeetmed

1. Infoturve hõlmab kogu komisjoni töödeldavat teavet.
2. Sõltumata infoturbe vormist peab läbipaistvuse, proportsionaalsuse, aruandekohustuse ja tõhususe põhimõtte kohaldamine olema tasakaalus vajadusega kaitsta teavet volitamata juurdepääsu, kasutamise, avalikustamise, muutmise või hävitamise eest.
3. Infoturbe eesmärk on kaitsta teabe konfidentsiaalsust, terviklikkust ja kättesaadavust.
4. Seepärast kasutatakse riskijuhtimisprotsesse, et liigitada teavet ning töötada välja proportsionaalsed turvameetmed, -menetlused ja -standardid, sealhulgas riski leevendavad meetmed.
5. Kõnealuseid infoturbe üldpõhimõtteid rakendatakse eelkõige seoses järgmise teabega:
  - a) „ELi salastatud teave” – teave või materjal, mis on tähistatud ELi salastusmärkega ja mille loata avaldamine võib eri määral kahjustada Euroopa Liidu või ühe või mitme liikmesriigi huve;
  - b) „tundlik, kuid salastamata teave” – teave või materjal, mida komisjon on kohustatud kaitsma aluslepingutes või nende rakendusaktides sätestatud juriidiliste kohustuste ja/või teabe tundlikkuse tõttu. Tundlik, kuid salastamata teave hõlmab muu hulgas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 339 kohaselt ametisaladuse hoidmise kohustusega hõlmatud teavet või materjali, teavet, mis on hõlmatud huvidega, mida kaitstakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1049/2001 (¹) artiklis 4, mida tõlgendatakse koostoimes Euroopa Liidu Kohtu asjaomase praktikaga, ning määruse (EÜ) nr 45/2001 reguleerimisalasse kuuluvaid isikuandmeid.
6. Tundliku, kuid salastamata teabe suhtes kehtivad selle töötlemise ja säilitamise eeskirjad. Seda teavet avaldatakse üksnes teadmisyajadusega isikutele. Konfidentsiaalsuse tulemusliku kaitse eesmärgil varustatakse see teave vajaduse korral turvamärkega ja vastavate töötlemisjuhistega, mille on heaks kiitnud personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektor. Side- ja infosüsteemides töötlemise ja säilitamise ajal kaitstakse kõnealust teavet ühtlasi kooskõlas otsusega K(2006) 3602, selle rakenduseeskirjadega ja vastavate standarditega.
7. Iga isiku suhtes, kes vastutab ELi salastatud teabe või tundliku, kuid salastamata teabe (mis on selle töötlemise ja säilitamise eeskirjades vastavalt määratletud) ohtusattumise või kadumise eest, võib kohaldada distsiplinaarmedmeid vastavalt personalieeskirjadele. Nimetatud distsiplinaarmedmeid ei piira mis tahes täiendavaid haldus- või karistusmenetlusi, mida liikmesriikide pädevad asutused kohaldavad kooskõlas oma õigusnormide ja lepinguliste õiguskaitsevahenditega.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1049/2001, 30. mai 2001, üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

*Artikkel 10***Side- ja infosüsteeme käsitlevad julgeolekumeetmed**

1. Kõik komisjoni kasutatavad side- ja infosüsteemid peavad vastama komisjoni infosüsteemide julgeolekupoliitikale, mis on sätestatud otsuses K(2006) 3602, selle rakenduseeskirjades ja vastavates julgeolekustandardites.
2. Side- ja infosüsteeme valdavad, haldavad või käitavad komisjoni talitused võimaldavad muudele liidu institutsioonidele, asutustele või organitele või muudele organisatsioonidele juurdepääsu nimetatud süsteemidele tingimusel, et kõnealused liidu institutsioonid, asutused või organid või muud organisatsioonid suudavad tagada piisava kindluse, et nende IT-süsteemid on kaitstud tasemel, mis on samaväärne komisjoni infosüsteemide julgeolekupoliitikaga, mis on sätestatud otsuses K(2006) 3602, selle rakenduseeskirjades ja vastavates julgeolekustandardites. Komisjon jälgib kõnealuste nõuete täitmist ning nende raske rikkumise või jätkuva mittetäitmise korral on tal õigus juurdepääs keelata.

*Artikkel 11***Küberjulgeoleku alane kohtuekspertiis**

Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat vastutab eelkõige tehnilise kohtuekspertiisi tegemise eest koostöös komisjoni pädevate talitustega, et pakkuda toetust artiklis 13 osutatud julgeolekualastes uurimistes seoses vastuluure, andmelekke, küberrünakute ja infosüsteemide julgeolekuga.

*Artikkel 12***Isikuid ja esemeid käsitlevad julgeolekumeetmed**

1. Komisjoni julgeoleku tagamiseks ning riskide ärahoidmiseks ja ohjamiseks võib artikli 5 kohaselt volitatud personal võtta kooskõlas artiklis 3 sätestatud põhimõtetega muu hulgas ühe või mitu järgmistest meetmetest:
  - a) sündmuspaikade ja tõendusmaterjali, sealhulgas sisenemis- ja väljumisregistrite ja valvekaamerate salvestiste kindlustamine juhtumite või käitumise puhul, mis võib viia haldus-, distsiplinaar-, tsiviil- või kriminaalmenetlusteni;
  - b) piiratud meetmed julgeolekuohtu kujutavate isikute suhtes, sealhulgas isikutele käsu andmine lahkuda komisjoni objektidelt, isikute komisjoni objektidelt välja eskortimine, ajutise sisenemiskeelu kehtestamine komisjoni objektidele, kusjuures keelu kehtivusaeg määratakse kindlaks rakenduseeskirjade sätete kohaselt;
  - c) piiratud meetmed esemete suhtes, mis kujutavad endast julgeolekuohtu, kaasa arvatud esemete eemaldamine, arestimine ja kõrvaldamine;
  - d) komisjoni objektide, kaasa arvatud neis leiduvate kontoriruumide läbiotsimine;
  - e) side- ja infosüsteemide ja nende varustuse, telefoni- ja sidevõrkude andmeliiklusandmete, registrite, kasutajakontode jne läbiotsimine;
  - f) muud konkreetsed sarnase toimega turvameetmed julgeolekuriskide ärahoidmiseks või ohjamiseks, eriti seoses komisjoni õigustega kinnisvara omaniku või tööandjana kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega.
2. Erakorralistel asjaoludel võivad personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi julgeolekudirektoraadi artikli 5 kohaselt volitatud töötajad võtta vajalikke kiireloomulisi meetmeid, järgides rangelt artiklis 3 sätestatud põhimõtteid. Pärast kõnealuste meetmete võtmist teavitavad nad niipea kui võimalik julgeolekudirektoraadi direktorit, kes taotleb personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektorilt asjakohast volitust, kinnitades võetud meetmeid ja andes vajaduse korral loa täiendavaks tegevuseks, ning teeb vastavalt vajadusele koostööd pädevate siseriiklike asutustega.
3. Käesoleva artikli alusel võetavad turvameetmed dokumenteeritakse nende võtmise ajal või otsese riski või kriisiolukorra ilmumisel mõistliku aja jooksul pärast meetmete võtmist. Viimasel juhul peavad dokumendid sisaldama ka asjaolusid, millel otsese riski või kriisiolukorra olemasolu käsitlev hinnang põhineb. Dokumendid võivad olla kokkuvõtlikud, kuid need peavad olema koostatud nii, et isik, kelle suhtes meetmed võeti, saab kasutada oma kaitseõigust ja määruse (EÜ) nr 45/2001 kohast õigust isikuandmete kaitsele, ning võimaldama meetme seaduslikkuse kontrollimist. Kõnealuse isiku isiklik toimik ei või sisaldada teavet ühegi töötaja suhtes võetud konkreetsete turvameetmete kohta.

4. Punkti b kohaste turvameetmete võtmisel tagab komisjon täiendavalt, et asjaomasele isikule antakse võimalus võtta ühendust advokaadi või usaldusisikuga ning et asjaomane isik on teadlik oma õigusest pöörduda Euroopa andmekaitseinspektori poole.

Artikkel 13

Uurimine

1. 1. Ilma et see piiraks personalieskirjade artikli 86 ja IX lisa kohaldamist ega komisjoni ja Euroopa välisteenistuse vahelist mis tahes erikorda, nagu 28. mail 2014 allkirjastatud erikord Euroopa Komisjoni personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi ning Euroopa välisteenistuse vahel hoolekohustuse kohta liidu delegatsioonides töötava komisjoni personali ees, võib julgeolekualaseid uurimisi korraldada:

- a) komisjoni julgeolekut mõjutavate juhtumite, kaasa arvatud kuriteokahtluse korral;
- b) tundliku, kuid salastamata teabe, ELi salastatud teabe või Euratomi salastatud teabe võimaliku lekke, väärkasutuse või ohtusattumise korral;
- c) vastuluure ja terrorismivastase võitluse kontekstis;
- d) oluliste küberintsidentide korral.

2. Otsuse julgeolekualase uurimise korraldamise kohta teeb personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektor, kellele esitatakse ka uurimisaruanne.

3. Julgeolekualaseid uurimisi korraldavad personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi selleks ettenähtud töötajad, kes on saanud selleks artikli 5 kohaselt nõuetekohase volituse.

4. Volitatud personal kasutab oma julgeolekualase uurimise volitusi sõltumatult, vastavalt volitusele, ning tal on artiklis 12 loetletud õigused.

5. Volitatud personal, kes on pädev korraldama julgeolekualaseid uurimisi, võib koguda teavet kõigist kättesaadavatest allikatest, mis on seotud haldusõiguserikkumiste või kuritegudega, mis on toime pandud komisjoni objektidel või mille ohver või toimepanija on artikli 2 lõikes 3 osutatud isik.

6. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat teavitab vastuvõtva liikmesriigi või muu asjaomase liikmesriigi pädevaid asutusi vastavalt vajadusele ja eelkõige juhul, kui uurimise tulemused viitavad sellele, et toime on pandud kuritegu. Seoses sellega võib personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat anda vajaduse korral abi vastuvõtva liikmesriigi või muu asjaomase liikmesriigi asutustele.

7. Oluliste küberintsidentide korral teeb personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadiga tihedat koostööd informaatika peadirektoraat, kes osutab abi kõigis tehnilistes küsimustes. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat otsustab pärast konsulteerimist informaatika peadirektoraadiga, millal on asjakohane teavitada vastuvõtva riigi või muu asjaomase liikmesriigi pädevaid asutusi. Kui kannatada on saanud teised ELi institutsioonid või asutused, kasutatakse nende toetamiseks ELi institutsioonide, organite ja asutuste infoturbeintsidentidega tegeleva rühma (CERT-EU) osutatavaid intsidentide koordineerimise teenuseid.

8. Julgeolekualased uurimised dokumenteeritakse.

Artikkel 14

Julgeolekualaste ja muude uurimiste pädevuse jaotus

1. Kui personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi julgeolekudirektoraat korraldab artiklis 13 osutatud julgeolekualaseid uurimisi ja kui need uurimised kuuluvad Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) või komisjoni juurdlus- ja distsiplinaarameti (IDOC) pädevusse, asub ta nimetatud organitega viivitamata koostööd tegema, eelkõige eesmärgiga mitte kahjustada OLAFi või IDOCi edasisi samme. Vajaduse korral kutsub personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi julgeolekudirektoraat OLAFi või IDOCi uurimises osalema.

2. Artiklis 13 osutatud julgeolekualased uurimised ei piira OLAFi ja IDOCi volitusi, mis on sätestatud neid organeid reguleerivates õigusnormides. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi julgeolekudirektoraati võidakse paluda osutada tehnilist abi OLAFi või IDOCi algatatud uurimistes.

3. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi julgeolekudirektoraati võidakse paluda aidata OLAFi töötajaid juurdepääsul komisjoni objektidele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁾ artikli 3 lõikega 5 ja artikli 4 lõikega 4, et lihtsustada nende ülesannete täitmist. Julgeolekudirektoraat annab sellistest

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, 11. september 2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

abitaotlustest teada personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peasekretärile ja peadirektorile, või juhul kui uurimine toimub komisjoni objektidel, kus viibivad komisjoni liikmed või peasekretär, komisjoni presidendile ja personali eest vastutavale volinikule.

4. Ilma et see piiraks personaleeskirjade artikli 22 punkti a kohaldamist ning juhul, kui teatav juhtum kuulub nii personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi julgeolekudirektoraadi kui ka IDOCi pädevusse, annab julgeolekudirektoraat artikli 13 kohaselt personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektorile võimalikult varases etapis aruannet esitades teada, kas IDOCi tegelemine juhtumiga on põhjendatud. See etapp loetakse kätte jõudnuks eelkõige juhul, kui vahetu julgeolekuoht on lõppenud. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektor võtab vastu sellekohase otsuse.

5. Kui teatav juhtum kuulub nii personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi julgeolekudirektoraadi kui ka OLAFi pädevusse, annab julgeolekudirektoraat sellest viivitamata aru personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektorile ning teavitab võimalikult varases etapis OLAFi peadirektorit. See etapp loetakse kätte jõudnuks eelkõige juhul, kui vahetu julgeolekuoht on lõppenud.

Artikkel 15

Turvalisuse kontroll

1. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat korraldab turvalisuse kontrollid, et teha kindlaks, kas komisjoni talitused ja üksikisikud täidavad käesolevat otsust ja selle rakenduseeskirju, ning koostada vajaduse korral soovitusi.

2. Kui see on asjakohane, teeb personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat turvalisuse kontrollid, turvajärelevalvet või hindamiskülastusi, et kontrollida, kas komisjoni personal, vara ja teave, mis kuuluvad teiste liidu institutsioonide, asutuste või organite, liikmesriikide, kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide vastutusalasse, on asjakohaselt kaitstud kooskõlas julgeolekueeskirjade, -normide ja -standarditega, mis on vähemalt samaväärsed komisjoni omadega. Vastavalt vajadusele ja haldusasutuste vahelise hea koostöö vaimus hõlmavad nimetatud turvalisuse kontrollid ka kontrollid teiste liidu institutsioonide, organite ja asutuste, liikmesriikide või kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega salastatud teabe vahetamise üle.

3. Käesolevat artiklit kohaldatakse mutatis mutandis liidu delegatsioonides töötava komisjoni personali suhtes, ilma et see piiraks komisjoni ja Euroopa välisteenistuse vahelist mis tahes erikorda, nagu 28. mail 2014 allkirjastatud erikord Euroopa Komisjoni personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi ning Euroopa välisteenistuse vahel hoolsuskohustuse kohta liidu delegatsioonides töötava komisjoni personali ees.

Artikkel 16

Valmisoleku tasemed ja kriisiolukordade juhtimine

1. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat vastutab selle eest, et töötada välja komisjoni julgeolekut mõjutavate ohtude ja intsidentide ennetamiseks või neile reageerimiseks valmisoleku tasemeid käsitlevad asjakohased meetmed, ning kriisiolukordade juhtimiseks vajalike meetmete eest.

2. Lõikes 1 osutatud valmisoleku tasemeid käsitlevad meetmed peavad vastama julgeolekuohu tasemele. Valmisoleku tasemed määratakse kindlaks tihedas koostöös teiste liidu institutsioonide, asutuste ja organitega liikmesriigis või liikmesriikides, kus komisjoni objektid asuvad.

3. Valmisoleku tasemete ja kriisiolukordade juhtimise kontaktpunkt on personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat.

4. PEATÜKK

ÜLESEHITUS

Artikkel 17

Komisjoni talituste üldised kohustused

1. Käesolevas otsuses osutatud komisjoni kohustusi täidab personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat julgeolekuküsimuste eest vastutava komisjoniliikme alluvuses ja vastutusel.

2. Küberjulgeolekut käsitlev erikord on sätestatud otsuses (2006) 3602.
3. Käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjade rakendamise ning nende pideva järgimise kohustused võib delegeerida teistele komisjoni talitustele, kui julgeoleku detsentraliseeritud kindlustamine on märkimisväärselt tõhusam või võimaldab säästa vahendeid või aega, näiteks asjaomaste talituste geograafilise asukoha tõttu.
4. Lõike 3 kohaldamisel sõlmib personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat ning vajaduse korral informaatika peadirektoraat komisjoni asjaomaste talitustega kokkulepped, kehtestades selged rollid ja kohustused julgeolekupoliitika elluviimiseks ja järelevalveks.

Artikkel 18

Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat

1. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat vastutab eelkõige järgmistele ülesannete täitmise eest:
  - 1) komisjoni julgeolekupoliitika, rakenduseeskirjade ja julgeolekuteadete väljatöötamine;
  - 2) teabe kogumine julgeolekuohtude ja -riskide hindamiseks ning kõigis küsimustes, mis võivad mõjutada komisjoni julgeolekut;
  - 3) elektroonilise vastuluure ja kaitse tagamine kõigis komisjoni tegevuskohtades, võttes nõuetekohaselt arvesse ohuhindamisi ja tõendeid komisjoni huvide vastase volitamata tegevuse kohta;
  - 4) ööpäevaringse hädaabiteenuse osutamine komisjoni talitustele ja personalile turvalisuse ja julgeolekuga seotud küsimustes;
  - 5) turvameetmete võtmine julgeolekuriskide leevendamiseks ning operatiivvajadusi hõlmava asjakohase side- ja infosüsteemi väljatöötamine ja säilitamine, eelkõige juurdepääsu füüsilise kontrollimise, komisjoni antavate juurdepääsulubade haldamise ning tundliku teabe ja ELi salastatud teabe töötlemisega seotud valdkondades;
  - 6) teadlikkuse suurendamine, harjutuste ja õppuste korraldamine ning koolitus ja nõustamine kõigis komisjoni julgeolekuga seotud küsimustes, et edendada julgeolekukultuuri ja luua asjakohase julgeolekukoolitusega töötajate reserv.
2. Ilma et see piiraks teiste komisjoni talituste pädevust ja kohustusi, vastutab personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat väliskontaktide eest:
  - 1) teiste liidu institutsioonide, asutuste ja organite julgeolekuteenistustega komisjoni töötajate, vara ja teabe julgeolekuga seotud küsimustes;
  - 2) liikmesriikide, kolmandate riikide ning rahvusvaheliste organisatsioonide ja organite julgeoleku-, luure- ja ohuhindamisteenistustega, sealhulgas riiklike julgeolekuasutustega, komisjoni töötajate, vara ja teabe julgeolekuga seotud küsimustes;
  - 3) politsei ja muude hädaabiteenistustega kõigis tavapärastes ja hädaolukorrast tulenevates küsimustes, mis mõjutavad komisjoni julgeolekut;
  - 4) teiste liidu institutsioonide, asutuste ja organite ning liikmesriikide ja kolmandate riikide julgeolekuasutustega reageerimisel küberrünnakutele, mis võivad mõjutada komisjoni julgeolekut;
  - 5) seoses selliste luureandmete vastuvõtmise, hindamise ja levitamise, mis käsitlevad komisjoni julgeolekut mõjutava terroristliku või luuretegevuse ohtusid;
  - 6) seoses salastatud teabe küsimustega, nagu on kirjeldatud komisjoni otsuses (EL, Euratom) 2015/444 ⁽¹⁾.
3. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat vastutab teabe, kaasa arvatud isikuandmete käesoleva artikli kohase turvalise edastamise eest.

Artikkel 19

Komisjoni julgeolekualane eksperdirühm (ComSEG)

Moodustatakse komisjoni julgeolekualane eksperdirühm, kellele antakse volitus nõustada komisjoni vastavalt vajadusele komisjoni sisejulgeolekupoliitika küsimustes ja eelkõige ELi salastatud teabe kaitse valdkonnas.

⁽¹⁾ Komisjoni otsus (EL, Euratom) 2015/444, 13. märts 2015, ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT lk 53).

*Artikkel 20***Kohalikud julgeolekuametnikud**

1. Komisjoni iga talitus või kabinet nimetab ametisse kohaliku julgeolekuametniku, kes tegutseb peamise kontaktpunktina oma talituse ning personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi vahel kõigis komisjoni julgeolekuga seotud küsimustes. Vastavalt vajadusele võib ametisse nimetada ühe või mitu kohalikku julgeolekuametnikku. Kohalik julgeolekuametnik on ametnik või ajutine töötaja.
2. Peamise julgeolekualase kontaktpunktina oma talituses või kabinetis annab kohalik julgeolekuametnik personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadile ja oma ülemusele regulaarselt aru talitust puudutavates julgeolekuküsimustes ja viivitamata mis tahes julgeolekujuhtumitest, sealhulgas nendest, milles on võinud sattuda ohtu ELi salastatud teave või tundlik, kuid salastamata teave.
3. Side- ja infosüsteemide julgeolekuga seotud küsimustes teeb kohalik julgeolekuametnik koostööd oma talituse kohaliku teabeturbe ametnikuga, kelle roll ja kohustused on sätestatud komisjoni otsuses K(2006) 3602.
4. Ta panustab julgeolekualasesse koolitusse ja teadlikkuse suurendamisse, mille puhul võetakse arvesse tema talituse alluvuses töötava personali, lepinglaste ja muude isikute konkreetseid vajadusi.
5. Suurte või vahetute julgeolekuriskide või häireolukordade puhul võib kohalikule julgeolekuametnikule anda personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi taotlusel konkreetseid ülesandeid. Kohaliku julgeolekuametniku peadirektoraadi peadirektorit või personalidirektorit teavitab neist konkreetsetest ülesannetest personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat.
6. Kohaliku julgeolekuametniku kohustused ei piira kohalike teabeturbe ametnike, tervishoiu- ja tööohutusosakonna juhtide, registri kontrolliametnike või muude julgeoleku või ohutuse tagamisega seotud ametnike rolli ja kohustusi. Kohalik julgeolekuametnik teeb nendega koostööd, et tagada ühtne ja järjepidev käsitlus julgeolekust ning tõhus teabevoog komisjoni julgeolekuga seotud küsimustes.
7. Kohalik julgeolekuametnik peab otse ühendust oma peadirektori või talituse juhataja juurde, teavitades sellest oma otsesest ülemust. Tal on komisjoni antav juurdepääsuluba, mis võimaldab juurdepääsu ELi salastatud teabele vähemalt tasemeni SECRET UE/EU SECRET.
8. Teabe ja heade tavade vahetuse soodustamiseks korraldab personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat vähemalt kaks korda aastas kohalike julgeolekuametnike koosoleku. Kohalike julgeolekuametnike osalemine neil koosolekutel on kohustuslik.

5. PEATÜKK

RAKENDAMINE*Artikkel 21***Rakenduseeskirjad ja julgeolekuteated**

1. Vajaduse korral koostab komisjon käesoleva otsuse rakenduseeskirjade kohta eraldi otsuse anda volitused julgeolekuküsimuste eest vastutavale komisjoni liikmele, järgides täielikult kodukorda.
2. Pärast eespool nimetatud komisjoni otsuse kaudu volituste saamist võib julgeolekuküsimuste eest vastutav komisjoni liige avaldada julgeolekuteateid, milles on esitatud käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjade reguleerimisalasse kuuluvad julgeolekusuunised ja primad tavad.
3. Komisjon võib eraldi delegerimisotsusega delegerida käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud ülesanded personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektorile, järgides täielikult kodukorda.

6. PEATÜKK

MUUD SÄTTED JA LÖPPSÄTTED*Artikkel 22***Isikuandmete töötlemine**

1. Komisjon töötleb käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikke isikuandmeid määruse (EÜ) nr 45/2001 kohaselt.
2. Olenemata käesoleva otsuse vastuvõtmise ajal kehtivatest ja Euroopa Andmekaitseinspektorile ⁽¹⁾ teatatud meetmetest kohaldatakse kõigi selle otsuse alusel võetud meetmete suhtes, mis on seotud isikuandmete töötlemisega ning käsitleb näiteks sisenemis- ja väljumisregistreid, valvekaamerate salvestisi, valveametitesse või dispetšerikeskustesse tehtud telefonikõnede salvestisi ja muid sarnaseid andmeid, mis on nõutavad julgeoleku või kriisile reageerimisega seotud põhjustel, artikli 21 kohaseid rakenduseeskirju, milles sätestatakse andmesubjektide asjakohased kaitsemeetmed.
3. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektor vastutab käesoleva otsuse raames isikuandmete töötlemise turvalisuse eest.
4. Nimetatud rakenduseeskirjad ja menetlused võetakse vastu pärast konsulteerimist andmekaitseametniku ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga kooskõlas määrusega (EÜ) nr 45/2001.

*Artikkel 23***Läbipaistvus**

Käesolev otsus ja selle rakenduseeskirjad tehakse teatavaks komisjoni personalile ja kõigile isikutele, kelle suhtes neid kohaldatakse.

*Artikkel 24***Varasemate otsuste kehtetuks tunnistamine**

Otsus K(94) 2129 tunnistatakse kehtetuks.

*Artikkel 25***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 13. märts 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ DPO-914.2, DPO-93.7, DPO-153.3, DPO-870.3, DPO-2831.2, DPO-1162.4, DPO-151.3, DPO-3302.1, DPO-508.6, DPO-2638.3, DPO-544.2, DPO-498.2, DPO-2692.2, DPO-2823.2.

KOMISJONI OTSUS (EL, Euratom) 2015/444,**13. märts 2015,****ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 249,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106,

võttes arvesse aluslepingutele lisatud Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide protokoll nr 7, eriti selle artiklit 18,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni julgeolekusätted ELi salastatud teabe kaitsmise kohta vajavad läbivaatamist ja ajakohastamist, võttes arvesse institutsionaalseid, organisatsioonilisi, operatiivseid ja tehnoloogilisi muutusi.
- (2) Euroopa Komisjon on sõlminud oma peamiste tegevuskohtade julgeolekut käsitlevad kokkulepped Belgia, Luksemburgi ja Itaalia valitsustega ⁽¹⁾.
- (3) Komisjon, nõukogu ja Euroopa välisteenus kohustuvad kohaldama ELi salastatud teabe kaitse suhtes samaväärse tasemega julgeolekustandardeid.
- (4) Vajaduse korral tuleb ka Euroopa Parlament ja muud liidu institutsioonid, asutused või organid kaasata liidu ja tema liikmesriikide huvide kaitsmiseks vajalike salastatud teabe kaitsmise põhimõtete, standardite ja eeskirjade kohaldamisse.
- (5) ELi salastatud teabe turvariski juhitakse protsessina. Nimetatud protsessi eesmärk on teha kindlaks teadaolevad turvariskid, määrata vastavalt käesolevas otsuses sätestatud aluspõhimõtetele ja miinimumstandarditele kindlaks selliste riskide vastuvõetava tasemeni vähendamise turvameetmed ja kohaldada neid meetmeid kooskõlas süvakaitse põhimõttega. Selliste meetmete tõhusust hinnatakse pidevalt.
- (6) Komisjonis tähendab salastatud teabe kaitseks arendatav füüsiline julgeolek füüsiliste ja tehniliste kaitsemeetmete kohaldamist, et vältida volitamata juurdepääsu ELi salastatud teabele.
- (7) ELi salastatud teabe haldamine tähendab haldusmeetmete kohaldamist ELi salastatud teabe kontrollimiseks kogu selle kehtivusaja jooksul, et täiendada käesoleva otsuse 2., 3. ja 5. peatükis sätestatud meetmeid ja aidata seeläbi ära hoida, avastada ja korvata sellise teabe tahtlikku või juhuslikku ohtusattumist või kadumist. Sellised meetmed on eelkõige seotud ELi salastatud teabe loomise, säilitamise, registreerimise, kopeerimise, tõlkimise, salastatuse taseme alandamise, salastatuse kustutamise, veo ja hävitamisega ning need täiendavad komisjoni dokumendihalduse üldeeskirju (otsused 2002/47/EÜ, ESTÜ, Euratom ⁽²⁾ ja 2004/563/EÜ, Euratom ⁽³⁾).

(1) Vrd „Arrangement entre le Gouvernement belge et le Parlement européen, le Conseil, la Commission, le Comité économique et social européen, le Comité des régions, la Banque européenne d'investissement en matière de sécurité”, 31. detsember 2004, „Accord de sécurité signé entre la Commission et le Gouvernement luxembourgeois”, 20. jaanuar 2007, ja „Accordo tra il Governo italiano e la Commissione europea dell'energia atomica (Euratom) per l'istituzione di un Centro comune di ricerca nucleare di competenza generale”, 22. juuli 1959.

(2) Komisjoni otsus 2002/47/EÜ, ESTÜ, Euratom, 23. jaanuar 2002, millega muudetakse komisjoni kodukorda (EÜT L 21, 24.1.2002, lk 23).

(3) Komisjoni otsus 2004/563/EÜ, Euratom, 7. juuli 2004, millega muudetakse komisjoni kodukorda (ELT L 251, 27.7.2004, lk 9).

- (8) Käesoleva otsuse sätted ei piira järgmiste õigusaktide kohaldamist:
- a) määrus (Euratom) nr 3 ⁽¹⁾;
  - b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1049/2001 ⁽²⁾;
  - c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001 ⁽³⁾;
  - d) nõukogu määrus (EMÜ, Euratom) nr 354/83 ⁽⁴⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

1. PEATÜKK

ALUSPÕHIMÕTTED JA MIINIMUMSTANDARDID

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „komisjoni talitus” – komisjoni mis tahes peadirektoraat või talitus või komisjoniliikme kabinet;
- 2) „krüptomaterjal” – krüptoalgoritmid, krüptoriistvara- ja -tarkvaramoodulid ning -toted, sealhulgas rakendamise üksikasjad ja seotud dokumentatsioon ning kodeerimisandmed;
- 3) „salastatuse kustutamine” – salastatuse tühistamine;
- 4) „süvakaitse” – erinevate mitme kaitseliinina võetavate turvameetmete kohaldamine;
- 5) „dokument” – talletud teave selle füüsilisest kujust ja omadustest olenemata;
- 6) „taseme alandamine” – salastatuse taseme alandamine;
- 7) ELi salastatud teabe „töötlemine” – kõik võimalikud toimingud, mida võidakse ELi salastatud teabega selle kehtivusaja jooksul teha. See hõlmab teabe koostamist, registreerimist, töötlemist, vedu, salastatuse taseme alandamist, salastatuse kustutamist ja teabe hävitamist. Side- ja infosüsteemide puhul hõlmab see ka teabe kogumist, kuvamist, edastamist ja säilitamist;
- 8) „valdaja” – kontrollitud teadmismajandusega nõuetekohaselt volitatud isik, kelle valduses on ELi salastatud teave ja kes seetõttu vastutab selle kaitsmise eest;
- 9) „rakenduseeskirjad” – eeskirjade või julgeolekuteadete mis tahes kogum, mis on vastu võetud kooskõlas komisjoni otsuse (EL, Euratom) nr 2015/443 5. peatükiga ⁽⁵⁾;
- 10) „materjal” – mis tahes meedium, andmekandja või valmistatud või valmistamisel olev masin või seade;
- 11) „teabe koostaja” – liidu institutsioon, asutus või organ, liikmesriik, kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon, kelle volitusel on salastatud teave koostatud ja/või liidu struktuuridesse sisestatud;
- 12) „objektid” – komisjonile kuuluv kinnisvara või muu sarnane vara ja valdused;

⁽¹⁾ Määrus (Euratom) nr 3, 31. juuli 1958, millega rakendatakse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 24 (EÜT L 17, 6.10.1958, lk 406/58).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1049/2001, 30. mai 2001, üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 45/2001, 18. detsember 2000, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽⁴⁾ Nõukogu määrus (EMÜ, Euratom) nr 354/83, 1. veebruar 1983, mis käsitleb Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ajalooarhiivide avalikkusele kättesaadavaks tegemist (EÜT L 43, 15.2.1983, lk 1).

⁽⁵⁾ Komisjoni otsus (EL, Euratom) 2015/443, 13. märts 2015, komisjoni julgeoleku kohta (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 41).

- 13) „turvariski juhtimise protsess” – organisatsiooni või selle poolt kasutatavate süsteemide julgeolekut mõjutada võivate ebakindlate sündmuste kindlaksmääramise, kontrollimise ja minimeerimise kogu protsess. See hõlmab igasugust riskidega seotud tegevust, sealhulgas hindamist, käsitlemist, aktsepteerimist ja teavitamist;
- 14) „personalieeskirjad” – Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimused, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 ⁽¹⁾;
- 15) „oht” – soovimatu intsidendi võimalik põhjus, mis võib kahjustada organisatsiooni või selle poolt kasutatavat süsteemi; selline oht võib olla juhuslik või tahtlik (kuritahtlik) ning seda iseloomustavad ohtlikud elemendid, võimalikud sihtmärgid ja ründemeetodid;
- 16) „haavatavus” – mis tahes laadi puudus, mida üks või mitu ohtu võivad ära kasutada. Haavatavus võib tähendada tegematajätmist või olla seotud kontrolli nõrkusega tulenevalt selle ranguse, täielikkuse või järjepidevuse puudumisest ning see võib olla tehnilist, menetluslikku, füüsilist, organisatsioonilist või operatiivset laadi.

Artikkel 2

Reguleerimisese ja reguleerimisala

1. Käesoleva otsusega nähakse ette ELi salastatud teabe kaitseks vajalikud julgeoleku aluspõhimõtted ja miinimumstandardid.
2. Käesolevat otsust kohaldatakse kõigi komisjoni talituste ning kõigi komisjoni objektide suhtes.
3. Olenemata konkreetsetest viidetest teatavatele personali rühmadele kohaldatakse käesolevat otsust komisjoni liikmete, Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ning liidu muude teenistujate teenistustingimuste kohaldamisalas oleva komisjoni personali, komisjoni lähetatud riikide ekspertide, teenusepakkujate ja nende personali, praktikantide ning kõigi isikute suhtes, kellel on juurdepääs komisjoni hoonetesse või muule varale või komisjoni töödeldavale teabele.
4. Käesoleva otsuse sätete kohaldamine ei piira otsuse 2002/47/EÜ, ESTÜ, Euratom ja otsuse 2004/563/EÜ, Euratom kohaldamist.

Artikkel 3

ELi salastatud teabe, salastatuse tasemete ja märke määratlus

1. „ELi salastatud teave” – teave või materjal, mis on tähistatud ELi salastusmärgiga ja mille loata avaldamine võib eri määral kahjustada Euroopa Liidu või ühe või mitme liikmesriigi huve.
2. ELi salastatud teave liigitatakse ühele järgmistest tasemetest:
  - a) TRES SECRET UE/EU TOP SECRET: teave ja materjal, mille loata avaldamine võib väga oluliselt kahjustada Euroopa Liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve;
  - b) SECRET UE/EU SECRET: teave ja materjal, mille loata avaldamine võib oluliselt kahjustada Euroopa Liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve;
  - c) CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL: teave ja materjal, mille loata avaldamine võib kahjustada Euroopa Liidu või ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve;
  - d) RESTREINT UE/EU RESTRICTED: teave ja materjal, mille loata avaldamine võib negatiivselt mõjutada Euroopa Liidu või ühe või mitme liikmesriigi huve.
3. ELi salastatud teave tähistatakse salastusmärgiga vastavalt lõikele 2. See võib kanda täiendavaid märke, mis ei ole ette nähtud liigitamiseks, vaid asjaomases dokumendis käsitletud valdkonda määratlevate, dokumendi koostajat tuvastavate, dokumendi levitamist või kasutamist piiravate või avaldatavuse märgetenä.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, 29. veebruar, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (muudele teenistujatele kohaldatav kord) (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1).

*Artikkel 4***Salastatuse tasemete haldamine**

1. Komisjoni iga liige või talitus tagab, et tema koostatavale ELi salastatud teabele on määratud asjakohane salastatuse tase, teave on selgelt määratletud ELi salastatud teabena ning see säilitab oma salastatuse taseme üksnes nii kaua kui vajalik.
2. ELi salastatud teabe salastatuse taset ei alandata, salastatust ei kustutata ja artikli 3 lõikes 2 osutatud salastatuse taseme märkeid ei muudeta ega kõrvaldata ilma dokumendi koostaja eelneva kirjaliku nõusolekuta, ilma et see piiraks artikli 26 kohaldamist.
3. Vajaduse korral võetakse artikli 60 kohaselt vastu rakenduseeskirjad ELi salastatud teabe töötlemise kohta ning taseme määramise praktiline juhend.

*Artikkel 5***Salastatud teabe kaitse**

1. ELi salastatud teavet kaitstakse käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjade kohaselt.
2. ELi salastatud teabe valdaja vastutab selle kaitsmise eest kooskõlas käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjadega ning vastavalt 4. peatüki sätetele.
3. Kui liikmesriigid sisestavad komisjoni struktuuridesse või võrkudesse riigisest salastusmärkeid kandva salastatud teabe, kaitseb komisjon seda teavet kooskõlas nõuetega, mida kohaldatakse samaväärse salastatuse tasemega ELi salastatud teabe suhtes vastavalt I lisas esitatud salastatuse tasemete vastavustabelile.
4. ELi salastatud teabe kogumi puhul võib vajalikuks osutada kõrgemale salastatuse tasemele vastav kaitse tase kui selle üksikkomponentide puhul.

*Artikkel 6***Turvariski juhtimine**

1. Turvameetmed, mis on vajalikud ELi salastatud teabe kaitsmiseks kogu kehtivusaja jooksul, on vastavuses eelkõige asjaomase teabe või materjali salastatuse taseme, vormi ja hulgaga, ELi salastatud teavet sisaldavate rajatiste asukoha ja ülesehitusega ning kohapeal antud hinnanguga kuritahtlikust ja/või kriminaalsest tegevusest, sealhulgas spionaažist, sabotaažist või terrorismist tulenevale ohule.
2. Situatsiooniplaanides võetakse arvesse vajadust kaitsta ELi salastatud teavet hädaolukordades, et vältida volitamata juurdepääsu teabele, teabe loata avaldamist või teabe tervikluse või käideldavuse kadumist.
3. Kõigi talituste talitluspidevuse plaanidesse lisatakse ennetus- ja taastamismeetmed, et minimeerida ulatuslike rikete või intsidentide mõju ELi salastatud teabe töötlemisele ja säilitamisele.

*Artikkel 7***Käesoleva otsuse rakendamine**

1. Vajaduse korral võetakse artikli 60 kohaselt vastu rakenduseeskirjad käesoleva otsuse täiendamiseks või toetamiseks.
2. Komisjoni talitused võtavad oma vastutusallas kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva otsuse ja asjaomaste rakenduseeskirjade täitmine ELi salastatud teabe ja muu salastatud teabe töötlemisel või säilitamisel.
3. Käesoleva otsuse rakendamiseks võetud turvameetmed peavad vastama otsuse (EÜ, Euratom) 2015/443 artiklis 3 esitatud komisjoni julgeolekupõhimõtetele.

4. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektor moodustab personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadis komisjoni julgeolekuasutuse. Komisjoni julgeolekuasutus täidab talle käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjadega antud ülesandeid.

5. Igas komisjoni talituses täidab kohalik julgeolekuametnik, kellele on osutatud otsuse (EÜ, Euratom) 2015/443 artiklis 20, järgmisi üldisi ülesandeid ELi salastatud teabe kaitsmiseks kooskõlas käesoleva otsusega, tehes tihedat koostööd personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadiga:

- a) komisjoni antavate personali juurdepääsulubade taotluste haldamine;
- b) julgeolekukoolituste ja teadlikkuse suurendamise infotundide korraldamisele kaasaaitamine;
- c) talituse registri kontrolliametniku juhendamine;
- d) teavitamine julgeolekunõuete rikkumisest ja ELi salastatud teabe ohtusattumisest;
- e) varuvõtmete ja iga kirjalikult ülestähendatud koodikombinatsiooni haldamine;
- f) muude ELi salastatud teabe kaitsega seotud või rakenduseeskirjades sätestatud ülesannete täitmine.

Artikkel 8

Julgeolekunõuete rikkumine ja ELi salastatud teabe ohtusattumine

1. Julgeolekunõuete rikkumine toimub isiku sellise tegevuse või tegevusetuse tagajärjel, mis on vastuolus käesolevas otsuses sätestatud julgeolekunormidega ja otsuse rakenduseeskirjadega.

2. ELi salastatud teave satub ohtu juhul, kui julgeolekunõuete rikkumise tulemusena on kõnealune teave tervikuna või osaliselt avalikustatud volitamata isikutele.

3. Igast julgeolekunõuete rikkumisest või julgeolekunõuete rikkumise kahtlusest teatatakse viivitamata komisjoni julgeolekuasutusele.

4. Kui on teada või kui on alust arvata, et ELi salastatud teave on ohtu sattunud või kadunud, tehakse kooskõlas otsuse (EÜ, Euratom) 2015/443 artikliga 13 julgeolekualane uurimine.

5. Võetakse kõik vajalikud meetmed, et:

- a) teavitada teabe koostajat;
- b) tagada asjaolude kindlakstegemise huvides, et uurimisega tegelevad töötajad, kes ei ole rikkumisega vahetult seotud;
- c) hinnata liidu või liikmesriikide huvidele tekitatud võimalikku kahju;
- d) võtta sobivaid meetmeid sellise juhtumi kordumise ennetamiseks ning
- e) teavitada asjaomaseid asutusi võetud meetmetest.

6. Iga isiku suhtes, kes on vastutav käesolevas otsuses sätestatud julgeolekunormide rikkumise eest, võib kohaldada distsiplinaarmedeid vastavalt personalieeskirjadele. Iga isiku suhtes, kes on vastutav ELi salastatud teabe ohtusattumise või kadumise eest, kohaldatakse distsiplinaar- ja/või õiguslikke meetmeid vastavalt kohaldatavatele õigusnormidele.

2. PEATÜKK

TÖÖTAJATEGA SEOTUD JULGEOLEK

Artikkel 9

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „luba juurdepääsuks ELi salastatud teabele” – komisjoni julgeolekuasutuse otsus, mis on tehtud liikmesriigi pädeva asutuse kinnituse põhjal, et komisjoni ametnikule, muule teenistujale või lähetatud riiklikule ekspediteerijale võib eeldusel, et tema teadmisyvajadus on kindlaks määratud ja talle on nõuetekohaselt selgitatud tema kohustusi, lubada kindlaks määratud kuupäevani juurdepääsu teatava salastatuse tasemega (CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgem) ELi salastatud teabele; sellist isikut loetakse „komisjoni julgeolekukontrolli läbinuks”;

- 2) „personali julgeolekukontroll” – selliste meetmete kohaldamine, millega tagatakse juurdepääs ELi salastatud teabele ainult isikutele:
  - a) kellel on teadmismvajadus;
  - b) kes on läbinud vajalikul tasemel julgeolekukontrolli, kui see on asjakohane, ning
  - c) keda on teavitatud nende vastutusest;
- 3) „juurdepääsuluba” – liikmesriigi pädeva asutuse avaldus, mis tehakse pärast julgeolekukontrolli lõpuleviimist liikmesriigi pädevate asutuste poolt ja mis kinnitab, et isikule võib lubada kindlaksmääratud kuupäevani juurdepääsu teatava salastatuse tasemega (CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgem) ELi salastatud teabele, tingimusel et tema teadmismvajadus on kindlaks tehtud ja teda on nõuetekohaselt teavitatud tema vastutusest;
- 4) „juurdepääsutõend” – pädeva asutuse väljastatud tõend, mis kinnitab, et isikul on komisjoni julgeolekuasutuse väljastatud kehtiv juurdepääsuluba või komisjoni antav juurdepääsuluba juurdepääsuks ELi salastatud teabele, millel on kirjas, millisel salastatuse tasemel (CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgem) ELi salastatud teabele võib asjaomasele isikule juurdepääsu lubada, vastava juurdepääsuloa kehtivusaeg ja tõendi enda kehtivuse lõppemise kuupäev;
- 5) „julgeolekukontroll” – kontroll, mille teeb liikmesriigi pädev asutus kõnealusel liikmesriigis kehtivate õigusnormide kohaselt, et saada kinnitust selle kohta, et ei ole teada midagi kahtlust äratavat, mis takistaks andmast isikule juurdepääsu teatava salastatuse tasemega (CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgem) ELi salastatud teabele.

Artikkel 10

Aluspõhimõtted

1. Isikule antakse juurdepääs ELi salastatud teabele pärast seda, kui:
  - (1) tema teadmismvajadus on kindlaks tehtud;
  - (2) teda on teavitatud ELi salastatud teabe kaitseks vajalikest julgeolekunormidest ja vastavatest julgeolekustandarditest ja -suunistest ning ta on kinnitanud oma vastutust seoses kõnealusel teabe kaitsmisega;
  - (3) ta on juurdepääsuks CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teabele läbinud asjaomase taseme julgeolekukontrolli või tal on vastavalt siseriiklikele õigusnormidele muud ametiülesannetest tulenevad volitused.
2. Kõik isikud, kes võivad oma tööülesannete tõttu vajada juurdepääsu CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel ELi salastatud teabele, peavad enne, kui neile antakse juurdepääs sellisele ELi salastatud teabele, läbima asjaomase taseme julgeolekukontrolli. Asjaomane isik esitab kirjaliku nõusoleku julgeolekukontrolli menetluse läbimiseks. Nõusoleku esitamata jätmine tähendab, et kõnealust isikut ei ole võimalik määrata ametisse või täitma kohustust või ülesannet, mis eeldab juurdepääsu CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teabele,
3. Julgeolekukontrolli menetluse alusel peab olema võimalik kindlaks teha, kas isikule võib tema lojaalsust ja usaldusväärsust arvesse võttes lubada juurdepääsu ELi salastatud teabele.
4. Isiku lojaalsus ja usaldusväärsus seoses tema julgeolekukontrolli läbimisega juurdepääsuks CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teabele tehakse kindlaks julgeolekukontrolli abil, mille sooritavad liikmesriigi pädevad asutused kooskõlas siseriiklike õigusnormidega.
5. Komisjoni julgeolekuasutus vastutab ainuisikuliselt suhtlemise eest riiklike julgeolekuasutusega või muude pädevate siseriiklike asutustega julgeolekukontrolliga seotud küsimustes. Kogu suhtlus komisjoni talituste ja personali ning riiklike julgeolekuasutuste ja muude pädevate asutuste vahel toimub komisjoni julgeolekuasutuse kaudu.

Artikkel 11

Komisjoni julgeolekukontrolli kord

1. Komisjoni iga peadirektor või talituse juhataja teeb kindlaks oma talituse ametikohad, millel töötajad vajavad oma ülesannete täitmiseks juurdepääsu CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teabele ja peavad seetõttu läbima julgeolekukontrolli.

2. Niipea kui on teada, et isik määratakse ametikohale, kus on nõutav juurdepääs CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teabele, teavitab komisjoni vastava talituse kohalik julgeolekuametnik komisjoni julgeolekuasutust, kes saadab seejärel kõnealusele isikule julgeolekukontrolli ankeedi, mille on väljastanud selle liikmesriigi riiklik julgeolekuasutus, kelle kodanikuna isik on Euroopa Liidu institutsioonide töötajaks nimetatud. Kõnealune isik annab kirjaliku nõusoleku julgeolekukontrolli menetluse läbimiseks ning tagastab täidetud ankeedi võimalikult peatselt komisjoni julgeolekuasutusele.
3. Komisjoni julgeolekuasutus edastab täidetud julgeolekukontrolli ankeedi selle liikmesriigi riiklikule julgeolekuasutusele, kelle kodanikuna asjaomane isik on Euroopa Liidu institutsioonide töötajaks nimetatud, taotledes sellele ELi salastatud teabe tasemele vastava julgeolekukontrolli tegemist, millele asjaomane isik juurdepääsu vajab.
4. Kui komisjoni julgeolekuasutusele saab teatavaks juurdepääsuluba taotlevat isikut puudutav julgeolekukontrolli seisukohast oluline teave, teatab komisjoni julgeolekuasutus asjakohaste õigusnormide kohaselt toimides sellest pädevale riiklikule julgeolekuasutusele.
5. Pärast julgeolekukontrolli lõpuleviimist ja võimalikult kiiresti pärast asjaomaselt riiklikult julgeolekuasutuselt julgeolekukontrolli tulemuste üldise hinnangu saamist:
  - a) võib komisjoni julgeolekuasutus anda asjaomasele isikule loa juurdepääsuks ELi salastatud teabele ning lubada juurdepääsu ELi salastatud teabele kuni vastava salastatuse tasemeni ja tema kindlaksmääratud kuupäevani kuni viieks aastaks, juhul kui julgeolekukontrolli tulemused kinnitavad isiku lojaalsust ja usaldusväärsust kahjustavate asjaolude puudumist;
  - b) kohustub komisjoni julgeolekuasutus, juhul kui julgeolekukontroll sellist kinnitust ei anna, teavitama kooskõlas asjakohaste õigusnormidega asjaomast isikut, kellel on õigus taotleda ärakuulamist komisjoni julgeolekuasutuse poolt, kes omakorda võib nõuda riiklikult julgeolekuasutuselt täiendavaid selgitusi, kui see on siseriiklike õigusnormide kohaselt võimalik. Julgeolekukontrolli tulemuse kinnitamise korral juurdepääsuluba ELi salastatud teabele ei väljastata.
6. Julgeolekukontrolli, sealhulgas selle tulemuste suhtes kohaldatakse asjaomases liikmesriigis kehtivaid õigusnorme, sealhulgas neid, mis käsitlevad edasikaebamist. Komisjoni julgeolekuasutuse otsuse võib personalieeskirjade kohaselt edasi kaevata.
7. Komisjon tunnustab kõigi muude liidu institutsioonide, organite ja asutuste antud luba juurdepääsuks ELi salastatud teabele, eeldusel et see on kehtiv. Luba hõlmab kõiki tööülesandeid, mida asjaomane isik komisjonis täidab. Liidu institutsioon, organ või asutus, kus isik tööle asub, teatab asjaomasele riiklikule julgeolekuasutusele tööandja muutumisest.
8. Kui isiku teenistusperiood ei alga 12 kuu jooksul julgeolekukontrolli tulemuse teatamisest komisjoni julgeolekuasutusele või kui isiku teenistus katkeb 12 kuuks, mille jooksul ta ei tööta komisjonis või üheski muus liidu institutsioonis, organis või asutuses või liikmesriigi valitsusasutuse ametikohal, pöördub komisjoni julgeolekuasutus juurdepääsuloa kehtivuse ja nõuetekohasuse kohta kinnituse saamiseks asjaomase riikliku julgeolekuasutuse poole.
9. Kui komisjoni julgeolekuasutusele saab teatavaks kehtivat komisjoni antavat juurdepääsuluba omava isikuga seotud turvariski puudutav teave, teatab julgeolekuasutus asjakohaste õigusnormide kohaselt toimides sellest pädevale riiklikule julgeolekuasutusele.
10. Kui riiklik julgeolekuasutus teatab komisjoni julgeolekuasutusele kehtivat ELi salastatud teabele juurdepääsu luba omava isiku kohta lõike 5 punkti a kohaselt antud kinnituse tühistamisest, võib komisjoni julgeolekuasutus paluda riiklikult julgeolekuasutuselt selgitust, kui selle andmine on siseriiklike õigusnormide kohaselt võimalik. Kui riiklik julgeolekuasutus kinnitab isiku usaldusväärsust kahjustavat teavet, tühistatakse komisjoni antav juurdepääsuluba ning isikule keelatakse juurdepääs ELi salastatud teabele ja ametikohtadele, mille puhul selline juurdepääs on võimalik või mille puhul isik võiks ohustada julgeolekut.
11. Käesoleva otsuse reguleerimisalasse kuuluva isiku ELi salastatud teabele juurdepääsu loa tühistamise või peatamise otsusest ja vajaduse korral selle põhjustest teavitatakse asjaomast isikut, kes võib paluda, et komisjoni julgeolekuasutus kuulaks ära tema selgitused. Riikliku julgeolekuasutuse esitatud teabe suhtes kohaldatakse asjaomases liikmesriigis kehtivaid asjakohaseid õigusakte. Komisjoni julgeolekuasutuse sellekohase otsuse võib personalieeskirjade kohaselt edasi kaevata.

12. Komisjoni talitused teevad kindlaks, et riiklikud eksperdid, kes on lähetatud CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või sellest kõrgemal tasemel ELi salastatud teabele komisjoni antavat juurdepääsuluba nõudvale ametikohale, esitavad kooskõlas siseriiklike õigusnormidega kehtiva juurdepääsuloa või juurdepääsutõendi enne tööle asumist komisjoni julgeolekuasutusele, kes annab selle alusel komisjoni juurdepääsuloa ELi salastatud teabele kuni tasemeni, mis on samaväärne riiklikul juurdepääsulool osutatud tasemega, ja maksimaalse kehtivusajaga kuni tööülesannete täitmise lõpuni.

Ametiülesannetest tulenevat juurdepääsuõigust omavate isikute juurdepääs ELi salastatud teabele

13. Komisjoni liikmeid, kellel on aluslepingu kohaselt ametiülesannetest tulenev juurdepääs ELi salastatud teabele, teavitatakse nende julgeolekualastest kohustustest seoses ELi salastatud teabe kaitsmisega.

Juurdepääsulubade ja komisjoni antavate juurdepääsulubade registrid

14. Kooskõlas käesoleva otsusega peab komisjoni julgeolekuasutus ELi salastatud teabele juurdepääsuks antud juurdepääsulubade ja komisjoni antavate juurdepääsulubade registreid. Kõnealused registrid sisaldavad vähemalt andmeid selle kohta, millisel salastatuse tasemel ELi salastatud teabele võib asjaomasele isikule juurdepääsu lubada, ning juurdepääsuloa andmise kuupäeva ja kehtivusaja kohta.

15. Komisjoni julgeolekuasutus võib väljastada juurdepääsutõendi, millel on kirjas, millisel salastatuse tasemel ELi salastatud teabele võib asjaomasele isikule juurdepääsu lubada (CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgem), ELi salastatud teabele juurdepääsu võimaldava loa kehtivuse lõppemise kuupäev ja tõendi enda kehtivuse lõppemise kuupäev.

Komisjoni antavate juurdepääsulubade kehtivuse pikendamine

16. Pärast komisjoni antava juurdepääsuloa esmakordset andmist ja tingimusel, et isik on vaheaegadeta olnud Euroopa Komisjoni või muu liidu institutsiooni, organi või asutuse teenistuses ja vajab endiselt juurdepääsu ELi salastatud teabele, tuleb komisjoni antavat juurdepääsuluba kehtivuse pikendamiseks läbi vaadata reeglina iga viie aasta järel alates asjaomaste lubade andmise aluseks olnud viimase julgeolekukontrolli tulemustest teavitamise kuupäevast.

17. Komisjoni julgeolekuasutus võib pikendada olemasoleva komisjoni antava juurdepääsuloa kehtivust kuni 12 kuuks, kui asjaomane riiklik julgeolekuasutus või muu pädev riiklik asutus ei ole andnud teada usaldusväärstust kahjustavatest asjaoludest kahe kuu jooksul alates pikendamistaotluse ja sellele vastava julgeolekukontrolli ankeedi esitamise kuupäevast. Kui selle 12kuulise perioodi lõppedes ei ole asjaomane riiklik julgeolekuasutus või muu pädev riiklik asutus komisjoni julgeolekuasutust oma seisukohast teavitanud, antakse asjaomasele isikule selliseid tööülesandeid, mille täitmine ei nõua komisjoni antavat juurdepääsuluba.

Artikkel 12

Komisjoni julgeolekukontrolli käsitlevad infotunnid

1. Pärast komisjoni julgeolekuasutuse korraldatud ja komisjoni julgeolekukontrolli käsitlevates infotundides osalemist kinnitavad kõik julgeolekukontrolli läbinud isikud kirjalikult, et nad mõistavad oma kohustusi seoses ELi salastatud teabe kaitsmisega ning on teadlikud tagajärgedest, mis kaasnevad ELi salastatud teabe ohtusattumisega. Nimetatud kirjalike kinnituste registrit peab komisjoni julgeolekuasutus.

2. Kõigile isikutele, kellel on luba juurdepääsuks ELi salastatud teabele või kes peavad töötleva ELi salastatud teavet, selgitatakse alguses ning tutvustatakse regulaarselt julgeolekuohte ning nad peavad viivitamata teatama komisjoni julgeolekuasutusele mis tahes tegevusest, mida nad peavad kahtlustatavaks või ebatavaliseks.

3. Kõiki isikuid, kelle töökohustused ei eelda enam juurdepääsu ELi salastatud teabele, teavitatakse nende kohustusest jätkuvalt kaitsta ELi salastatud teavet ning vajaduse korral kinnitavad nad seda kirjalikult.

Artikkel 13

Komisjoni antavad ajutised juurdepääsuload

1. Erakorralistel asjaoludel, kui see on talituse huvide tõttu nõuetekohaselt põhjendatud, võib komisjoni julgeolekuasutus pärast selle liikmesriigi riikliku julgeolekuasutusega konsulteerimist, mille kodanik asjaomane isik on, ning isiku usaldusväärstust kahjustavate asjaolude puudumise kinnitamiseks tehtud eelkontrollide tulemustest olenevalt anda enne täieliku julgeolekukontrolli lõpulejõudmist isikutele konkreetse ülesande täitmiseks ajutise loa juurdepääsuks ELi salastatud teabele, ilma et see piiraks juurdepääsulubade kehtivuse pikendamise sätteid. Nimetatud ajutisi lube antakse juurdepääsuks ELi salastatud teabele ühekordselt kuni kuueks kuuks ja need ei võimalda juurdepääsu TRES SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel salastatud teabele.

2. Pärast artikli 12 lõike 1 kohaselt selgituste saamist kinnitavad kõik ajutise loa saanud isikud kirjalikult, et nad mõistavad oma kohustusi seoses ELi salastatud teabe kaitsmisega ning on teadlikud tagajärgedest, mis kaasnevad ELi salastatud teabe ohtusattumisega. Nimetatud kirjalike kinnituste registrit peab komisjoni julgeolekuasutus.

Artikkel 14

Osalemine komisjoni korraldatud salajastel koosolekutel

1. Komisjoni talitused, kes korraldavad koosolekuid, kus käsitletakse CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teavet, teavitavad kohaliku julgeolekuametniku või koosoleku korraldaja vahendusel komisjoni julgeolekuasutust aegsasti kõnealuste koosolekute kuupäevadest, kellaegadest, toimumiskohtadest ja osalejatest.

2. Kui artikli 11 lõikest 13 ei tulene teisiti, võivad isikud, kellele on tehtud ülesandeks osaleda komisjoni koosolekutel, kus käsitletakse CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teavet, teha seda alles pärast nende juurdepääsuloa olemasolu või julgeolekukontrolli läbimise kontrollimist. Juurdepääsu salajastele koosolekutele ei võimaldata isikutele, kelle juurdepääsutõendit või muud tõendusmaterjali julgeolekukontrolli läbimise kohta ei ole komisjon näinud, või komisjoni kuuluvatele osalejatele, kellel puudub komisjoni antav juurdepääsuluba.

3. Enne salajase koosoleku korraldamist palub vastutav korraldaja või koosolekut korraldava komisjoni talituse kohalik julgeolekuametnik väliskülalistel esitada komisjoni julgeolekuasutusele juurdepääsutõend või muu tõendusmaterjal julgeolekukontrolli läbimise kohta. Komisjoni julgeolekuasutus teavitab kohalikku julgeolekuametnikku või koosoleku korraldajat esitatud juurdepääsutõendist või muust tõendusmaterjalist juurdepääsuloa olemasolu kohta. Vajaduse korral võib kasutada koondnimekirja, milles on esitatud asjakohane tõendusmaterjal julgeolekukontrolli läbimise kohta.

4. Kui pädevad asutused annavad komisjoni julgeolekuasutusele teada, et sellise isiku juurdepääsuluba, kelle tööülesanded eeldavad osalemist komisjoni korraldatud koosolekutel, on tühistatud, teavitab komisjoni julgeolekuasutus sellest koosoleku korraldamise eest vastutava komisjoni talituse kohalikku julgeolekuametnikku.

Artikkel 15

Võimalik juurdepääs ELi salastatud teabele

Kullerid, valvetöötajad ja saatjad peavad läbima vajaliku taseme julgeolekukontrolli või siseriiklike õigusnormidega ette nähtud muu asjakohase kontrolli, neid teavitatakse ELi salastatud teabe kaitseks vajalikest julgeolekumenetlustest ning neile antakse juhtnõu nende hoolde usaldatud ELi salastatud teabe kaitsmiseks.

3. PEATÜKK

SALASTATUD TEABE KAITSEKS ARENDATAV FÜÜSILINE JULGEOLEK

Artikkel 16

Aluspõhimõtted

1. Füüsilise julgeoleku meetmete eesmärk on välistada salajane või jõuga sissetung, hoida ära, takistada ja avastada lubamatuid toiminguid ning võimaldada töötajate eristamist seoses juurdepääsuga ELi salastatud teabele teadmisyajaduse alusel. Nimetatud meetmed tehakse kindlaks riskijuhtimisprotsessi käigus kooskõlas käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjadega.

2. Seejuures töötatakse ELi salastatud teabele volitamata juurdepääsu vältimiseks välja füüsilise julgeoleku meetmed, mille eesmärk on:

- a) tagada, et ELi salastatud teavet töödeldakse ja säilitatakse nõuetekohaselt;
- b) võimaldada töötajate eristamist seoses juurdepääsuga ELi salastatud teabele nende teadmisyajaduse ja vajaduse korral julgeolekukontrolli läbimise alusel;
- c) hoida ära, takistada ja avastada lubamatuid toiminguid ning
- d) välistada salajane või jõuga sissetung või tekitada sissetungijatele viivitusi.

3. Füüsilise julgeoleku meetmeid rakendatakse kõikide objektide, hoonete, ametiruumide ning muude ruumide ja alade suhtes, kus töödeldakse või säilitatakse ELi salastatud teavet, sealhulgas alade suhtes, kus paiknevad 5. peatükis osutatud side- ja infosüsteemid.
4. Alad, kus säilitatakse CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel ELi salastatud teavet, luuakse käesoleva peatüki kohaste turvaaladena ning need akrediteerib komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutus.
5. CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teabe kaitseks kasutatakse üksnes komisjoni julgeolekuasutuse heakskiidetud seadmeid ja vahendeid.

Artikkel 17

Füüsilise julgeoleku nõuded ja meetmed

1. Füüsilise julgeoleku meetmed valitakse välja komisjoni julgeolekuasutuse koostatava ohuhinnangu alusel, konsulteerides vajaduse korral teiste komisjoni talituste, liidu institutsioonide, asutuste või organite ja/või liikmesriikide pädevate asutustega. Komisjon kohaldab ELi salastatud teabe kaitseks oma objektidel riskijuhtimisprotsessi, et tagada sellise tasemega füüsiline kaitse, mis on vastavuses hinnatud riskiga. Riskijuhtimisprotsessis võetakse arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, eelkõige:
  - a) ELi salastatud teabe salastatuse taset;
  - b) ELi salastatud teabe vormi ja hulka, pidades meeles asjaolu, et suurte ELi salastatud teabe koguste või tervikkogumite puhul võib osutuda vajalikuks kohaldada rangemaid kaitsemeetmeid;
  - c) ELi salastatud teavet sisaldavate hoonete või alade ülesehitust ning neid ümbritsevat keskkonda ning
  - d) hinnangut ohule, mida kujutavad endast luureteenistused, kelle tegevus on suunatud liidu, selle institutsioonide, organite või asutuste või liikmesriikide vastu, ning sabotaažist, terrorismist ja õõnestavast või muust kriminaalsest tegevusest tulenevale ohule.
2. Süvakaitse põhimõttele tuginedes määrab komisjoni julgeolekuasutus kindlaks, milliseid asjakohaseid füüsilise julgeoleku meetmeid rakendada. Selleks koostab komisjoni julgeolekuasutus miinimumstandardid, normid ja kriteeriumid, mis sätestatakse rakenduseeskirjades.
3. Komisjoni julgeolekuasutusel on lubatud korraldada sisse- ja väljapääsudes läbiotsimisi, et takistada loata esemete toomist objektidele või hoonetesse või ELi salastatud teabe sealt loata väljaviimist.
4. Kui on oht, et ELi salastatud teavet võidakse jälgida, isegi kui see toimub juhuslikult, võtavad komisjoni asjaomased talitused selle takistamiseks asjakohaseid meetmeid, mille on kindlaks määranud komisjoni julgeolekuasutus.
5. Uute rajatiste puhul määratakse komisjoni julgeolekuasutuse heakskiidul kindlaks füüsilise julgeoleku nõuded ja nende funktsionaalne kirjeldus osana rajatiste planeerimise ja projekteerimise protsessist. Olemasolevate rajatiste puhul rakendatakse füüsilise julgeoleku nõudeid rakenduseeskirjades sätestatud miinimumstandardite, normide ja kriteeriumide kohaselt.

Artikkel 18

ELi salastatud teabe füüsilise kaitse seadmed

1. ELi salastatud teabe füüsiliseks kaitsmiseks luuakse kaht tüüpi füüsiliselt kaitstud alad:
  - a) haldustegevuse alad ning
  - b) turvaalad (sealhulgas tehniliselt kaitstud turvaalad).
2. Komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutus tõendab, et ala vastab nõuetele, mille alusel võib selle tunnistada haldustegevuse alaks, turvaalaks või tehniliselt kaitstud turvaalaks.
3. Haldustegevuse alade puhul:
  - a) kehtestatakse selgelt määratletud välispiir, mis võimaldab kontrollida isikuid ja võimaluse korral sõidukeid;
  - b) võimaldatakse alale siseneda ilma saatjata ainult isikutel, keda komisjoni julgeolekuasutus või muu pädev asutus on selleks nõuetekohaselt volitanud, ning
  - c) viibivad kõik muud isikud alal koos saatjaga või läbivad samaväärse kontrolli.

4. Turvaalade puhul:

- a) kehtestatakse selgelt määratletud ja kaitstud välispiir, millesse sisenemist ja millest väljumist kontrollitakse läbipääsulubade või isikutuvastussüsteemi abil;
- b) võimaldatakse alale siseneda ilma saatjata ainult isikutel, kes on läbinud julgeolekukontrolli ja kellel on nende teadmisyajadusest tulenevalt sisenemiseks eriluba;
- c) viibivad kõik muud isikud alal koos saatjaga või läbivad samaväärse kontrolli.

5. Kui turvaalale sisenemine tähendab praktiliselt otsest juurdepääsu alas asuvale salastatud teabele, kohaldatakse järgmisi täiendavaid nõudeid:

- a) peab olema selgelt märgitud, milline on kõnealusel alal tavaliselt hoitava teabe kõrgeim salastatuse tase;
- b) kõigil külastajatel peab olema alale sisenemiseks eriluba, nad viibivad alal alati koos saatjaga ning nad peavad olema läbinud nõuetekohase julgeolekukontrolli, välja arvatud juhul, kui rakendatud on meetmeid, mis muudavad juurdepääsu ELi salastatud teabele võimatuks.

6. Pealtkuulamise vastu kaitstud turvaalad määratakse tehniliselt kaitstud turvaaladeks. Kohaldatakse järgmisi täiendavaid nõudeid:

- a) alad varustatakse sissetungi avastamise süsteemiga; kui alad ei ole kasutuses, on need lukustatud, ja kui alad on kasutusel, neid valvatakse. Kõiki võtmeid hallatakse vastavalt artiklile 20;
- b) kõiki sellistele aladele sisenevaid isikuid ja esemeid kontrollitakse;
- c) selliseid alasid kontrollib regulaarselt füüsiliselt ja/või tehniliselt komisjoni julgeolekuasutus. Sellised kontrollid tehakse ka iga loata sisenemise või sellise sisenemise kahtluse korral ning
- d) sellistele aladele ei paigaldata loata sideliine, telefone ega muid sidevahendeid, elektri- või elektroonikaseadmeid.

7. Olenemata punkti 6 alapunkti d) vaatab komisjoni julgeolekuasutus enne SECRET UE/EU SECRET ja kõrgemal tasemel salastatud teabega seonduvate koosolekute toimimiseks või töö tegemiseks ette nähtud alade kasutamist, ning kui ohtu ELi salastatud teabele hinnatakse suureks, üle kõik sidevahendid ja elektri- või elektroonikaseadmed, tagamaks et selliste seadmetega ei saa edastada teavet tahtmatult ega varjatult arusaadaval kujul väljapoole turvaala piire.

8. Turvaalad, kus töötajad ei viibi 24 tundi ööpäevas, kontrollitakse vajaduse korral tavapärase töötaja lõppedes ja pisteliselt väljaspool tavapärasest tööaegast, välja arvatud juhul, kui alale on paigaldatud sissetungi avastamise süsteem.

9. Haldustegevuse ala piires võib ajutiselt luua turvaalad või tehniliselt kaitstud turvaalad salastatud teavet käsitlevate koosolekute pidamiseks või muul samalaadisel eesmärgil.

10. Komisjoni asjaomase talituse kohalik julgeolekuametnik koostab turvanõuete rakendamise korra iga oma vastutusosal oleva turvaala kohta, määrates kooskõlas käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjade sätetega kindlaks:

- a) millise tasemega ELi salastatud teavet võib kõnealusel alal töödelda ja säilitada;
- b) alal kohaldatavad järelevalve- ja kaitsemeetmed;
- c) isikud, kellel on nende teadmisyajadusest ja komisjoni julgeolekukontrolli läbimisest tulenevalt lubatud alale siseneda saatjata;
- d) vajaduse korral saatjatega või ELi salastatud teabe kaitsega seotud kord muudele isikutele alale juurdepääsu võimaldamisel;
- e) muud asjakohased meetmed ja toimingud.

11. Turvaaladele ehitatakse turvakambriid. Turvakambrite seinad, põrandad, laed, aknad ja lukustatavad ukseid peavad olema komisjoni julgeolekuasutuse heakskiiduga ja pakkuma samaväärset kaitset kui samal tasemel ELi salastatud teabe säilitamiseks heakskiidetud seifid.

Artikkel 19

Füüsilised kaitsemeetmed ELi salastatud teabe töötlemiseks ja säilitamiseks

1. RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel ELi salastatud teavet võib töödelda:
  - a) turvaalal;
  - b) haldustegevuse alal, tingimusel et ELi salastatud teave on kaitstud volitamata isikute juurdepääsu eest, või
  - c) väljaspool turvaala või haldustegevuse ala, tingimusel et valdaja veab ELi salastatud teavet vastavalt artiklile 31 ja kohustub järgima rakendusmeetmetes sätestatud kompenseerivaid meetmeid, mis tagavad ELi salastatud teabe kaitse volitamata isikute juurdepääsu eest.
2. RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel ELi salastatud teavet säilitatakse sobivas lukustatud kontorimööblis haldustegevuse alal või turvaalal. Seda võib ajutiselt säilitada väljaspool haldustegevuse ala või turvaala, tingimusel et valdaja kohustub järgima rakenduseeskirjades sätestatud kompenseerivaid meetmeid.
3. CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel ELi salastatud teavet võib töödelda:
  - a) turvaalal;
  - b) haldustegevuse alal, tingimusel et ELi salastatud teave on kaitstud volitamata isikute juurdepääsu eest, või
  - c) väljaspool turvaala või haldustegevuse ala, tingimusel et valdaja:
    - i) kohustub järgima rakenduseeskirjades sätestatud kompenseerivaid meetmeid, mis tagavad ELi salastatud teabe kaitse volitamata isikute juurdepääsu eest,
    - ii) hoiab ELi salastatud teavet kogu aeg isikliku järelevalve all ning
    - iii) on paberkujul dokumentide puhul teavitanud sellest asjaomast registrit.
4. CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel ELi salastatud teavet säilitatakse turvaalal seifis või turvakambris.
5. TRES SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel ELi salastatud teavet töödeldakse turvaalal, mille rajamise ja haldamise eest vastutab komisjoni julgeolekuasutus ning mille on vastaval tasemel akrediteerinud komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutus.
6. TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel ELi salastatud teavet säilitatakse turvaalal, mille on vastaval tasemel akrediteerinud komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutus, ühel järgmistest tingimustest:
  - a) seifis vastavalt artikli 18 sätetega, kasutades ühte või mitut järgmistest täiendavatest kontrollimeetmetest:
    - (1) julgeolekukontrolli läbinud turvatöötajate või valvetöötajate pidev kaitse või kontroll;
    - (2) heakskiidetud sissetungi avastamise süsteem koos turvateenistuse reageerimisüksusega, või
  - b) sissetungi avastamise süsteemiga varustatud turvakambris, mille juurde kuulub turvateenistuse reageerimisüksus.

Artikkel 20

ELi salastatud teabe kaitseks kasutatavate võtmete ja koodide haldamine

1. Ametiruumide, muude ruumide, turvakambrite ning seifide võtmete ja koodide haldamise kord kehtestatakse rakenduseeskirjades artikli 60 kohaselt. Selline kord peab kaitsma volitamata juurdepääsu eest.
2. Koodid tuleb pähe õppida ja koodi teadvate isikute arv peab olema võimalikult väike. ELi salastatud teabe säilitamiseks kasutatavate seifide ja turvakambrite koodi muudetakse:
  - a) uue seifi saamisel;
  - b) kõnealust koodi teadva personali koosseisu muutumise korral;
  - c) iga kord, kui on toimunud turvaintsident või kui seda kahtlustatakse;
  - d) kui lukku on hooldatud või parandatud ning
  - e) vähemalt iga 12 kuu järel.

4. PEATÜKK

ELI SALASTATUD TEABE HALDAMINE*Artikkel 21***Aluspõhimõtted**

1. Kõiki ELi salastatud dokumente tuleb hallata kooskõlas komisjoni dokumendihalduse poliitikaga ning seetõttu registreerida, kataloogida, säilitada ja hiljem hävitada, valimisse kaasata või ajalooarhiividesse saata vastavalt Euroopa Komisjoni toimikute suhtes kehtivale ühtsele komisjoniülesele säilitustähtaegade loetelule.
2. CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teave registreeritakse julgeolekukaalutlustel enne levitamist ja selle vastuvõtmisel. TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel salastatud teave registreeritakse selleks ettenähtud registrites.
3. Komisjonis luuakse kooskõlas artikli 27 sätetega ELi salastatud teabe registrisüsteem.
4. Komisjoni julgeolekuasutus kontrollib regulaarselt komisjoni talitusi ja objekte, kus toimub ELi salastatud teabe töötlemine või säilitamine.
5. ELi salastatud teabe edastamine talituste ja objektide vahel väljaspool füüsiliselt kaitstud alasid toimub järgmiselt:
  - a) üldjuhul edastatakse ELi salastatud teave elektrooniliselt, kaitstuna 5. peatüki kohaselt heakskiidetud krüptovahenditega;
  - b) kui punktis a osutatud edastusviisi ei kasutata, veetakse ELi salastatud teavet:
    - i) elektroonilisel andmekandjal (nt USB mä lupulk, CD, kõvaketas), kaitstuna 5. peatüki kohaselt heakskiidetud krüptovahenditega, või
    - ii) kõigil muudel juhtudel rakenduseeskirjade kohaselt.

*Artikkel 22***Salastatuse tasemed ja märged**

1. Teave peab olema salastatud, kui see vajab artikli 3 lõike 1 kohaselt kaitset seoses oma konfidentsiaalsusega.
2. ELi salastatud teabe koostaja vastutab selle salastatuse taseme määramise eest vastavalt asjaomastele salastamise rakenduseeskirjadele, standarditele ja suunistele ning teabe esialgse levitamise eest.
3. ELi salastatud teabe salastatuse tase määratakse artikli 3 lõike 2 ning asjaomaste rakenduseeskirjade kohaselt.
4. Salastatuse tase peab olema selgelt ja täpselt märgitud, olenemata sellest, kas ELi salastatud teave on paberkandjal, suuline või elektroonilises või muus vormis.
5. Ühe dokumendi eri osad (st leheküljed, lõigud, jaotised, lisad, liited, manused ja täiendused) võivad vajada erineval tasemel salastamist ning need tähistatakse vastavalt, sealhulgas nende säilitamisel elektroonilises vormis.
6. Dokumendi või faili üldine salastatuse tase on vähemalt sama kõrge kui selle kõige kõrgema salastatuse tasemega osal. Erinevatest allikatest pärineva teabe koondamisel vaadatakse lõpptulemus üle, et määrata kindlaks üldine salastatuse tase, sest vajalikuks võib osutada dokumendi üksikosadele määratud kõrgem salastatuse tase.
7. Võimaluse korral liigendatakse erinevatel tasemetel salastatud osi sisaldav dokument selliselt, et selle erinevatel tasemetel salastatud osad on kergesti tuvastatavad ja vajaduse korral eraldatavad ülejäänud dokumendist.
8. Kui dokumentidele on lisatud kiri või teade, määratakse sellele kõige kõrgema salastatuse tasemega dokumendi salastatuse tase. Kirja või teate koostaja märgib täpselt, milline on selle salastatuse tase ilma juurdelisatud dokumentideta, kasutades selleks asjakohast märget, näiteks:

CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL

Manus(t)eta RESTREINT UE/EU RESTRICTED

*Artikkel 23***Märked**

Lisaks ühele artikli 3 lõikes 2 nimetatud salastusmärke võib ELi salastatud teave kanda täiendavat märget, nagu:

- a) teabe koostajale viitav tunnus;
- b) piirangud, koodsõnad või lühendid, millega täpsustatakse dokumendiga seotud tegevusvaldkonda, dokumendi levitamist üksnes teadmisisvajaduse põhjal või kasutuspiiranguid;
- c) avaldatavuse märked;
- d) vajaduse korral kuupäev või konkreetne sündmus, pärast mida võib salastatuse taset alandada või salastatuse kustutada.

*Artikkel 24***Salastusmärgete lühendid**

1. Teksti üksikute lõikude salastatuse taseme märkimiseks võib kasutada salastatuse taseme standardlühendeid. Sellised lühendid ei asenda salastusmärke täielikku varianti.

2. ELi salastatud dokumentides võib lühemate kui ühe lehekülje pikkuste tekstilõikude salastatuse taseme märkimisel kasutada järgmisi standardlühendeid:

TRES SECRET UE/EU TOP SECRET	TS-UE/EU-TS
SECRET UE/EU SECRET	S-UE/EU-S
CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL	C-UE/EU-C
RESTREINT UE/EU RESTRICTED	R-UE/EU-R

*Artikkel 25***ELi salastatud teabe koostamine**

1. ELi salastatud dokumendi koostamisel:

- a) märgitakse igale leheküljele selgelt salastatuse tase;
- b) nummerdatakse iga lehekülg;
- c) peab dokumendil olema kirjas registrinumber ja teema, mis ei ole salastatud teave, välja arvatud juhul, kui see on sellisena tähistatud;
- d) märgitakse dokumendile koostamise kuupäev;
- e) SECRET UE/EU SECRET ja kõrgemal tasemel salastatud dokumentidele kantakse koopia number igale leheküljele, kui välja antakse mitu koopiat.

2. Kui punkti 1 ei ole võimalik ELi salastatud teabe suhtes kohaldada, võetakse kooskõlas rakenduseeskirjadega muid sobivaid meetmeid.

*Artikkel 26***ELi salastatud teabe salastatuse taseme alandamine ja salastatuse kustutamine**

1. Teabe koostamise ajal märgib koostaja võimaluse korral, kas ELi salastatud teabe salastatuse taset võib teataval kuupäeval või konkreetse sündmuse järel alandada või selle kustutada.

2. Komisjoni iga talitus vaatab korrapäraselt läbi tema koostatud ELi salastatud teabe, et teha kindlaks, kas salastatuse tase on jätkuvalt kehtiv. Rakenduseeskirjadega kehtestatakse süsteem, mille abil vaadatakse vähemalt iga viie aasta järel läbi sellise registreeritud ELi salastatud teabe salastatuse tase, mille on koostanud komisjon. Selline läbivaatamine ei ole vajalik, kui teabe koostaja on juba alguses osutanud, et teabe salastatuse taset alandatakse või salastatus kustutatakse automaatselt, ning teave on vastavalt tähistatud.

3. RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud ja komisjoni koostatud teabe salastatus loetakse automaatselt kustutatuks kolmekümne aasta möödudes kooskõlas määrusega (EMÜ, Euratom) nr 354/83, mida on muudetud nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 1700/2003 ⁽¹⁾.

Artikkel 27

ELi salastatud teabe registrisüsteem komisjonis

1. Ilma et see piiraks artikli 52 lõike 5 sätete kohaldamist, määratakse igas komisjoni talituses, kus töödeldakse või säilitatakse CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud teavet, ELi salastatud teabe kohalik register, mille ülesanne on tagada ELi salastatud teabe töötlemine käesoleva otsuse kohaselt.
2. ELi salastatud teabe registrit haldab peasekretariaat ja see on ELi salastatud teabe keskregister komisjonis. Register toimib:
  - ELi salastatud teabe kohaliku registrina komisjoni peasekretariaadile;
  - ELi salastatud teabe registrina komisjoniliikmete kabinettidele, kui neil puudub vastav kohalik ELi salastatud teabe register;
  - ELi salastatud teabe registrina peadirektoraatidele või talitustele, millel puudub kohalik ELi salastatud teabe register;
  - peamise sisenemis- ja väljumispunktina RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemest kuni SECRET UE/EU SECRET tasemeni salastatud teabe puhul, mida komisjon ja tema talitused vahetavad kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, ning erikorra kohaldamisel teabe puhul, mida vahetatakse teiste liidu institutsioonide, organite ja asutustega.
3. Komisjoni julgeolekuasutus määrab komisjonisese registri, mis toimib TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel salastatud teabe puhul keskele vastuvõtva ja edastava asutusena. Vajaduse korral võib määrata allregistreid kõnealust teavet registreerimise eesmärgil töötleva.
4. Sellised allregistrid ei tohi edastada TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel salastatud dokumente otse teistele sama TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET keskregistri allregistritele või väljapoole ilma nimetatud keskregistri sõnaselge nõusolekuta.
5. ELi salastatud teabe registrid luuakse 3. peatükis määratletud turvaaladena ning need akrediteerib komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutus.

Artikkel 28

Registri kontrolliametnik

1. Iga ELi salastatud teabe registrit haldab registri kontrolliametnik.
2. Registri kontrolliametnik peab olema läbinud nõuetekohase julgeolekukontrolli.
3. Registri kontrolliametnik jääb komisjoni talituse kohaliku julgeolekuametniku järelevalve alla seoses ELi salastatud dokumentide töötlemist käsitlevate sätete kohaldamise ning asjaomaste julgeolekunormide, -standardite ja -suuniste järgimisega.
4. Registri kontrolliametnik täidab oma vastutusalas oleva ELi salastatud teabe registri haldamisel järgmisi peamisi ülesandeid kooskõlas käesoleva otsuse ning asjaomaste rakenduseeskirjade, standardite ja suunistega:
  - ELi salastatud teabe registreerimise, säilitamise, reprodutseerimise, tõlkimise, edastamise, saatmise, hävitamise või ajalooarhiivide talitusse saatmisega seotud tegevuse juhtimine;
  - teabe salastatuse säilitamise vajaduse regulaarne kontrollimine;
  - muude ELi salastatud teabe kaitsega seotud ja rakenduseeskirjades sätestatud ülesannete täitmine.

Artikkel 29

ELi salastatud teabe registreerimine julgeolekukaalutlustel

1. Käesolevas otsuses tähendab julgeolekukaalutlustel registreerimine (edaspidi „registreerimine”) selliste menetluste kohaldamist, mille abil talletatakse ELi salastatud teabe kehtivusaja iga etapp, sealhulgas teabe levitamine.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1700/2003, 22. september 2003, millega muudetakse määrust (EMÜ, Euratom) nr 354/83, mis käsitleb Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ajalooarhiivide üldsusele kättesaadavaks tegemist (ELT L 243, 27.9.2003, lk 1).

2. Kogu CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL ja sellest kõrgemal tasemel salastatud teave või materjal registreeritakse selleks määratud registrites, kui struktuuriüksus selle saab või välja saadab.
3. Kui ELi salastatud teavet töödeldakse või säilitatakse side- ja infosüsteemi abil, võib registreerimiseks kasutada side- ja infosüsteemis sisalduvaid protsesse.
4. Üksikasjalikumad sätted ELi salastatud teabe julgeolekukaalutlustel registreerimise kohta nähakse ette rakenduseeskirjades.

Artikkel 30

ELi salastatud dokumentide kopeerimine ja tõlkimine

1. TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel salastatud dokumente ei tohi kopeerida ega tõlkida ilma nende koostaja eelneva kirjaliku nõusolekuta.
2. Kui SECRET UE/EU SECRET ja sellest madalamal tasemel salastatud dokumentide koostaja ei ole seadnud piiranguid nende kopeerimise või tõlkimise suhtes, võib dokumendi valdaja ülesandel neid kopeerida või tõlkida.
3. Originaaldokumendi suhtes kohaldatavaid turvameetmeid rakendatakse ka selle dokumendi koopiade ja tõlgete suhtes.

Artikkel 31

ELi salastatud teabe vedu

1. ELi salastatud teabe veol tuleb seda kaitsta loata avalikustamise eest.
2. ELi salastatud teabe veo suhtes kohaldatakse kaitsemeetmeid, mis:
  - on vastavuses veetava ELi salastatud teabe salastatuse tasemega ning
  - on kohandatud konkreetsetele veotingimustele sõltuvalt eelkõige sellest, kas ELi salastatud teavet veetakse:
    - komisjoni hoones või hoonetekompleksis;
    - ühes ja samas liikmesriigis paiknevate komisjoni hoonete piires;
    - liidu piires;
    - liidust kolmanda riigi territooriumile, ning
    - on kohandatud vastavalt ELi salastatud teabe iseloomule ja vormile.
3. Nimetatud kaitsemeetmed sätestatakse üksikasjalikult rakenduseeskirjades, või juhul kui tegemist on artiklis 42 osutatud projektide ja programmidega, programmi või projekti julgeolekujuhiste lahutamatu osana.
4. Rakenduseeskirjad või programmi või projekti julgeolekujuhised peavad sisaldama sätteid, mis on vastavuses ELi salastatud teabe salastatuse tasemega ja käsitlevad alljärgnevat:
  - veo liik, nt käsipost, sõjaline või diplomaatiline kullerteenus, postiteenus või kommertskullerteenus;
  - ELi salastatud teabe pakendamine;
  - tehnilised vastumeetmed ELi salastatud teabe veoks elektroonilisel andmekandjal;
  - mis tahes muud menetluslikud, füüsilised või elektroonilised meetmed;
  - registreerimismenetlused;
  - julgeolekukontrolli läbinud töötajate kasutamine.
5. Kui ELi salastatud teavet veetakse elektroonilisel andmekandjal, ja olenemata artikli 21 lõikest 5, võib asjaomastes rakenduseeskirjades esitatud kaitsemeetmeid täiendada asjakohaste tehniliste vastumeetmetega, mille on heaks kiitnud komisjoni julgeolekuasutus, et minimeerida teabe ohtu sattumise või kadumise riski.

*Artikkel 32***ELi salastatud teabe hävitamine**

1. ELi salastatud dokumendid, mida ei ole enam vaja, võib hävitada, võttes arvesse arhiveerimisega seotud õigusnorme ning komisjoni õigusnorme dokumentide haldamise ja arhiveerimise kohta, eelkõige ühtset komisjoniülest säilitustähtaegade loetelu.
2. CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL ja kõrgemal tasemel salastatud teabe hävitab vastutava ELi salastatud teabe registri kontrolliametnik dokumendi valdaja või pädeva asutuse ülesandel. Registri kontrolliametnik ajakohastab vastavalt registreerimisraamatuid ja muud registreerimisteavet.
3. SECRET UE/EU SECRET või TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel salastatud dokumendid hävitab registri kontrolliametnik ning hävitamise juures viibib tunnistaja, kes on läbinud vähemalt hävitatava dokumendi salastatuse tasemele vastava julgeolekukontrolli.
4. Registri kontrolliametnik ja tunnistaja, kui viimase kohalolek on nõutav, kirjutavad alla dokumendi hävitamise aktile, mida säilitatakse registris. ELi salastatud teabe registri vastutav kontrolliametnik säilitab TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel salastatud dokumentide hävitamise akte vähemalt kümme aastat ja CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL ning SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud dokumentide hävitamise akte vähemalt viis aastat.
5. Salastatud, sealhulgas RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud dokumendid hävitatakse viisil, mis on sätestatud rakenduseeskirjades ning vastab asjakohastele ELi või samaväärsetele standarditele.
6. ELi salastatud teabe salvestamiseks kasutatud elektroonilised salvestusvahendid hävitatakse vastavalt rakenduseeskirjades sätestatud menetlustele.

*Artikkel 33***ELi salastatud teabe hävitamine hädaolukorras**

1. ELi salastatud teavet valdavad komisjoni talitused koostavad kohalikel tingimustel põhinevaid plaane Euroopa Liidu salastatud materjali kaitsmiseks kriisiolukorras, sealhulgas vajaduse korral hädaolukorras hävitamise ja evakueerimise plaanid. Nad teevad teatavaks juhised, mida peetakse vajalikuks, et vältida ELi salastatud teabe sattumise volitamata isikute kätte.
2. CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL ja SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud materjali kaitsmiseks ja/või hävitamiseks kriisiolukorras võetavad meetmed ei tohi mingil juhul kahjustada TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel salastatud materjali, sealhulgas šifreerimisvahendite kaitsmist või hävitamist, mis on olulisemad kui kõik muud ülesanded.
3. Hädaolukorras, kus esineb otsene ELi salastatud teabe loata avalikustamise oht, hävitab teabe valdaja selle viisil, mis teeb võimatuks ELi salastatud teabe tervikliku või osalise taastamise. Koostajat ja päritoluregistrit teavitatakse registreeritud ELi salajase teabe hävitamisest hädaolukorra tõttu.
4. Üksikasjalikumad sätted ELi salastatud teabe hävitamise kohta nähakse ette rakenduseeskirjades.

5. PEATÜKK

ELI SALASTATUD TEABE KAITSE SIDE- JA INFOSÜSTEEMIDES*Artikkel 34***Infokindluse aluspõhimõtted**

1. Infokindlus side- ja infosüsteemide valdkonnas tähendab kindlust, et sellised süsteemid kaitsevad neis töödeldavat teavet ning toimivad ettenähtud korras, ettenähtud ajal ja õiguspäraste kasutajate juhtimisel.

2. Tõhus infokindlus tagab asjakohasel tasemel:
  - autentsuse: tagatis, et teave on ehtne ja pärineb heausksest allikast;
  - käideldavuse: teave on volitatud isiku taotluse korral kättesaadav ja kasutatav;
  - konfidentsiaalsuse: teavet ei avalikustata volitamata isikutele, üksustele või töötlemiseks;
  - tervikluse: vara ja teabe täpsuse ja terviklikkuse kaitse;
  - salgamise vääramise: võime tõestada tegevuse või sündmuse toimumist selliselt, et kõnealuse sündmuse või tegevuse toimumist ei saa hiljem eitada.
3. Infokindluse aluseks on riskijuhtimisprotsess.

Artikkel 35

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „akrediteerimine” – turvalisuse akrediteerimise asutuse poolt side- ja infosüsteemile antav ametlik luba ja heakskiit töödelda ELi salastatud teavet süsteemi töökeskkonnas pärast julgeolekukava ametlikku kinnitamist ja nõuetekohast rakendamist;
- b) „akrediteerimisprotsess” – ülesanded, mis tuleb täita enne akrediteerimist turvalisuse akrediteerimise asutuse poolt. Need ülesanded esitatakse akrediteerimisprotsessi standardis;
- c) „side- ja infosüsteem” – süsteem, mis võimaldab elektroonilises vormis oleva teabe töötlemist. Side- ja infosüsteem hõlmab kõiki selle toimimiseks vajalikke vahendeid, sealhulgas infrastruktuuri, töökorralduse, töötajate ja teabega seotud ressursse;
- d) „jääkrisk” – risk, mis jääb püsima pärast turvameetmete rakendamist, eeldusel et kõik ohud ei ole tõrjutud ning kõiki haavatavusi ei saa kõrvaldada;
- e) „risk” – võimalus, et teatav oht kasutab ära organisatsiooni või selle poolt kasutatava süsteemi sisemisi või väliseid haavatavusi ja kahjustab seeläbi organisatsiooni ja selle materiaalsel ja mittemateriaalsel vara. Riski mõõdetakse olemasolevate ohtude tõenäosuse ja nende mõju kombinatsioonina;
- f) „riski aktsepteerimine” – otsus leppida jääkriski edasise olemasoluga pärast riski käsitlemist;
- g) „riski hindamine” – ohtude ja haavatavuse kindlakstegemine ning sellega seotud riskianalüüsi, st riski tõenäosuse ja mõju analüüsi koostamine;
- h) „riskiteavitus” – side- ja infosüsteemide kasutajaskonna riskiteadlikkuse suurendamine, heakskiitvate asutuste teavitamine sellistest riskidest ja riske käsitlev aruandlus töötlejatele;
- i) „riski käsitlemine” – riski leevendamine, kõrvaldamine, vähendamine (tehniliste, füüsiliste, korralduslike või menetluslike meetmete asjakohase kombineerimise abil), riski ülekandmine või seire.

Artikkel 36

ELi salastatud teabe töötlemine side- ja infosüsteemides

1. Side- ja infosüsteemid töötlevad ELi salastatud teavet kooskõlas infokindluse kontseptsiooniga.
2. ELi salastatud teabe töötlemisel side- ja infosüsteemides vastavalt komisjoni infosüsteemide julgeolekupoliitikale, millele on osutatud komisjoni otsuses K(2006) 3602, ⁽¹⁾ viitab sellele, et:
  - a) infosüsteemide julgeolekupoliitika rakendamiseks infosüsteemi kogu kasutusaja vältel kohaldatakse mudelit „planeeriteosta-kontrolli-tegutse”;
  - b) julgeolekuvajadused tuleb kindlaks teha ettevõtlusele avalduva mõju hindamise kaudu;
  - c) infosüsteemi ja selles sisalduvate andmete kohta tuleb koostada vara ametlik liigitus;

⁽¹⁾ Otsus K(2006) 3602, 16. august 2006, milles käsitletakse Euroopa Komisjoni kasutatavate infosüsteemide turvalisust.

- d) kõik infosüsteemide turvalisuse poliitikas kindlaksmääratud kohustuslikud julgeolekumeetmed peavad olema rakendatud;
- e) kohaldada tuleb riskijuhtimisprotsessi, mis koosneb järgmistest etappidest: ohtude ja haavatavuse kindlakstegemine, riskihindamine, riskide käsitlemine, riski aktsepteerimine ja riskidest teatamine;
- f) koostatakse julgeolekukava, sealhulgas julgeolekupoliitika ja turvanõuete rakendamise kord, rakendatakse ja kontrollitakse seda ja vaadatakse see läbi.
3. Kõik töötajad, kes osalevad ELi salastatud teavet töötleva side- ja infosüsteemi loomisel, arendamisel, katsetamisel, rakendamisel, haldamisel või kasutamisel, teavitavad turvalisuse akrediteerimise asutust kõigist võimalikest teabe turvalisusega seotud puudujääkidest, intsidentidest, rikkumistest või teabe ohtu sattumisest, mis võivad mõjutada side- ja infosüsteemi ja/või selles sisalduva ELi salastatud teabe kaitset.
4. Kui ELi salastatud teavet kaitstakse krüptovahenditega, kiidetakse sellised vahendid heaks järgmiselt:
- a) eelistatud on tooted, mille on heaks kiitnud nõukogu või selle peasekretär nõukogu krüptovahendite heakskiitmise asutuse ülesannetes ning komisjoni julgeolekualase eksperdirühma soovitusel;
- b) kui see on õigustatud konkreetsetel operatiivsetel põhjustel, võib komisjoni krüptovahendite heakskiitmise asutus loobuda komisjoni julgeolekualase eksperdirühma soovitusel punktis a sätestatud nõuetest ja anda konkreetseks tähtjaks ajutise heakskiidu.
5. ELi salastatud teabe elektroonilise edastamise, töötlemise ja säilitamise ajal kasutatakse heakskiidetud krüptovahendeid. Olenemata nimetatud nõudest võib erakorraliste asjaolude või spetsiifiliste tehniliste tingimuste korral pärast komisjoni krüptovahendite heakskiitmise asutuselt heakskiidu saamist kohaldada erimenetlusi.
6. Rakendatakse turvameetmeid, et kaitsta CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teavet töötlevaid side- ja infosüsteeme sellise teabe ohtu sattumise eest tahtmatu elektromagnetkiirguse kaudu („TEMPEST-turvameetmed”). Sellised turvameetmed peavad olema vastavuses teabe kasutusrisiki ja salastatuse tasemega.
7. Komisjoni julgeolekuasutus seab sisse järgmised asutused:
- infokindluse asutus;
  - turvalisuse akrediteerimise asutus;
  - TEMPEST-asutus;
  - krüptovahendite heakskiitmise asutus;
  - krüptomaterjalide jaotamise asutus.
8. Komisjoni julgeolekuasutus määrab igale süsteemile infokindluse rakendusasutuse.
9. Lõigetes 7 ja 8 nimetatud asutuste ülesanded sätestatakse rakenduseeskirjades.

Artikkel 37

ELi salastatud teavet töötlevate side- ja infosüsteemide akrediteerimine

1. Kõik ELi salastatud teavet töötlevad side- ja infosüsteemid läbivad akrediteerimisprotsessi, mis tugineb infokindluse põhimõtetele ja mille üksikasjalikkus peab olema vastavuses nõutud kaitsetasemega.
2. Akrediteerimisprotsess peab sisaldama komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutuselt saadud ametlikku kinnitust side- ja infosüsteemi julgeolekukavale, tagamaks, et:
- a) artikli 36 lõikes 2 osutatud riskijuhtimisprotsessi on rakendatud nõuetekohaselt;
- b) süsteemi omanik on teadlikult aktsepteerinud jääkriski; ning
- c) kooskõlas käesoleva otsusega on saavutatud side- ja infosüsteemi ning selles töödeldava ELi salastatud teabe piisav kaitsetase.

3. Komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutus väljastab akrediteerimisteatise, milles määratakse kindlaks ELi salastatud teabe maksimaalne salastatuse tase, mida side- ja infosüsteem võib töödelda, ning vastavad töötingimused. See ei piira nende ülesannete täitmist, mis on usaldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 512/2014⁽¹⁾ artiklis 11 määratletud turvalisuse akrediteerimise ametile.
4. Ühine turvalisuse akrediteerimise amet vastutab komisjoni mitut osapoolt hõlmava side- ja infosüsteemi akrediteerimise eest. Amet moodustatakse kõigi osapoolte turvalisuse akrediteerimise asutuste esindajatest ja selle eesistuja on komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutuse esindaja.
5. Akrediteerimisprotsess koosneb teatavatest osapoolte täidetavatest ülesannetest. Akrediteerimist käsitlevate toimikute ja dokumentide ettevalmistamise eest vastutab täielikult side- ja infosüsteemi omanik.
6. Akrediteerimise eest vastutab komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutus, kellel on side- ja infosüsteemi kasutusaja mis tahes hetkel õigus:
  - a) nõuda akrediteerimisprotsessi rakendamist;
  - b) auditeerida või kontrollida side- ja infosüsteemi;
  - c) juhul kui töötingimused ei ole enam täidetud, nõuda julgeoleku tõhustamise kava koostamist ja tulemuslikku elluviimist kindlaksmääratud aja jooksul, tühistades vajaduse korral side- ja infosüsteemiga töötamise loa, kuni töötingimused on taas täidetud.
7. Akrediteerimisprotsess määratakse kindlaks ELi salastatud teavet töötleva side- ja infosüsteemi akrediteerimisprotsessi standardis, mis võetakse vastu kooskõlas otsuse K(2006) 3602 artikli 10 lõikega 3.

Artikkel 38

Erakorralised asjaolud

1. Olenemata käesoleva peatüki sätetest võib erakorraliste asjaolude, nagu ähvardava või reaalse kriisi, konflikti, sõjalukorra või operatiivsete erakorraliste asjaolude korral rakendada allpool kirjeldatud konkreetseid menetlusi.
2. ELi salastatud teavet võib pädeva asutuse nõusolekul edastada, kasutades madalama salastatuse taseme jaoks heakskiidetud krüptovahendeid või krüpteerimata kujul, kui mis tahes viivitus põhjustaks selgelt suuremat kahju kui salastatud teabe avalikuks saamisega kaasnev kahju ja kui:
  - a) teabe saatja ja saaja käsutuses ei ole nõutavat krüptoseadet ning
  - b) salastatud materjali õigeaegne edastamine muude vahendite abil ei ole võimalik.
3. Punktis 1 kirjeldatud asjaolude korral edastatud salastatud teavet ei tähistata märgete või tunnustega, mis eristavad seda salastamata teabest või teabest, mida on võimalik kaitsta olemasoleva krüptovahendiga. Teabe saajaid teavitatakse salastatuse tasemest viivitamata muude vahendite abil.
4. Pädevale asutusele ja komisjoni julgeolekualasele eksperdirühmale esitatakse sellekohane aruanne.

6. PEATÜKK

TÖÖSTUSJULGEOLEK

Artikkel 39

Aluspõhimõtted

1. Tööstusjulgeolek tähendab meetmete kohaldamist selleks, et tagada ELi salastatud teabe kaitsmine
  - a) salastatud lepingute raames järgmiselt:
    - i) kandidaatide ja pakkujate poolt kogu pakkumismenetluse ja lepingu sõlmimise menetluse vältel;
    - ii) lepinglaste ja all-lepinglaste poolt kogu salastatud lepingute kehtivusaja vältel;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 512/2014, 16. aprill 2014, millega muudetakse määrust (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur (ELT L 150, 20.5.2014, lk 72).

- b) salastatud toetuslepingute raames järgmiselt:
  - i) taotlejate poolt toetuse eraldamismenetluse vältel;
  - ii) toetusesaajate poolt kogu salastatud toetuslepingute kehtivusaja vältel.
- 2. Sellised lepingud või toetuslepingud ei käsitle TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET tasemel salastatud teavet.
- 3. Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse salastatud lepingutele või lepinglastele osutavaid käesoleva peatüki sätteid ka salastatud all-lepingute ja all-lepinglaste suhtes.

Artikkel 40

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „salastatud leping” – nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ⁽¹⁾ kohane raamleping või leping, mille komisjon või selle talitus on sõlminud lepinglasega vallas- või kinnisvara tarnimise, tööde tegemise või teenuste osutamise eesmärgil ning mille täitmise eelduseks on või mille täitmisega kaasneb ELi salastatud teabe loomine, töötlemine või säilitamine;
- b) „salastatud all-leping” – leping, mille komisjoni või selle talituse lepinglane on sõlminud teise lepinglasega (st all-lepinglasega) vallas- või kinnisvara tarnimise, tööde tegemise või teenuste osutamise eesmärgil ning mille täitmise eelduseks on või mille täitmisega kaasneb ELi salastatud teabe loomine, töötlemine või säilitamine;
- c) „salastatud toetusleping” – kokkulepe, mille alusel komisjon eraldab toetuse määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 I osa VI jaotise kohaselt ning mille täitmise eelduseks on või mille täitmisega kaasneb ELi salastatud teabe loomine, töötlemine või säilitamine;
- d) „määratud julgeolekuasutus” – asutus, kes vastutab liikmesriigi julgeolekuasutuse ees tööstus- või muudele üksustele riigi kõigi tööstusjulgeolekuga seotud poliitikaküsimuste edastamise eest ning kõnealuse poliitika rakendamisel suuniste ja abi andmise eest. Määratud julgeolekuasutuse ülesandeid võib täita riiklik julgeolekuasutus või muu pädev asutus.

Artikkel 41

Salastatud lepingute või toetuslepingute menetlus

- 1. Iga komisjoni talitus kui lepingu sõlmija tagab, et salastatud lepingute või toetuslepingute sõlmimisel järgitakse käesolevas peatükis sätestatud ja lepingus osutatud või sisalduvaid tööstusjulgeoleku miinimumstandardeid.
- 2. Lõike 1 kohaldamisel küsivad komisjoni pädevad talitused nõu personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadilt, eriti selle julgeolekudirektoraadilt, ning kohustuvad tagama, et lepingute, all-lepingute ja toetuslepingute näidismvormid sisaldavad ELi salastatud teabe kaitse aluspõhimõtteid ja miinimumstandardeid käsitlevaid sätteid, mida lepinglased, all-lepinglased ja toetuslepingutega hõlmatud toetusesaajad peavad täitma.
- 3. Komisjon teeb tihedat koostööd asjaomase liikmesriigi riikliku või määratud julgeolekuasutuse või muu pädeva asutusega.
- 4. Kui lepingu sõlmija kavatseb algatada menetluse salastatud lepingu või toetuslepingu sõlmimiseks, pöördub ta menetluse salastatud iseloomu ja menetluse osadega seotud küsimustes komisjoni julgeolekuasutuse poole kõigis menetluse etappides.
- 5. Salastatud lepingute, all-lepingute, toetuslepingute ja lepinguteadete vormid ja näidised, juhised töötlemisluba eeldavate olukordade tarbeks, programmi või projekti julgeolekujuhised, julgeolekuaspekte käsitlevad dokumendid, külastused ning salastatud lepingute või salastatud toetuslepingute kohane ELi salastatud teabe edastamine ja vedu sätestatakse tööstusjulgeoleku rakenduseeskirjades pärast konsulteerimist komisjoni julgeolekualase eksperdirühmaga.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, 25. juuni 2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1).

6. Komisjon võib sõlmida salastatud lepinguid või toetuslepinguid, et usaldada ülesandeid, millega kaasneb juurdepääs ELi salastatud teabele või sellise teabe töötlemine või säilitamine, ettevõtjatele, kes on registreeritud liikmesriigis või kolmandas riigis, kellega on sõlmitud leping või halduskokkulepe vastavalt käesoleva otsuse 7. peatükile.

Artikkel 42

Salastatud lepingu või toetuslepingu turvaelemendid

1. Salastatud lepingud või toetuslepingud peavad sisaldama järgmisi turvaelemente:

Programmi või projekti julgeolekujuhised

- a) „Programmi või projekti julgeolekujuhised” – loetelu julgeolekumenetlustest, mida kohaldatakse konkreetse programmi või projekti suhtes julgeolekumenetluste standardimiseks. Seda võib programmi või projekti kestel muuta.
- b) Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat koostab üldised programmi või projekti julgeolekujuhised; ELi salastatud teabe töötlemise või säilitamisega seotud programmide või projektide eest vastutavad komisjoni talitused võivad vajaduse korral koostada spetsiifilisi programmi või projekti julgeolekujuhiseid, mis põhinevad üldistel programmi või projekti julgeolekujuhistel.
- c) Spetsiifiline programmi või projekti julgeolekujuhised koostatakse eelkõige selliste programmide ja projektide tarbeks, mida iseloomustab märkimisväärne maht, ulatus või keerukus või lepinglaste, toetusesaajate ning muude partnerite ja sidusrühmade arvukus ja/või mitmekesisus, näiteks nende õigusliku seisundi poolest. Spetsiifilise programmi või projekti julgeolekujuhised koostab programmi või projekti haldav komisjoni talitus või talitused, kes teeb tihedat koostööd personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadiga.
- d) Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat esitab nii üldised kui ka spetsiifilised programmi või projekti julgeolekujuhised nõuannete saamiseks komisjoni julgeolekualasele ekspertiirühmale.

Julgeolekuaspekte käsitlev dokument

- a) „Julgeolekuaspekte käsitlev dokument” – lepingu sõlmija poolt esitatud konkreetsete lepinguliste tingimuste kogum, mis moodustab sellise salastatud lepingu lahutamatu osa, millega kaasneb juurdepääs ELi salastatud teabele või millega kaasneb sellise teabe loomine, ning millega määratakse kindlaks lepingu julgeolekunõuded või need lepingu osad, millele on tarvis tagada julgeolekukaitse.
- b) Lepinguga seotud konkreetseid julgeolekunõudeid kirjeldatakse julgeolekuaspekte käsitlevas dokumendis. Julgeolekuaspekte käsitlev dokument sisaldab vajaduse korral salastatuse taseme määramise juhendit ning see on salastatud lepingu, all-lepingu või toetuslepingu lahutamatu osa.
- c) Julgeolekuaspekte käsitlev dokument sisaldab sätteid, milles nõutakse, et lepinglane või toetusesaaja järgiks käesolevas otsuses sätestatud miinimumstandardeid. Lepingu sõlmija kohustub tagama, et julgeolekuaspekte käsitlevas dokumendis on sätestatud, et nimetatud miinimumstandardite mittejärgimine võib olla piisav alus lepingu või toetuslepingu lõpetamiseks.

2. Nii programmi või projekti julgeolekujuhised kui ka julgeolekuaspekte käsitlevad dokumendid sisaldavad kohustusliku turvaelemendina salastatuse taseme määramise juhendit:

- a) „salastatuse taseme määramise juhend” – dokument, milles kirjeldatakse programmi, projekti, lepingu või toetuslepingu salastatud osasid, määrares kindlaks neile kohaldatavad salastatuse tasemed. Salastatuse taseme määramise juhendit võib kogu programmi, projekti, lepingu või toetuslepingu kehtivuse aja jooksul täiendada ja nende teabelementide salastatuse taset võib muuta või alandada; kui salastatuse taseme määramise juhend on olemas, on see julgeolekuaspekte käsitleva dokumendi osa.
- b) Enne salastatud lepingu sõlmimist või sellise lepingu sõlmimise pakkumismenetluse algatamist määrab komisjoni talitus kui lepingu sõlmija kindlaks kandidaatidele ja pakkujatele või lepinglastele edastatava teabe salastatuse taseme ning samuti lepinglaste poolt koostatava teabe salastatuse taseme. Selleks koostab ta pärast komisjoni julgeolekuasutusega konsulteerimist lepingu täitmiseks kasutatava salastatuse taseme määramise juhendi kooskõlas käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjadega.

- c) Salastatud lepingu eri osade salastatuse taseme määramisel kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:
- i) salastatuse taseme määramise juhendi koostamisel võtab komisjoni talitus kui lepingu sõlmija arvesse kõiki asjaomaseid julgeolekuaspekte, sealhulgas salastatuse taset, mille teabe koostaja on määranud lepingus kasutatavale ja heakskiidetud teabele;
  - ii) lepingu üldine salastatuse tase ei või olla madalam kui selle mis tahes osa kõrgeim salastatuse tase ning
  - iii) lepingu täitmise käigus lepinglaste koostatud või neile esitatud teabe salastatuse taseme muutumise korral ning kui salastatuse taseme määramise juhendit edaspidi muudetakse, võtab lepingu sõlmija vajaduse korral komisjoni julgeolekuasutuse kaudu ühendust liikmesriikide riikliku või määratud julgeolekuasutuse või muu asjaomase pädeva julgeolekuasutusega.

Artikkel 43

Lepinglaste ja toetusesaajate personali juurdepääs ELi salastatud teabele

Lepingu või toetuslepingu sõlmija tagab, et salastatud leping või salastatud toetusleping sisaldab sätteid selle kohta, et lepinglase, all-lepinglase või toetusesaaja personal, kes vajab salastatud lepingu, all-lepingu või toetuslepingu täitmiseks juurdepääsu ELi salastatud teabele, saab sellise juurdepääsu üksnes juhul, kui:

- a) nad on läbinud vastava taseme julgeolekukontrolli või on muul viisil nõuetekohaselt volitatud ja nende teadmismisvajadus on kindlaks tehtud;
- b) neid on teavitatud ELi salastatud teabe kaitseks vajalikest kehtivatest julgeolekunormidest ning nad on kinnitanud oma vastutust seoses kõnealuse teabe kaitsmisega;
- c) nad on läbinud vastava riikliku või määratud julgeolekuasutuse või muu pädeva asutuse julgeolekukontrolli juurdepääsuks CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud teabele.

Artikkel 44

Töötlemisluba

1. „Töötlemisluba” – riikliku julgeolekuasutuse, määratud julgeolekuasutuse või muu pädeva julgeolekuasutuse haldusotsus selle kohta, et lähtudes julgeoleku seisukohast, võib ettevõtja pakkuda piisaval tasemel kaitset teataval salastatuse tasemel ELi salastatud teabele.

2. Liikmesriigi riikliku või määratud julgeolekuasutuse või muu pädeva julgeolekuasutuse väljastatud töötlemisluba, millel peab kooskõlas siseriiklike õigusnormidega olema kirjas, et ettevõtja suudab oma valdustes kaitsta asjaomasel salastatuse tasemel (CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET) ELi salastatud teavet, esitatakse komisjoni julgeolekuasutusele, kes edastab selle lepingu või toetuslepingu sõlmijana tegutsevale komisjoni talitusele, enne kui kandidaadile, pakkujale, lepinglasele või toetuse taotlejale või saajale tohib edastada ELi salastatud teavet või võimaldada sellele juurdepääsu.

3. Kui see on asjakohane, teavitab lepingu sõlmija komisjoni julgeolekuasutuse kaudu asjakohast riiklikku või määratud julgeolekuasutust või muud pädevat julgeolekuasutust sellest, et lepingu täitmiseks on vaja töötlemisluba. Töötlemis- või juurdepääsuluba on nõutav, kui hanke- või toetusmenetluse käigus on vaja väljastada CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel ELi salastatud teavet.

4. Kui nõutakse töötlemisluba, ei sõlmi lepingu või toetuslepingu sõlmija eelistatud pakkujat või osalejaga salastatud lepingut või toetuslepingut enne, kui ta on saanud selle liikmesriigi riiklikult või määratud julgeolekuasutuselt või muult pädevalt julgeolekuasutuselt, kus on asjaomase lepinglase või all-lepinglase asukoht, kinnituse selle kohta, et on väljastatud asjakohane töötlemisluba.

5. Kui töötlemisloa väljastanud riiklik või määratud julgeolekuasutus või muu pädev julgeolekuasutus on teavitanud komisjoni julgeolekuasutust töötlemisluba mõjutavatest muudatustest, teatab komisjoni julgeolekuasutus sellest lepingu või toetuslepingu sõlmijana tegutsevale komisjoni talitusele. All-lepingust teavitatakse riiklikku või määratud julgeolekuasutust või muud pädevat julgeolekuasutust.

6. Töötlemisloa tühistamine asjaomase riikliku või määratud julgeolekuasutuse või muu pädeva julgeolekuasutuse poolt on lepingu või toetuslepingu sõlmijale piisav alus salastatud lepingu lõpetamiseks või kandidaadi, pakkujate või taotleja hankekonkursilt kõrvaldamiseks. Sellekohane säte lisatakse koostatavatesse näidislepingutesse ja näidistoetuslepingutesse.

Artikkel 45

Salastatud lepinguid ja toetuslepinguid käsitlevad sätted

1. Kandidaadile, pakkujale või taotlejale hankemenetluse käigus ELi salastatud teabe edastamise korral sisaldab pakkumiskutse või konkursikutse sätet, millega kohustatakse kandidaati, pakkujat või taotlejat, kes pakkumist või projekti ei esita või kes ei osutu väljavalituks, tagastama kindlaksmääratud tähtaja jooksul kõik salastatud dokumendid.
2. Lepingu või toetuslepingu sõlmija teavitab komisjoni julgeolekuasutuse kaudu pädevat riiklikku või määratud julgeolekuasutust või muud pädevat julgeolekuasutust salastatud lepingu või toetuslepingu sõlmimisest ja sellega seotud andmetest, nagu lepinglas(t)e või toetusesaajate nimed, lepingu kehtivusaeg ja maksimaalne salastatuse tase.
3. Sellise lepingu või toetuslepingu lõpetamisel teavitab lepingu või toetuslepingu sõlmija komisjoni julgeolekuasutuse kaudu viivitamata selle liikmesriigi riiklikku või määratud julgeolekuasutust või muud pädevat julgeolekuasutust, kus lepinglane või toetusesaaja on registreeritud.
4. Üldiselt nõutakse, et lepinglane või toetusesaaja tagastab salastatud lepingu või toetuslepingu lõpetamisel või toetusesaaja osalemise katkestamisel tema valduses oleva ELi salastatud teabe lepingu või toetuslepingu sõlmijale.
5. Erisätteid ELi salastatud teabe hävitamiseks salastatud lepingu või salastatud toetuslepingu täitmise jooksul või lõpetamisel sätestatakse julgeolekuaspekte käsitlevas dokumendis.
6. Kui lepinglasel või toetusesaajal lubatakse ELi salastatud teavet säilitada pärast salastatud lepingu või toetuslepingu lõppemist, järgib kõnealune lepinglane või toetusesaaja jätkuvalt käesolevas otsuses sisalduvaid miinimumstandardeid ning kaitseb ELi salastatud teabe konfidentsiaalsust.

Artikkel 46

Salastatud lepinguid käsitlevad erisätted

1. ELi salastatud teabe kaitse tingimused, mille alusel lepinglane võib sõlmida all-lepinguid, määratakse kindlaks pakkumiskutses ja salastatud lepingus.
2. Lepinglane peab enne salastatud lepingu mis tahes osa täitmiseks all-lepingu sõlmimist saama selleks lepingu sõlmijalt loa. Kolmandas riigis registreeritud all-lepinglastega ei sõlmita all-lepinguid, millega kaasneb juurdepääs ELi salastatud teabele, kui puudub 7. peatükis sätestatud salastatud teabe kaitse õigusraamistik.
3. Lepinglane vastutab selle tagamise eest, et all-lepinguga seotud mis tahes tegevus oleks kooskõlas käesolevas otsuses sätestatud miinimumstandarditega, ning ei anna ELi salastatud teavet all-lepinglasele ilma lepingu sõlmija eelneva kirjaliku nõusolekuta.
4. Lepinglase või all-lepinglase koostatud või töödeldava ELi salastatud teabe korral on teabe koostajaks komisjon, kelle õigusi teostab lepingu sõlmija.

Artikkel 47

Salastatud lepingutega seotud külastused

1. Kui komisjoni töötajatel või lepinglase või toetusesaaja töötajatel on salastatud lepingu või toetuslepingu täitmiseks vaja üksteise objektidel juurdepääsu CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud teabele, tuleb külastusi korraldada koostöös riiklike või määratud julgeolekuasutuste või muude asjaomaste pädevate julgeolekuasutusega. Komisjoni julgeolekuasutusele antakse sellistest külastustest teada. Riiklikud või määratud julgeolekuasutused või muud pädevad julgeolekuasutused võivad siiski seoses konkreetsete programmide või projektidega kokku leppida korra, millealusel võib selliseid külastusi korraldada otse.

2. Kõigil külastajatel peab olema juurdepääsuluba salastatud lepinguga seotud ELi salastatud teabele ja teadmisyajadus sellise teabe suhtes.
3. Külastajatele võimaldatakse juurdepääs vaid külaskäigu eesmärgiga seotud ELi salastatud teabele.
4. Üksikasjalikumad sätted nähakse ette rakenduseeskirjades.
5. Käesolevas otsuses ja lõikes 4 osutatud rakenduseeskirjades ette nähtud ning salastatud lepingutega seotud külastusi käsitlevate sätete järgimine on kohustuslik.

Artikkel 48

ELi salastatud teabe edastamine ja vedu seoses salastatud lepingute või salastatud toetuslepingutega

1. ELi salastatud teabe elektroonilise edastamise suhtes kohaldatakse käesoleva otsuse 5. peatüki asjakohaseid sätteid.
2. ELi salastatud teabe veo suhtes kohaldatakse käesoleva otsuse 4. peatüki ja rakenduseeskirjade sätteid kooskõlas siseriiklike õigusnormidega.
3. Salastatud materjali vedamisel kaubana kohaldatakse julgeolekukorra kindlaksmääramisel järgmisi põhimõtteid:
  - a) julgeolek kindlustatakse lähtekohast lõppsihtkohta vedamise kõigil etappidel;
  - b) saadetisele kohaldatava kaitse tase määratakse selles sisalduva materjali kõrgeima salastatuse taseme põhjal;
  - c) enne CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või SECRET UE/EU SECRET tasemel salastatud materjali piiriülest vedu koostab saatja veoplaani, mille kiidab heaks asjaomane riiklik või määratud julgeolekuasutus või muu asjaomane pädev julgeolekuasutus;
  - d) vedod toimuvad võimalikult täpselt punktist punkti ja need lõpetatakse nii kiiresti, kui asjaolud seda võimaldavad;
  - e) võimaluse korral peaks teekond kulgema üksnes läbi liikmesriikide. Teekond läbi Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide tuleks ette võtta üksnes juhul, kui selleks on andnud loa nii lähteriigi kui ka vastuvõtjariigi riiklik julgeolekuasutus või määratud julgeolekuasutus või muu pädev julgeolekuasutus.

Artikkel 49

ELi salastatud teabe edastamine kolmandates riikides paiknevatele lepinglastele või toetusesaajatele

ELi salastatud teave edastatakse kolmandates riikides paiknevatele lepinglastele ja toetusesaajatele vastavalt turvameetetele, mis on kokku lepitud komisjoni julgeolekuasutuse või komisjoni talituse kui lepingu või toetuslepingu sõlmija ning selle asjaomase kolmanda riigi riikliku või määratud julgeolekuasutuse vahel, kus lepinglane või toetusesaaja on registreeritud.

Artikkel 50

RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud teabe töötlemine salastatud lepingute või salastatud toetuslepingute kontekstis

1. RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud ning salastatud lepingute või salastatud toetuslepingute kontekstis töödeldava või säilitatava teabe kaitse põhineb proportsionaalsuse ja kulutasuvuse põhimõtetel.
2. RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud teabe töötlemist hõlmavate salastatud lepingute või salastatud toetuslepingute kontekstis ei ole nõutav töötlemisluba ega juurdepääsuluba.
3. Kui leping või toetusleping hõlmab RESTREINT UE/EU RESTRICTED tasemel salastatud teabe töötlemist lepinglase või toetusesaaja side- ja infosüsteemis, tagab lepingu või toetuslepingu sõlmija pärast konsulteerimist komisjoni julgeolekuasutusega, et lepingus või toetuslepingus täpsustatakse side- ja infosüsteemi akrediteerimiseks või heakskiitmiseks vajalikud tehnilised ja haldusnõuded, mis on vastavuses hinnatud riskiga ja milles on arvesse võetud kõiki olulisi tegureid. Sellise side- ja infosüsteemi akrediteerimise või heakskiitmise ulatus lepitakse kokku komisjoni julgeolekuasutuse ja asjaomase riikliku või määratud julgeolekuasutuse vahel.

7. PEATÜKK

SALASTATUD TEABE VAHETAMINE TEISTE LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ASUTUSTE JA ORGANITEGA, LIIKMESRIIKIDEGA, KOLMANDATE RIIKIDEGA NING RAHVUSVAHELISTE ORGANISATSIOONIDEGA*Artikkel 51***Aluspõhimõtted**

1. Kui komisjon või üks selle talitustest otsustab, et on olemas vajadus vahetada ELi salastatud teavet teise liidu institutsiooni, asutuse või organiga või kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga, astutakse vajalikud sammud, et luua sellekohane õigus- või haldusraamistik, mis võib sisaldada kooskõlas asjaomaste õigusnormidega sõlmitud salastatud teabe kaitse lepinguid või halduskokkuleppeid.

2. Ilma et see piiraks artikli 57 sätteid, vahetatakse ELi salastatud teavet teise liidu institutsiooni, asutuse või organiga või kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga üksnes sellise nõuetekohase õigus- või haldusraamistiku olemasolul ja tingimusel, et suudetakse pakkuda piisavaid tagatisi, et asjaomane liidu institutsioon, asutus või organ või kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon rakendab salastatud teabe kaitseks samaväärseid aluspõhimõtteid ja miinimumstandardeid.

*Artikkel 52***ELi salastatud teabe vahetamine teiste liidu institutsioonide, asutuste ja organitega**

1. Enne halduskokkuleppe sõlmimist teise liidu institutsiooni, asutuse või organiga taotleb komisjon kinnitust, et asjaomane liidu institutsioon, asutus või organ:

- a) on kehtestanud ELi salastatud teabe kaitseks õigusraamistiku, milles sätestatud aluspõhimõtted ja miinimumstandardid on samaväärsed käesolevas otsuses ja selle rakenduseeskirjades sisalduvatega;
- b) kohaldab julgeolekustandardeid ja -suuniseid personali turvalisuse, füüsilise julgeoleku, ELi salastatud teabe haldamise ning side- ja infosüsteemide turvalisuse kohta, et tagada komisjoniga samaväärne ELi salastatud teabe kaitstuse tase;
- c) tähistab enda koostatud salastatud teabe sarnaselt ELi salastatud teabele.

2. Personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraat on tihedas koostöös komisjoni teiste pädevate talitustega komisjonis juhtiv talitus halduskokkulepete sõlmimiseks teiste liidu institutsioonide, asutuste või organitega ELi salastatud teabe vahetamise eesmärgil.

3. Halduskokkulepped saavad üldjuhul teoks kirjavahetuse kujul, millele on komisjoni nimel alla kirjutanud personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektor.

4. Enne halduskokkuleppe sõlmimist ELi salastatud teabe vahetamise kohta teeb komisjoni julgeolekuasutus hindamiskülastuse, et hinnata ELi salastatud teabe kaitseks ettenähtud õigusraamistikku ning veenduda ELi salastatud teabe kaitsmiseks võetud meetmete tulemuslikkuses. Halduskokkulepe jõustub ja ELi salastatud teavet vahetatakse üksnes juhul, kui nimetatud hindamiskülastuse tulemused on rahuldavad ning pärast külastust esitatud soovitusi on järgitud. Selleks et kontrollida, kas halduskokkulepet täidetakse ja kehtivad julgeolekumeetmed vastavad kokkulepitud aluspõhimõtetele ja miinimumstandarditele, tehakse regulaarseid järeelhindamiskülastusi.

5. Komisjonis jääb teiste liidu institutsioonide, asutuste ja organitega vahetatava salastatud teabe peamiseks sisenemise- ja väljumispunktiks peasekretariaadi hallatav ELi salastatud teabe register. Kui see osutub aga turvakaalutlustel või korralduslikel või operatiivsetel põhjustel ELi salastatud teabe kaitsmisel asjakohasemaks, toimivad komisjoni asjaomaste talituste pädevusse kuuluvates küsimustes vahetatava salastatud teabe sisenemise- ja väljumispunktina käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjade alusel komisjoni talitustes loodud ELi salastatud teabe kohalikud registrid.

6. Komisjoni julgeolekualast eksperdirühma teavitatakse halduskokkulepete sõlmimise protsessist lõike 2 kohaselt.

*Artikkel 53***ELi salastatud teabe vahetamine liikmesriikidega**

1. ELi salastatud teavet võib vahetada liikmesriikidega ja avaldada liikmesriikidele, tingimusel et nad kaitsevad seda teavet kooskõlas nõuetega, mida kohaldatakse sama taseme riigisest salastusmärke kandva salastatud teabe suhtes vastavalt I lisas esitatud salastatuse tasemete vastavustabelile.
2. Kui liikmesriigid sisestavad Euroopa Liidu struktuuridesse või võrkudesse riigisest salastusmärke kandva salastatud teabe, kaitseb komisjon seda teavet kooskõlas nõuetega, mida kohaldatakse samaväärse salastatuse tasemega ELi salastatud teabe suhtes vastavalt I lisas esitatud salastatuse tasemete vastavustabelile.

*Artikkel 54***ELi salastatud teabe vahetamine kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega**

1. Kui komisjon otsustab, et tal on pikaajaline vajadus vahetada salastatud teavet kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega, astutakse vajalikud sammu, et luua sellekohane õigus- või haldusraamistik, mis võib sisaldada kooskõlas asjaomaste õigusnormidega sõlmitud salastatud teabe kaitse lepinguid või halduskokkuleppeid.
2. Lõikes 1 osutatud salastatud teabe kaitse lepingud ja halduskokkulepped sisaldavad sätteid, millega tagatakse, et juhul kui kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid saavad ELi salastatud teavet, kaitstakse kõnealust teavet asjakohase salastatuse taseme kohaselt ja vastavalt miinimumstandarditele, mis on samaväärsed käesolevas otsuses sätestatud miinimumstandarditega.
3. Komisjon võib sõlmida artikli 56 kohaselt halduskokkuleppe, kui ELi salastatud teave ei ole üldjuhul kõrgemal salastatuse tasemel kui RESTREINT UE/EU RESTRICTED.
4. Lõikes 3 osutatud salastatud teabe vahetuseks ettenähtud halduskokkulepped sisaldavad sätteid, millega tagatakse, et juhul kui kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid saavad ELi salastatud teavet, kaitstakse kõnealust teavet asjakohase salastatuse taseme kohaselt ja vastavalt miinimumstandarditele, mis on samaväärsed käesolevas otsuses sätestatud miinimumstandarditega. Komisjoni julgeolekualase eksperdirühmaga konsulteeritakse salastatud teabe kaitse lepingute või halduskokkulepete sõlmimisel.
5. Komisjoni talitus kui ELi salastatud teabe koostaja komisjonis teeb otsuse komisjonist pärineva ELi salastatud teabe kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile avaldamise kohta igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse kõnealuse teabe laadi ja sisu, selle vastuvõtja teadmishajadust ning liidule teabe avaldamisest tuleneva kasu ulatust. Kui salastatud teave, mida soovitakse avaldada, või allikmaterjal, mida see võib sisaldada, ei ole komisjoni koostatud, küsib seda salastatud teavet valdav komisjoni talitus avaldamiseks kõigepealt teabe koostaja kirjalikku nõusolekut. Kui teabe koostajat ei ole võimalik välja selgitada, võtab salastatud teavet valdav komisjoni talitus pärast konsulteerimist komisjoni julgeolekualase eksperdirühmaga teabe koostaja ülesanded enda kanda.

*Artikkel 55***Salastatud teabe kaitse lepingud**

1. Salastatud teabe kaitse lepingud kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitakse kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 218.
2. Salastatud teabe kaitse lepingutega:
  - a) kehtestatakse liidu ja kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahelist salastatud teabe vahetamist reguleerivad aluspõhimõtted ja miinimumstandardid;
  - b) nähakse ette tehniline rakenduskord, milles lepivad kokku asjaomaste liidu institutsioonide ja organite pädevate julgeolekuasutuste ning asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni pädev julgeolekuasutus. Sellises rakenduskorras võetakse arvesse asjaomasel kolmandas riigis või rahvusvahelises organisatsioonis kehtivate julgeolekunormide, -struktuuride ja -menetlustega tagatud kaitsetaset;
  - c) nähakse ette, et enne lepingu kohast salastatud teabe vahetamist tuleb teha kindlaks, et teabe saaja suudab saadud teavet nõuetekohasel viisil kaitsta ja turvata.

3. Kui komisjon otsustab artikli 51 lõike 1 kohaselt, et tal on vajadus vahetada salastatud teavet, konsulteerib ta vajaduse korral Euroopa välisteenistuse, nõukogu peasekretariaadi ning teiste liidu institutsioonide ja organitega, et teha kindlaks, kas tuleks esitada soovitus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 3 alusel.
4. ELi salastatud teavet vahetatakse elektrooniliselt vaid juhul, kui see on salastatud teabe kaitse lepingus või tehnilises rakenduskorras sõnaselgelt ette nähtud.
5. Komisjonis jääb kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega vahetatava salastatud teabe peamiseks sisenemis- ja väljumispunktiks peasekretariaadi hallatav ELi salastatud teabe register. Kui see osutub aga turvakaalutlustel või korralduslikel või operatiivsetel põhjustel ELi salastatud teabe kaitsmisel asjakohasemaks, toimivad komisjoni asjaomaste talituste pädevusse kuuluvates küsimustes vahetatava salastatud teabe sisenemis- ja väljumispunktina käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjade alusel komisjoni talitustes loodud ELi salastatud teabe kohalikud registrid.
6. Selleks et hinnata asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni julgeolekunormide, -struktuuride ja -menetluste tõhusust, osaleb komisjon hindamiskülastustel koostöös teiste liidu institutsioonide, asutuste või organitega ning vastastikusel kokkuleppel asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga hindamiskülastusi. Selliste hindamiskülastuste käigus hinnatakse järgmisi aspekte:
  - a) salastatud teabe kaitsmise suhtes kohaldatav õigusraamistik;
  - b) kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni julgeolekupoliitika erijooned ja julgeolekukorralduse viis, mis võib mõjutada vahetamiseks lubatud teabe salastatuse taset;
  - c) praktikas kohaldatavad turvameetmed ja -kord ning
  - d) avaldatava ELi salastatud teabe tasemele vastavad julgeolekukontrolli menetlused.

Artikkel 56

Halduskokkulepped

1. Kui liidu poliitilise või õigusraamistikuga seoses esineb pikaajaline vajadus vahetada kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga teavet, mille salastatuse tase ei ületa üldjuhul taset RESTREINT UE/EU RESTRICTED ja kui komisjoni julgeolekuasutus on pärast komisjoni julgeolekualase eksperdirühmaga konsulteerimist teinud kindlaks eelkõige selle, et kõnealuse poole julgeolekusüsteem ei ole salastatud teabe kaitse lepingu sõlmimiseks nõuetekohasel tasemel, võib komisjon sõlmida kõnealuse kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni asjaomaste asutustega halduskokkuleppe.
2. Sellised halduskokkulepped sõlmitakse üldjuhul kirjavahetuse vormis.
3. Enne kokkuleppe sõlmimist tehakse hindamiskülastus. Komisjoni julgeolekualasele eksperdirühmale antakse teada hindamiskülastuse tulemustest. Kui erakorralistel põhjustel on vaja ELi salastatud teavet vahetada kiiresti, võib ELi salastatud teavet avaldada, eeldusel et sellise hindamiskülastuse võimalikult peatseks korraldamiseks tehakse kõik võimalik.
4. ELi salastatud teavet ei vahetata elektrooniliselt, välja arvatud juhul, kui see on halduskokkuleppes sõnaselgelt ette nähtud.

Artikkel 57

ELi salastatud teabe erakorraline ajutine avaldamine

1. Kui puudub salastatud teabe kaitse leping või halduskokkulepe ja kui komisjon või mõni selle talitustest teeb kindlaks, et liidu poliitilise või õigusraamistikuga seoses esineb erakorraline vajadus avaldada ELi salastatud teavet kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, toimib komisjoni julgeolekuasutus järgmiselt: kontrollib vastavalt võimalusele, kas kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni julgeolekuasutuste julgeolekunormid, -struktuurid ja menetlused tagavad talle avaldatava ELi salastatud teabe kaitse vastavalt standarditele, mis on vähemalt sama ranged kui käesolevas otsuses sätestatud standardid.
2. Komisjon teeb otsuse ELi salastatud teabe asjaomasele kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile avaldamise kohta julgeolekuküsimuste eest vastutava komisjoniliikme ettepanekul pärast konsulteerimist komisjoni julgeolekualase eksperdirühmaga.

3. Pärast ELi salastatud teabe avaldamise otsust ning teabe koostaja, kaasa arvatud selles sisalduva allikmaterjali koostaja eelneva kirjaliku nõusoleku olemasolul edastab komisjoni pädev asutus asjaomase teabe, mis varustatakse avaldatavuse märkega kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni kohta, kellele see avaldati. Enne teabe tegelikku avaldamist või selle avaldamise ajal võtab asjaomane kolmas pool endale kirjalikult kohustuse kaitsta saadavat ELi salastatud teavet vastavalt käesolevas otsuses sätestatud aluspõhimõtetele ja miinimumstandarditele.

8. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 58

Varasemate otsuste asendamine

Käesoleva otsusega tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse komisjoni otsus 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom ⁽¹⁾.

Artikkel 59

Enne käesoleva otsuse jõustumist koostatud salastatud teave

1. Kõik otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom kohaselt salastatud ELi salastatud teavet sisaldavad dokumendid on jätkuvalt kaitstud vastavalt käesoleva otsuse asjakohastele sätetele.
2. Kogu salastatud teave, mis oli komisjoni valduses otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom jõustumise kuupäeval, välja arvatud Euratomi salastatud teave:
  - a) on juhul, kui see on koostatud komisjonis, automaatselt ümber liigitatud tasemele RESTREINT UE, kui selle autor ei soovinud seda 31. jaanuariks 2002 ümber liigitada ega teavitanud sellest kõiki asjaomase dokumendi adressaate;
  - b) säilitab juhul, kui selle autor on väljastpoolt komisjoni, oma algse liigituse ja kui autor ei ole nõus selle salastatust kustutama ega teabe salastatuse taset alandama, käsitletakse seda samaväärse salastatuse tasemega ELi salastatud teabena.

Artikkel 60

Rakenduseeskirjad ja julgeolekuteated

1. Vajaduse korral koostab komisjon käesoleva otsuse rakenduseeskirjade kohta eraldi volitamisosuse julgeolekuküsimuste eest vastutavale komisjoniliikmele, järgides täielikult kodukorda.
2. Julgeolekuküsimuste eest vastutav komisjoni liige võib pärast eespool nimetatud komisjoni otsuse alusel volituste saamist avaldada julgeolekuteateid, milles on esitatud käesoleva otsuse ja selle rakenduseeskirjade reguleerimisalasse kuuluvad julgeolekusuunised ja parimad tavad.
3. Komisjon võib delegeerida käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud ülesanded eraldi delegeerimisotsusega personali- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi peadirektorile, järgides täielikult kodukorda.

Artikkel 61

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 13. märts 2015

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

⁽¹⁾ Komisjoni otsus 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom, 29. november 2001, millega muudetakse komisjoni kodukorda (EÜT L 317, 3.12.2001, lk 1).

I LISA

SALASTATUSE TASEMETE VASTAVUS

EL	TRES SECRET UE/EU TOP SECRET	SECRET UE/EU SECRET	CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL	RESTREINT UE/EU RESTRICTED
Euratom	EURA TOP SECRET	EURA SECRET	EURA CONFIDENTIAL	EURA RESTRICTED
Belgia	Très Secret (Loi 11.12.1998) Zeer Geheim (Wet 11.12.1998)	Secret (Loi 11.12.1998) Geheim (Wet 11.12.1998)	Confidentiel (Loi 11.12.1998) Vertrouwelijk (Wet 11.12.1998)	Vt allpool märkus (1)
Bulgaaria	Строго секретно	Секретно	Поверително	За служебно ползване
Tšehhi Vabariik	Přísně tajné	Tajné	Důvěrné	Vyhrazené
Taani	Yderst hemmeligt	Hemmeligt	Fortroligt	Til tjenestebrug
Saksamaa	Streng geheim	Geheim	VS (?) — Vertraulich	VS — Nur für den Dienstgebrauch
Eesti	Täiesti salajane	Salajane	Konfidentsiaalne	Piiratud
Iirimaa	Top Secret	Secret	Confidential	Restricted
Kreeka	Άκρως Απόρρητο Abr: ΑΑΠ	Απόρρητο Abr: (ΑΠ)	Εμπιστευτικό Abr: (ΕΜ)	Περιορισμένης Χρήσης Abr: (ΠΧ)
Hispaania	Secreto	Reservado	Confidencial	Difusión Limitada
Prantsusmaa	Très Secret Défense	Secret Défense	Confidentiel Défense	Vt allpool märkus (3)
Horvaatia	VRLO TAJNO	TAJNO	POVJERLJIVO	OGRANIČENO
Itaalia	Segretissimo	Segreto	Riservatissimo	Riservato
Küpros	Άκρως Απόρρητο Abr: (ΑΑΠ)	Απόρρητο Abr: (ΑΠ)	Εμπιστευτικό Abr: (ΕΜ)	Περιορισμένης Χρήσης Abr: (ΠΧ)
Läti	Sevišķi slēpeni	Slēpeni	Konfidenciāli	Dienesta vajadzībām
Leedu	Visiškai slaptai	Slaptai	Konfidencialiai	Riboto naudojimo
Luksemburg	Très Secret Lux	Secret Lux	Confidentiel Lux	Restreint Lux
Ungari	„Szigorúan titkos!”	„Titkos!”	„Bizalmas!”	„Korlátozott terjesztésű!”
Malta	L-Oghla Segretezza	Sigriet	Kunfidenzjali	Ristrett
Madalmaad	Stg. ZEER GEHEIM	Stg. GEHEIM	Stg. CONFIDENTIEEL	Dep. VERTROUWELIJK
Austria	Streng Geheim	Geheim	Vertraulich	Eingeschränkt
Poola	Ścisłe Tajne	Tajne	Poufne	Zastrzeżone
Portugal	Muito Secreto	Secreto	Confidencial	Reservado

EL	TRES SECRET UE/EU TOP SECRET	SECRET UE/EU SECRET	CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL	RESTREINT UE/EU RESTRICTED
Rumeenia	Strict secret de importanță deosebită	Strict secret	Secret	Secret de serviciu
Sloveenia	Strogo tajno	Tajno	Zaupno	Interno
Slovakkia	Prísne tajné	Tajné	Dôverné	Vyhradené
Soome	ERITTÄIN SALAINEN YTTERST HEMLIG	SALAINEN HEMLIG	LUOTTAMUKSELLINEN KONFIDENTIELL	KÄYTTÖ RAJOITETTU BEGRÄNSAD TILLGÅNG
Rootsi ⁽⁴⁾	HEMLIG/TOP SECRET HEMLIG AV SYNNERLIG BETYDELSE FÖR RIKETS SÄKERHET	HEMLIG/SECRET HEMLIG	HEMLIG/CONFIDENTIAL HEMLIG	HEMLIG/RESTRICTED HEMLIG
Ühendkuningriik	UK TOP SECRET	UK SECRET	Samaväärne märges puudub ⁽⁵⁾	UK OFFICIAL – SENSITIVE

(1) Belgias ei ole salastatuse taset „Diffusion Restreinte/Beperkte Verspreiding”. Belgia töötleb ja kaitseb „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” tasemel salastatud teavet viisil, mis ei ole leebem Euroopa Liidu Nõukogu julgeolekueeskirjades kirjeldatud standarditest ja menetlustest.

(2) Saksamaa: VS = Verschlusssache.

(3) Prantsusmaa ei kasuta oma siseriiklikus süsteemis salastatuse taset „RESTREINT”. Prantsusmaa töötleb ja kaitseb „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” tasemel salastatud teavet viisil, mis ei ole leebem Euroopa Liidu Nõukogu julgeolekueeskirjades kirjeldatud standarditest ja menetlustest.

(4) Rootsi: ülemises reas esitatud märget kasutavad sõjaväeasutused ja alumises reas esitatud märget kasutavad muud asutused.

(5) Ühendkuningriik töötleb ja kaitseb „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” tasemel ELi salastatud teavet vastavalt salastatuse taseme „UK SECRET” suhtes kohaldatavatele julgeolekualase kaitse nõuetele.

II LISA

LÜHENDITE LOETELU

Akronüüm	Tähendus
CA	Krüptoloogiaamet
CAA	Krüptovahendite heakskiitmise asutus
CCTV	Videovalve
CDA	Krüptomaterjalide jaotamise asutus
CIS	Side- ja infosüsteemid, milles töödeldakse ELi salastatud teavet
DSA	Määratud julgeolekuasutus
EUCI	ELi salastatud teave
FSC	Töötlemisluba
IA	Infokindlus
IAA	Infokindluse asutus
IDS	Sissetungi avastamise süsteem
IT	Infotehnoloogia
LSO	Kohalik julgeolekuametnik
NSA	Riiklik julgeolekuasutus
PSC	Juurdepääsuluba
PSCC	Juurdepääsutõend
PSI	Programmi/projekti julgeolekujuhised
RCO	Registri kontrolliametnik
SAA	Turvalisuse akrediteerimise asutus
SAL	Julgeolekuaspekte käsitlev dokument
SCG	Salastatuse taseme määramise juhend
SecOPs	Turvanõuete rakendamise kord
TA	TEMPEST-asutus
TFEU	Euroopa Liidu toimimise leping

III LISA

RIIKLIKE JULGEOLEKUASUTUSTE LOETELU

BELGIA

Autorité nationale de Sécurité
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et
Coopération au Développement
15, rue des Petits Carmes
1000 Bruxelles/Brussel
Sekretariaadi tel +32 25014542
Faks +32 25014596
E-post: nvo-ans@diplobel.fed.be

BULGAARIA

State Commission on Information Security
90 Cherkovna Str.
1505 Sofia
Tel +359 29333600
Faks +359 29873750
E-post: dksi@government.bg
Veebisait: www.dksi.bg

TŠEHHI VABARIIK

Národní bezpečnostní úřad
(National Security Authority)
Na Popelce 2/16
150 06 Praha 56
Tel +420 257283335
Faks +420 257283110
E-post: czech.nsa@nbu.cz
Veebisait: www.nbu.cz

TAANI

Politiets Efterretningstjeneste
(Danish Security Intelligence Service)
Klausdalsbrovej 1
2860 Søborg
Tel +45 33148888
Faks +45 33430190
Forsvarets Efterretningstjeneste
(Danish Defence Intelligence Service)
Kastellet 30
2100 Copenhagen Ø
Tel +45 33325566
Faks +45 33931320

SAKSAMAA

Bundesministerium des Innern
Referat ÖS III 3
Alt-Moabit 101 D
D-11014 Berlin
Tel +49 30186810
Faks +49 30186811441
E-post: oesIII3@bmi.bund.de

EESTI

Riigi julgeoleku volitatud esindaja osakond
Kaitseministeerium
Sakala 1
15094 Tallinn
Tel +372 7170113 0019, +372 7170117
Faks +372 7170213
E-post: nsa@mod.gov.ee

KREEKA

Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ)
Διακλαδική Διεύθυνση Στρατιωτικών Πληροφοριών (ΔΔΣΠ)
Διεύθυνση Ασφαλείας και Αντιπληροφοριών
ΣΤΤ 1020 -Χολαργός (Αθήνα)
Ελλάδα
Tel +30 2106572045 (ώρες γραφείου)
+ 30 2106572009 (ώρες γραφείου)
Faks +30 2106536279; + 30 2106577612
Hellenic National Defence General Staff (HNDGS)
Military Intelligence Sectoral Directorate
Security Counterintelligence Directorate
GR-STG 1020 Holargos – Athens
Tel +30 2106572045
+ 30 2106572009
Faks +30 2106536279, +30 2106577612

HISPAANIA

Autoridad Nacional de Seguridad
Oficina Nacional de Seguridad
Avenida Padre Huidobro s/n
28023 Madrid
Tel +34 913725000
Faks +34 913725808
E-post: nsa-sp@areatec.com

PRANTSUSMAA

Secrétariat général de la défense et de la sécurité nationale

Sous-direction Protection du secret (SGDSN/PSD)

51 Boulevard de la Tour-Maubourg

75700 Paris 07 SP

Tel +33 171758177

Faks + 33 171758200

Ministry of Defence

Minister's Military Staff

National Security Authority (NSA)

4 Emanuel Roidi street

1432 Nicosia

Tel +357 22807569, +357 22807643,

+357 22807764

Faks +357 22302351

E-post: cynsa@mod.gov.cy

HORVAATIA

Office of the National Security Council

Croatian NSA

Jurjevska 34

10000 Zagreb

Horvaatia

Tel +385 14681222

Faks + 385 14686049

Veebisait: www.uvns.hr

LÄTI

National Security Authority

Constitution Protection Bureau of the Republic of Latvia

P.O.Box 286

1001 Riga

Tel +371 67025418

Faks +371 67025454

E-post: ndi@sab.gov.lv

IIRIMAA

National Security Authority

Department of Foreign Affairs

76 – 78 Harcourt Street

Dublin 2

Tel +353 14780822

Faks +353 14082959

Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisija

(The Commission for Secrets Protection Coordination of the Republic of Lithuania National Security Authority)

Gedimino 40/1

01110 Vilnius

Tel +370 706 66701, +370 706 66702

Faks +370 706 66700

E-post: nsa@vsd.lt

ITAALIA

Presidenza del Consiglio dei Ministri

D.I.S. – U.C.Se.

Via di Santa Susanna, 15

00187 Roma

Tel +39 0661174266

Faks +39 064885273

LUKSEMBURG

Autorité nationale de Sécurité

Boîte postale 2379

1023 Luxembourg

Üldtelefon +352 24782210

Otsetelefon +352 24782253

Faks +352 24782243

KÜPROS

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Εθνική Αρχή Ασφάλειας (ΕΑΑ)

Υπουργείο Άμυνας

Λεωφόρος Εμμανουήλ Ροΐδη 4

1432 Λευκωσία, Κύπρος

Tel +357 22807569, +357 22807643,

+357 22807764

Faks +357 22302351

UNGARI

Nemzeti Biztonsági Felügyelet

(National Security Authority of Hungary)

H-1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 11/B

Tel +36 (1) 7952303

Faks +36 (1) 7950344

Postiaadress:

1357 Budapest, PO Box 2

E-post: nbf@nbf.hu

Veebisait: www.nbf.hu

MALTA

Ministry for Home Affairs and National Security
P.O. Box 146
MT-Valletta
Tel +356 21249844
Faks +356 25695321

1300-342 Lisboa
Tel +351 213031710
Faks +351 213031711

MADALMAAD

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20010
2500 EA Den Haag
Tel +31 703204400
Faks +31 703200733
Ministerie van Defensie
Beveiligingsautoriteit
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
Tel +31 703187060
Faks +31 703187522

RUMEENIA

Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat
(Romanian NSA – ORNISS National Registry Office for Classified Information)
4 Mures Street
012275 Bucharest
Tel +40 212245830
Faks +40 212240714
E-post: nsa.romania@nsa.ro
Veebisait: www.orniss.ro

AUSTRIA

Informationssicherheitskommission
Bundeskanzleramt
Ballhausplatz 2
1014 Wien
Tel +43 1531152594
Faks +43 1531152615
E-post: ISK@bka.gv.at

SLOVEENIA

Urad Vlade RS za varovanje tajnih podatkov
Gregorčičeva 27
1000 Ljubljana
Tel +386 14781390
Faks +386 14781399
E-post: gp.uvtp@gov.si

POOLA

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrzznego – ABW
(Internal Security Agency)
2 A Rakowiecka St.
00-993 Warszawa
Tel +48 22 58 57 944
Faks +48 22 58 57 443
E-post: nsa@abw.gov.pl
Veebisait: www.abw.gov.pl

SLOVAKKIA

Národný bezpečnostný úrad
(National Security Authority)
Budatínska 30
P.O. Box 16
850 07 Bratislava
Tel +421 268692314
Faks +421 263824005
Veebisait: www.nbusr.sk

PORTUGAL

Presidência do Conselho de Ministros
Autoridade Nacional de Segurança
Rua da Junqueira, 69

SOOME

National Security Authority
Ministry for Foreign Affairs
P.O. Box 453
FI-00023 Government
Tel 16055890
Faks +358 916055140
E-post: NSA@formin.fi

ROOTSI

Utrikesdepartementet
(Ministry for Foreign Affairs)

SSSB

S-103 39 Stockholm

Tel +46 84051000

Faks +46 87231176

E-post: ud-nsa@foreign.ministry.se

ÜHENDKUNINGRIIK

UK National Security Authority

Room 335, 3rd Floor

70 Whitehall

London

SW1 A 2AS

Tel 1 +44 2072765649

Tel 2 +44 2072765497

Faks: +44 2072765651

E-post: UK-NSA@cabinet-office.x.gsi.gov.uk

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET